

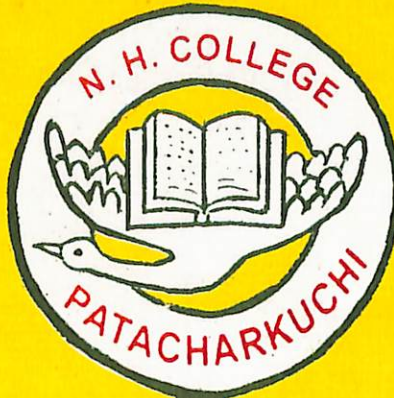
নিৰ্মাল

হালৈ মহাবিদ্যালয়

আলোচনী

প্ৰাগ্‌জ্যোতি

২০০০-২০০১ ইং চন

তত্ত্বাবধায়কঃ

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা

সম্পাদকঃ

শ্ৰীদীপক শৰ্মা

প্রাগ্‌জ্যোতি

নির্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

বছৰেকীয়া প্ৰকাশ

ত্ৰয়োদশ সংখ্যা

With due honour, love & best wishes....

To,

.....
.....

From,
Dipak Sarma
Editor

PRAGJYOTI

Nirmal Haloi College Magazine

13th Annual Publication

2000-2001 year

তত্ত্বাবধায়ক
শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা

সম্পাদক
শ্ৰীদীপক শৰ্মা

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী

ত্ৰয়োদশ সংখ্যা
২০০০-২০০১ চন

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি :

ড० বমেশ চন্দ্ৰ শৰ্মা

উপদেষ্টা :

ড० প্ৰবোধ চন্দ্ৰ গোস্বামী

তত্ত্বাবধায়ক :

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা

সম্পাদক :

শ্ৰীদীপক শৰ্মা

সদস্য / সদস্যা :

শ্ৰীঅনুপ কুমাৰ শৰ্মা, প্ৰবক্তা

শ্ৰীঅনুবাধা শৰ্মা, প্ৰবক্তা

শ্ৰীউৎপল মজুমদাৰ

শ্ৰীৰাজেন শৰ্মা

বেটুপাত :

শ্ৰীসঞ্জয় শৰ্মা

অংগ-সজ্জা :

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা

ড० প্ৰবোধ চন্দ্ৰ গোস্বামী

শ্ৰীদীপক শৰ্মা

মুদ্ৰণ :

গ্ৰাফিক্স

হেদায়েৎপুৰ, গুৱাহাটী-৭৮১ ০০৩

ফোন : ০৩৬১-৬৬১৫২৫

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় আলোচনী 'প্ৰাগ্জ্যোতি'ৰ ত্ৰয়োদশ বাৰ্ষিক প্ৰকাশৰ বাবে সৰ্বতোপ্ৰকাৰে সহায় আগবঢ়োৱা এইসকল ব্যক্তিৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ কৰিলোঁ -

মাননীয় ড० বমেশ চন্দ্ৰ শৰ্মা, শ্ৰীযুত মনোজ কুমাৰ শৰ্মা, ড० লীলাৱতী শইকীয়া বৰা, ড० প্ৰবোধ চন্দ্ৰ গোস্বামী, শ্ৰীযুত নিৰ্মল চন্দ্ৰ শইকীয়া, শ্ৰীযুত কিশোৰ কুমাৰ শৰ্মা, শ্ৰীযুত ৰুদ্ৰ কলিতা, শ্ৰীযুত সদানন্দ দাস, শ্ৰীযুত হেমন্ত কুমাৰ শীল, শ্ৰীযুতা সাবিত্ৰী বেজবৰুৱা, শ্ৰীকমল চৌধুৰী, শ্ৰীদীপুল পাটগিৰি, খনি, মুকুল, চন্দন, প্ৰশান্ত, বিপুল, প্ৰসন্ন, সঞ্জয়, দিগন্ত, নৱ, প্ৰাঞ্জল, দ্বীপেন, বিকাশ, মনোজ, বাণা, নবেন, প্ৰদীপ, ৰূপধন, পোনাকণ, দীপাক্ষু, পৰীক্ষিৎ, অজিত, প্ৰাণজিৎ, অৰুণ, আলকাচ, মুনীন, নিৰ্মালী, মীৰা, বীতা, ভনিতা, বৰিতা, মিতালী, 'প্ৰাগ্জ্যোতি' সম্পাদনা, সমিতি, পাটাহাৰকুছি আঞ্চলিক ছাত্ৰ সন্থা, নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা, মহাবিদ্যালয় কৰ্মচাৰী গোট আৰু গ্ৰাফিক্স প্ৰেছৰ স্বত্বাধিকাৰীৰ লগতে সমূহ কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ।

সম্পাদক, প্ৰাগ্জ্যোতি
নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়
আলোচনী

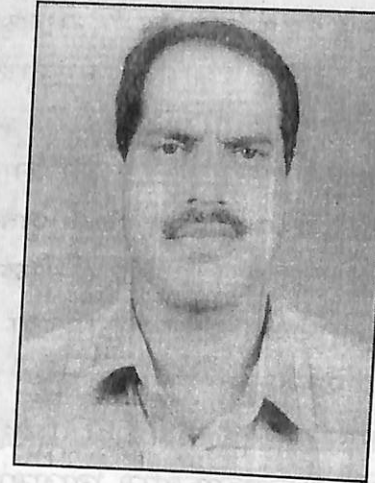

শোকাশ্ৰু

“জ্যোতস্য হি ধ্ৰুৱণে মৃত্যুধ্বংসং জন্ম মৃত্যু চ ।
তস্মাদপৰিহাশোহৰ্ষে ন ত্বং শোচিষুৰ্হসি ॥”

আমাৰ মাজৰ পৰা কৰুণভাৱে অকালতে আতৰি যোৱা

স্বৰ্গীয় মোহন চন্দ্ৰ কলিতা
জন্ম : ইং ২৬-২-১৯৫৬ চন
মৃত্যু : ইং ১৯-৬-২০০২ চন

স্বৰ্গীয় দিপ্তী বয়
জন্ম : ইং ১৩-১০-১৯৮১ চন
মৃত্যু : ইং ১৭-৮-২০০১ চন

মহাবিদ্যালয়ৰ জ্যেষ্ঠ প্ৰবক্তা স্বৰ্গীয় মোহন চন্দ্ৰ কলিতা

আৰু

ছাত্ৰী স্বৰ্গীয় দিপ্তী বয়ৰ সজল স্মৃতিত.....

— সম্পাদক

অসমীয়া বিভাগ
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
গুৱাহাটী - ৭৮১ ০১৪, অসম
ফোন : ৫৭০২৭৪ (কাঃ), ৫৭০৮৬৮ (গঃ)

দিনাংক : ৮-১-২০০২

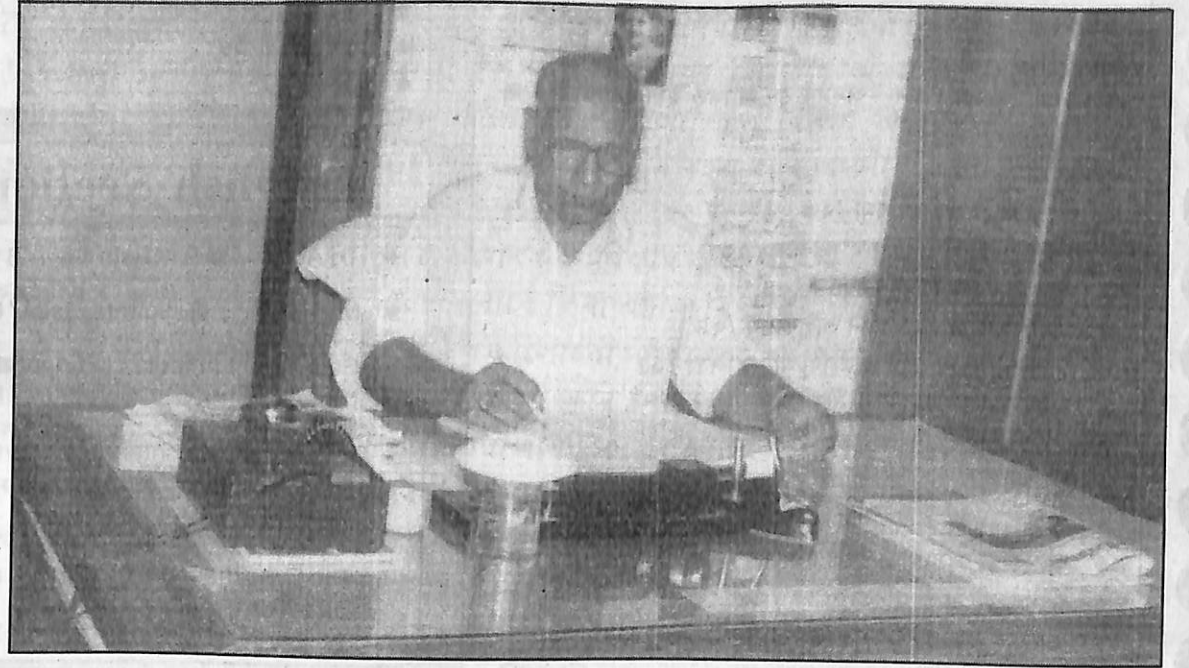
ড० লীলাৱতী শইকীয়া বৰা
মুৰব্বী অধ্যাপিকা

শুভেচ্ছা বাণী

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ে আজি ভালেকেই বছৰ ধৰি মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ স্বৰূপ 'প্ৰাগজ্যোতি' আলোচনীখন নিৰ্মলীয়াৰে উলিয়াই আহিছে। এই বাৰো 'প্ৰাগজ্যোতি' প্ৰকাশ হ'ব বুলি জানি আনন্দ পাইছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী এখন সেই শিক্ষানুষ্ঠানৰ বাহিৰে শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক চিন্তা-চৰ্চা আৰু সৃষ্টিশীল প্ৰতিভা বিকাশৰ এক সুন্দৰ মাধ্যম। নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ে 'প্ৰাগজ্যোতি' প্ৰকাশৰ অধিগত শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক নিজৰ বুদ্ধিমত্তা আৰু প্ৰতিভা বিকাশৰ সুবিধা দি এক মহৎ কাম কৰিছে। এখন দেশ তথা এটা জাতিৰ সুদৃঢ় বুলিমাৰ প্ৰতিষ্ঠাত আলোচনী একোখনৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। বৰ্তমান আমাৰ দেশৰ দুশ্চাগপূৰ্ণ মুহূৰ্তত শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ পৰা প্ৰকাশিত প্ৰতিখন আলোচনীয়ে বিশেষকৈ নৈতিক দিশত ক্ৰমে উন্নতি হৈ পৰা দেশ আৰু জাতিৰ মনুষ্যত মং আৰু মুহু ভাৱ জীয়াই থাকিব পৰা এক আশাৰ বতৰা দাঙি ধৰক। 'প্ৰাগজ্যোতি'ৰ পৰাও তাৰেই কামনা কৰিলোঁ।

'প্ৰাগজ্যোতি'ৰ দুৰ্ঘামু কামনাৰে--

লীলাৱতী শইকীয়া বৰা
৮-০১-২০০২

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ

শ্ৰদ্ধেয় ড० ৰমেশ চন্দ্ৰ শৰ্মা

তত্ত্বাবধায়কৰ এষাৰ

সম্পাদকীয়

প্ৰবন্ধ

- ◆ মহাকাবি ভাৰবিৰ কিৰাতজুনীয়ম্ : এক চমু আলোচনা ■ ড०
প্ৰবোধ চন্দ্ৰ গোস্বামী / ০৯
- ◆ পাঠ্যক্ৰম হিচাবে বুৰঞ্জী বা ইতিহাস ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা আৰু বৰ্তমান
স্থান ■ তপন কলিতা / ১১
- ◆ কেঁচা মাটিৰ গোলক সনা এগৰাকী শিল্পী : ■ শ্ৰীকল্পনা দেৱী / ১৪
- ◆ বিষ্ণুপ্ৰসাদ বাভাৰ বহুমুখী প্ৰতিভা ■ শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা / ১৬
- ◆ বৰ্তমান বিশ্বৰ এক ভয়ংকৰ অভিশাপ 'এইড্ছ' ■ শ্ৰীপ্ৰসন্ন
কলিতা / ১৮
- ◆ বিচ্ছিন্নতাবাদ আৰু অসমৰ জনমানসত ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া ■
শ্ৰীদীপক শৰ্মা / ২০

কবিতা

- ◆ আশা ■ শ্ৰীগিতালী শৰ্মা / ২৩
- ◆ আৰ্ত্তনাদ ■ শ্ৰীভগৱান তালুকদাৰ / ২৩
- ◆ গুণ গুণনি ■ শ্ৰীঅনুপম দাস / ২৪
- ◆ অনুশোচনা ■ শ্ৰীভগৱান তালুকদাৰ / ২৪
- ◆ মাথো তোমাৰ বাবে ■ শ্ৰীবিটুমনি কলিতা / ২৫
- ◆ লক্ষ্য স্থানলৈ বহু দূৰ ■ শ্ৰীমহানন্দ দাস / ২৫
- ◆ সময় ■ শ্ৰীপাপৰি কলিতা / ২৬
- ◆ ঠিকনাবিহীন চিঠি ■ শ্ৰীবিকাশ তালুকদাৰ / ২৬
- ◆ বিচ্ছেদৰণ ■ শ্ৰীবীতামণি বয় / ২৭
- ◆ আগ্ৰহী ■ শ্ৰীসংগীতা দেৱী চক্ৰৱৰ্তী / ২৭
- ◆ জীৱন নাট ■ শ্ৰীঅনিতা পাঠক / ২৮
- ◆ এদিন বুজিবা ■ শ্ৰীৰুণু মেধি / ২৮
- ◆ আন্দোলন ■ শ্ৰীচন্দন দাস / ২৯
- ◆ ভোকাতুৰ মই ■ শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা / ২৯
- ◆ বসন্ত ■ শ্ৰীমুনীন্দ্ৰ দাস / ৩০
- ◆ সোনালী আভা ■ শ্ৰীঅৰুপ ৰাজবংশী / ৩০
- ◆ শ্বহীদ ■ শ্ৰীদিপাংকৰ চৌধুৰী / ৩১
- ◆ স্বপ্ন গোলাপ ■ শ্ৰীচন্দনা কলিতা / ৩১
- ◆ তেজে খোঁৱা ফুলবোৰ ■ শ্ৰীবনশ্ৰী দেৱী / ৩২
- ◆ স্মৃতিৰ গুৰাগাছি ■ শ্ৰীৰাজেন শৰ্মা / ৩২

গল্প

- ◆ সীমান্তত চকুলো ■ শ্ৰীপ্ৰহ্লাদ ৰাজবংশী / ৩৩
- ◆ আধৰুৱা প্ৰেম ■ শ্ৰীগোপাল ডেকা / ৩৫
- ◆ মোৰো মনে তোমাক বিচাবে ■ শ্ৰীপিংকু ঠাকুৰীয়া / ৩৭
- ◆ অপমান ■ শ্ৰীদিগন্ত কলিতা / ৪১
- ◆ নিশাৰ চকুলো ■ শ্ৰীভূঞা কুমাৰ বৰুৱা / ৪৩

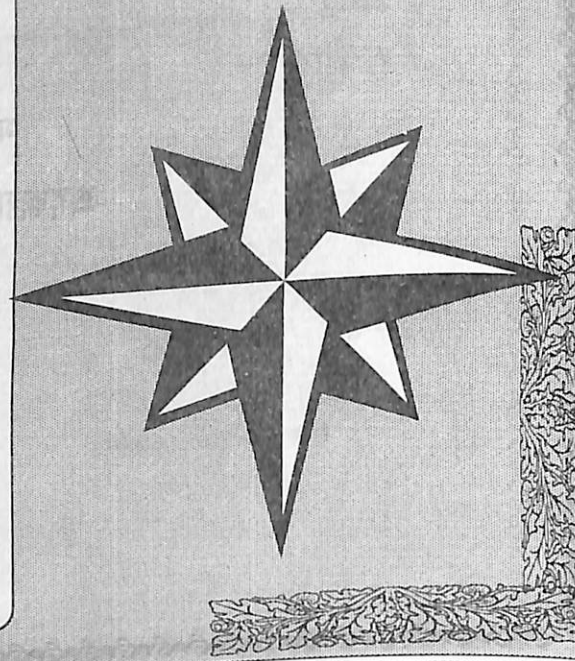
সাময়িকী শিতান

- ◆ শিক্ষানুষ্ঠানত ছাত্ৰ-শিক্ষকৰ নিয়মানুৱৰ্তিতা ■ শ্ৰীসাবিত্ৰী
বেজবৰুৱা / ৪৫

- ◆ এৰা-বোঁটলা ■ শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা / ৪৭
- ◆ অধ্যয়ন কোঠা সজোৱাৰ কৌশল ■ শ্ৰী গুনীন
তালুকদাৰ / ৫০
- ◆ প্ৰতিবেদন / ৫১-৫৯
- ◆ ১৯৮৮ চনৰ পৰা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ
সম্পাদক আৰু আলোচনী সম্পাদকসকলৰ নামৰ
তালিকা / ৬০
- ◆ সম্পাদনা সমিতিৰ ফটো
- ◆ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ফটো
- ◆ মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ
- ◆ সম্পাদকলৈ প্ৰশ্ন
- ◆ মতামত

English Section

- ◆ To Autumn ■ Sri Girija Devi / 61
- ◆ My Feelings ■ Diganta Haloi / 61
- ◆ Secularism in India : in brief ■
Nirmali Mahanta Choudhury / 62
- ◆ Banks, Political intervention and
Rural Development ■ Sri Anup Kr.
Sarma / 63
- ◆ The Drug menace, prevention and its
control ■ Pranjal Kalita, / 66

তত্ত্বাবধায়কৰ একাষাৰ

আধুনিক অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰতিষ্ঠা আৰু পৰিপূৰ্ণ প্ৰাধানত অসমীয়া আলোচনী আৰু কাকতে
অনৱদ্য বৰঙণি যোগাই আহিছে। আধুনিক অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ বৰভেটি গঢ়াৰ প্ৰচেষ্টা আৰম্ভ
হৈছিল উনবিংশ শতিকাৰ মাজভাগত, আলোচনীৰ জৰিয়তেই। আমেৰিকাৰ বেণ্ডিছ মিছনাৰীৰ
উদ্যোগত ১৮৪৬ চনৰ জানুৱাৰী মাহত প্ৰকাশিত বাৰ্তা-আলোচনী 'অৰুণোদই'খনেই অসমীয়া
আলোচনী সাহিত্যৰ বাটকটীয়া। তেতিয়াৰে পৰা আজিলৈ বিভিন্ন সময়ত প্ৰকাশিত অসমীয়া
আলোচনী সমূহে সাহিত্যৰ বিভিন্ন দিশৰ প্ৰকাশৰ ভাৰ বহন কৰি অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ ভাণ্ডাৰ
চহকী কৰি আহিছে।

এই আলোচনী সমূহেই নতুন চাম লেখক লেখিকাৰ বাবে আশা স্বপ্নী স্বৰূপ। য'ত তেওঁলোকে
নিজকে প্ৰকাশ কৰাৰ লগতে, সমাজৰ বাবে কিবা এটা কৰি ভৱিষ্যতৰ বাটত খোজ দিয়াৰ সুবিধা
পায়। শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ দাপোন স্বৰূপ আলোচনী সমূহৰো অসমীয়া ভাষা সাহিত্যলৈ বৰঙণি কৰ
নহয়। ছাত্ৰাৱস্থাত আলোচনীত লেখা-মেলা কৰি পিছৰ কালত সুপ্ৰতিষ্ঠিত সাহিত্যিক হোৱাৰ
উদাহৰণ অসমীয়া সাহিত্যত অলেখ পোৱা যায়। সমস্বৰ ক্ৰমবিৰ্তনৰ বা-মাৰণিত খকা-খুন্দা খোৱা
অভিজ্ঞতাগৰু কোমল, নিভাজ মনৰ মুক্ত প্ৰকাশ ঘটা দেখা যায় এই আলোচনী সমূহতেই। সাহিত্যিক
যদি সমাজ সংস্কাৰৰ আহিণী ৰূপে ধৰা হয় আৰু সাহিত্যিক সকল যদি ইয়াৰ ধ্বজা বাহক হয়
তেনেহে লক্ষ্যানুষ্ঠানৰ এই নবীন লেখক-লেখিকা সকলৰ লেখনীৰ গুৰুত্বত অপৰিসীম। শাসুকৰ
পেটত বিচাৰিব জানিণে মানিক পোৱাৰ দৰে এই নবীন চামৰ লেখনীৰ মাজতো পোৱা যায়
অভিজ্ঞতাপুষ্ট বাস্তৱ জীৱনৰ নিতৌ প্ৰতিচ্ছবি। তাৰ পৰা ভাণ-বেমা, উচিত-অনুচিত, কৰ্তব্য-
অকৰ্তব্য বিচাৰ বিল্লেষণ কৰি উত্তৰ পুৰুষে প্ৰভাৱী সূৰ্যৰ দিশত ধাৰিত হ'ব পাৰে।

চাওঁতে চাওঁতে আমাৰ 'প্ৰাগ্জ্যোতি'মে এইবাৰ তেৰ বহুত ভৰি দিলেই। মানৱ জীৱনৰ
হতাশা, অনীহা, সমাজৰ কলংকিত অধ্যায়ৰ প্ৰতিচ্ছবি প্ৰায়বোৰ গল্প কবিতাৰ মাজতেই প্ৰকাশ
পাইছে। তেওঁলোকৰ প্ৰকাশভঙ্গীৰ কিছু শিথিলতা থাকিলেও ভাৱবাৰ্ণনাৰ গভীৰতা উলাই কবিতা
নোৱাৰি। সেয়েহে সম্পাদনা সমিতিমে এই দিশত কিছু দৃষ্টি নিষ্ক্ষেপ কৰিব লগা হৈছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
দুই এটা ব্যতিক্ৰম ধৰ্মী ৰচনাও এই সংখ্যাত ধৰি ৰখাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

তত্ত্বাবধায়ক হিচাপে দায়িত্ব পালন কৰাটো বৰ দুৰূহ কাম। তথাপি যিমানখিনি পৰা যায়
সকলোৰে সহযোগত এই আলোচনীৰ সংলগ্ন প্ৰকাশৰ চেষ্টা কৰা হৈছে। অনাগত দিনত
মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা সামাজিক দায়বদ্ধতাৰে পুষ্ট দায়িত্বশীল লিখনিৰ আশা কৰি
'প্ৰাগ্জ্যোতি'ৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি কামনা কৰিছোঁ।

৩১ জানুৱাৰী/০২

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা

তত্ত্বাবধায়ক, প্ৰাগ্জ্যোতি

সম্পাদকীয়

সময় আগবাঢ়িছে, লগে-লগে বিশ্বও আগবাঢ়িছে। কিন্তু হঠাতে যেন গতিপথৰ পৰা বিচ্যুত হোৱাৰ উপক্ৰম হ'ল বিশ্ব। সন্ত্ৰাসবাদে গোটেই বিশ্বকে জুৰুলা কৰিলে। ইয়াৰ পৰিণতি স্বৰূপে আমি আজি অতি চিন্তাক্ৰিষ্ট ভাৱে আৰু উৎকণ্ঠাৰে বাট চাইছোঁ সেই সংস্কৃতি আৰু অপসংস্কৃতিৰ মাজত চলি থকা মহাসমৰ্থনলৈ। দাৰ্শনিক, চিন্তাবিদ, সমীক্ষক সকলে নতুন পুৰুষৰ কি সংজ্ঞা দিয়ে নাজানো, কিন্তু এই কথা নিসন্দেহে ক'ব পাৰি যে গতিশীল মানৱ জীৱনৰ প্ৰতিটো স্তৰতে এটা সামাজিক, ৰাজনৈতিক আৰু আৰ্থিক পৰিবৰ্তনৰ লক্ষ্যক উদ্দেশ্য সাস্প্ৰতিক যুৱ মানসিকতা গঢ় লোৱা উচিত। কোনো বিশেষ দৰ্শন বা চিন্তাধাৰা অন্ধভাৱে অনুকৰণ কৰাৰ পৰা বিৰত থাকি নিজৰ সামাজিক আৰু মানৱীয় তথা নৈতিক দায়বদ্ধতাৰ প্ৰতি সচেতন হৈ সমাজ ব্যৱস্থাৰ এটা পৰিবৰ্তনমুখী আন্দোলন যুৱ-শক্তিয়ে গঢ়ি তুলিব লাগিব। কিন্তু এইখিনিতে ইতিহাসৰ প্ৰামাণ্য বিপ্লৱ এটাৰ অবিহনে কোনো পাৰ্থিৱ সমৰে গঠনমূলক পৰিবৰ্তনৰ লক্ষ্যত উপনীত কৰাব নোৱাৰে।

আমি প্ৰত্যেকেই 'জীৱশ্ৰেষ্ঠ মানৱ জাতি'ৰ একো একোজন সদস্য-সদস্যা। আমাৰ ধ্যান-ধাৰণা, বিচাৰ-বুদ্ধি, অনুভূতি আদি বহুত আগবঢ়া। কিন্তু দুখৰ বিষয় আজি আমি শংকাহীনভাৱে প্ৰতিটো কথা প্ৰকাশ কৰিবলৈ বাধাগ্ৰস্থ হওঁ। বাতৰি কাকতৰ শিৰোনামাবোৰ দখল কৰে হত্যা, হিংসা, লুণ্ঠন, অপহৰণ, ধৰ্ষণ আদিৰ বাতৰিয়ে। তথাপি সমাজৰ পৰা একেবাৰে নাইকিয়া হৈ যোৱা নাই দয়া-মায়া, মৰম-চেনেহ, ভালপোৱা আৰু নৈতিকতাবোধ। আদিম যুগৰ পৰা মানুহে ক্ৰমবিকাশৰ মাজেৰে দানবীয় চৰিত্ৰৰ বিলোপ সাধন কৰি বৰ্তমানৰ সভ্যতাৰ উচ্চ শিখৰত উপনীত হৈছে। সমাজ মানুহেই গঢ়ে; আৰু উত্তৰ পুৰুষে অভিজ্ঞতালব্ধ জীৱনৰ শিক্ষা সমাজৰ পৰাই গ্ৰহণ কৰে। আজিৰ পুৰুষ ভৱিষ্যতৰ বংশধৰ সকল ওপৰত সৰ্বোত্তমভাৱে দায়বদ্ধ। পূৰ্বসূৰী সকলে যি বাট দেখুৱাই নতুন পুৰুষে তাকেই গ্ৰহণ কৰে। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে আজিৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ সুদৃঢ় গুণডাল যেন চিন্ন ভিন্ন হৈ গ'ল। ভাল-বেয়া, উচিত-অনুচিত বিচাৰ নকৰি আমি যেন অন্ধকাৰৰ দিশত ধাৰিত হৈছোঁ। আমি যেন আজি লক্ষ্যভ্ৰষ্ট হৈছোঁ। অসামাজিক কাৰ্যকলাপৰ পয়োভৰে মানুহক আত্মতুষ্টিৰ দিশলৈ ধাৰিত কৰিলে। মানুহৰ বাকস্বাধীনতাও যেন খৰ্ব হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে।

'সাহিত্য জাতিৰ দাপোন স্বৰূপ' য'ত প্ৰতিফলিত হয় এখন সমাজৰ সংস্কৃতি আৰু সৰ্বস্তৰৰ লোকৰ সুখ-দুখ, আশা-নিৰাশাৰ প্ৰতিচ্ছবি। সমাজত যেতিয়া এক বা-মাৰলিৰ সৃষ্টি হয় তেতিয়াই স্তব্ধ হৈ পৰে সাহিত্যৰ গতিধাৰা আৰু স্থবিৰ হয় লেখকৰ কলম। অনৈতিক গতিধাৰা, উশুংখল চিন্তা-ভাৱনা, আত্মকেন্দ্ৰীকতা, প্ৰচুৰ অথলিঙ্গা, প্ৰকৃত জ্ঞানাহৰণৰ প্ৰতি অনীহা আদিৰ প্ৰকোপত অসমীয়া সমাজৰ কঁকাল পোনাৰ নোৱাৰা অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। যতি পৰিছে সাহিত্যৰ সৃষ্টিশীল গতিধাৰাত। বৰ্তমানৰ বিক্ষিপ্ত হৈ পৰা সমাজ আৰু চিন্তাক একত্ৰিত কৰিব পাৰে একমাত্ৰ সামাজিক ভাৱে দায়বদ্ধ সাহিত্যিকৰ সুচিন্তিত আৰু সৃষ্টিশীল লিখনিয়েহে। নতুনক আদৰি লোৱা মানুহৰ সহজাত প্ৰবৃত্তি। নতুন চিন্তা-ভাৱনা আৰু অভিজ্ঞতাৰে সাহিত্যক আলোকিত কৰি তুলিব পাৰিলে ইয়াৰ উত্তৰণ হয়। কিন্তু নতুনৰ বিজতৰীয়া সংস্কৃতিয়ে সাহিত্য তথা সমাজক যাতে কলুষিত কৰিব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি লেখক তথা জনগণে সচেতন হোৱাটো দৰকাৰ।

লোক-সংস্কৃতিৰ সমলবোৰে সাহিত্যিক সমৃদ্ধ কৰি তোলে। সেয়ে অসমীয়া সমাজৰ চুকে-কোণে থকা অনাদৃত লোক-সংস্কৃতিৰ সমলবোৰ বুটলি আনি আৰু ইয়াৰ গভীৰ অধ্যয়ন তথা গৱেষণাৰে আমাৰ জাতীয় সাহিত্যৰ ভড়াল চহকী কৰি বিশ্বদৰবাৰত অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতিক প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰি।

'প্ৰাগজ্যোতি'য়ে অসমৰ ভাষা-সাহিত্য সংস্কৃতিৰ উত্তৰণত অকণমান হলেও বৰঙণি যোগাব পাৰিলে আমাৰ আশা, উদ্দেশ্য আৰু শ্ৰম সাৰ্থক হোৱা বুলি ভাবিম।

'জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়'

শ্ৰীদীপক শৰ্মা

সম্পাদক, প্ৰাগজ্যোতি

প্ৰবন্ধ

“সাহিত্য হ'ল নান্দনিক দৃষ্টিবোধ আৰু পৰিপূৰ্ণ সম্পাদন দক্ষতাৰ পৰিবেশত চেতনাৰ স্বাভাব্যক্তি।”
— ঋষি অৰবিন্দ

“আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰধান ভাবাদৰ্শ হ'ল মানৱতাবাদ। জাতি-বৰ্ণ, উচ্চ-নীচ নিৰ্বিশেষে মানুহৰ মানৱীয় পৰিচয় প্ৰতিষ্ঠা আৰু প্ৰচাৰ কৰাই তাৰ লক্ষ্য বুলিব পাৰি।

— ড० হীৰেন গৌহাই

মহাকবি ভাৰবিৰ কিৰাতৰ্জুনীয়ম্ : এক চমু আলোচনা

ড० প্ৰবোধ চন্দ্ৰ গোস্বামী
প্ৰবক্তা, সংস্কৃত বিভাগ

সংস্কৃত কাব্যক দৃশ্য আৰু শ্ৰব্য ভেদে দুইধৰণে ভাগ কৰা হয়। দৃশ্যকাব্য নাটক, ৰূপক আদি। মহাকাব্য, খণ্ডকাব্য, গীতিকাব্য ইত্যাদিয়ে হ'ল শ্ৰব্যকাব্য। আমাৰ আলোচ্য বিষয় কিৰাতৰ্জুনীয়ম্ মহাকাব্য শ্ৰব্যকাব্যৰে অন্তৰ্গত। মহাকাব্যৰ প্ৰকৃতি সম্বন্ধে বহুতো মতানৈক্য দেখা যায়। সংস্কৃত সাহিত্যত অনেক মহাকাব্য ৰচিত হৈছে যদিও মূলতঃ পাঁচখন মহাকাব্যই প্ৰসিদ্ধিৰ উচ্চ শিখৰত আৰোহন কৰিছে। এই শীৰ্ষ মহাকাব্য পাঁচখন হ'ল--ৰঘুবংশ, কুমাৰসম্ভৱ, কিৰাতৰ্জুনীয়, নৈষধচৰিত আৰু শিশুপালৱধ। সংস্কৃত সাহিত্যৰ মুকুটবিহীন সত্ৰটি কালিদাসে ৰচনা কৰিছে ৰঘুবংশ আৰু কুমাৰসম্ভৱ মহাকাব্য, ভাৰবিয়ে ৰচনা কৰিছে কিৰাতৰ্জুনীয়, শ্ৰীহৰ্যই ৰচনা কৰিছে নৈষধ চৰিত আৰু মাঘে ৰচনা কৰিছে শিশুপালৱধ মহাকাব্য।

কিৰাতৰ্জুনীয়ম্ মহাকাব্য মহাকবি ভাৰবিৰ সংস্কৃত সাহিত্যৰ এক সোণালী স্বাক্ষৰ। এই মহাকাব্যৰ জৰিয়তে তেওঁ ভাৰতীয় ভাষা-সংস্কৃতিত এক উজ্বল নক্ষত্ৰৰ দৰে চিৰদিন জিলিকি থাকিব। সংস্কৃত পণ্ডিতসকলৰ ৰচিত গ্ৰন্থ, জীৱন বৃত্তান্ত, জন্মস্থান আদিৰ সম্যক ধাৰণা দিয়াটো বৰ দুৰূহকাৰ্য্য। মহাকবি ভাৰবিৰ জীৱন, জন্মস্থান সন্দৰ্ভতো পণ্ডিত সকলৰ মতৰ ভিন্নতা দেখিবলৈ পোৱা যায়। দণ্ডীৰ 'অৱন্তীসুন্দৰী-কথা'ত ভাৰবিৰ জীৱন সম্বন্ধে কিছু তথ্য পোৱা যায়। তেওঁৰ আন এটা নাম দামোদৰ আৰু পিতৃৰ নাম হ'ল নাৰায়ণস্বামী। এই নাৰায়ণস্বামী এজন কৌশিক গোত্ৰীয় ব্ৰাহ্মণ আছিল। ১৯৫৪ চনত অনন্তশয়নম্ গ্ৰন্থমালাত প্ৰকাশিত 'অৱন্তীসুন্দৰীকথা' নামৰ গ্ৰন্থখনত পোৱা তথ্য অনুসৰি দণ্ডীক ভাৰবিৰ প্ৰপৌত্ৰ বুলি জনা যায়। এই গ্ৰন্থৰ লিখনিৰ পৰা জনা যায় যে ভাৰবিৰ পূৰ্বপুৰুষসকল গুজৰাটৰ অনন্তপুৰ নামৰ ঠাইৰ অধিবাসী আছিল। পিছত তেওঁলোক নাসিকলৈ যায়। নাসিকৰ পৰা তেওঁলোক দাক্ষিণাত্যলৈ আহি বসতি কৰে।

ভাৰবিৰ জীৱন সন্দৰ্ভত বহুতো কিস্কদন্তি পোৱা যায়। তেনে এক কিস্কদন্তিৰ আলমত কব পাৰি তেওঁ ৰজা ভোজৰ সমকালীন কবি আছিল। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম শ্ৰীধৰ আৰু

মাতৃৰ নাম সুশীলা। তেওঁ ভূগুকচৰ অধিবাসী চন্দ্ৰকীৰ্তিৰ কন্যা ৰসিকাক বিয়া কৰাইছিল। এইজন ভাৰবিয়ে শত্ৰুৰ ঘৰত ছয়মাহ কাল নিৰ্বাসন হিচাপে থাকি গৰু চৰাইছিল। সেই সময়তে তেওঁ প্ৰখ্যাত গ্ৰন্থ কিৰাতৰ্জুনীয়ম্ ৰচনা কৰিছিল।

চালুক্য বংশীয় ৰজা পুলকেশী দ্বিতীয়ৰ সময়ৰ অই হ'ল শিলালিপিত কবি কালিদাস আৰু ভাৰবিৰ প্ৰশংসায়ুক্ত এফাঁকি শ্লোকৰ উল্লেখ পোৱা গৈছে।

'যেনায়োজি ন বেষ্মা স্থিৰমথবিধৌ বিবেকিনা জিনবেশ্ম।
স বিজয়াতাং ৰবিকীৰ্তিঃ কবিতাশ্ৰিত কালিদাসভাৰবি কীৰ্তিঃ ॥'

এই লিপিৰ সময় ৫৫৬ শকাব্দ অৰ্থাৎ ৬৩৪ খৃষ্টাব্দ। দ্বিতীয় পুলকেশীৰ অনুজ বিষুবৰ্দ্ধন তেওঁৰ আশ্ৰয়দাতা আছিল। তেওঁৰ আবিৰ্ভাৱৰ সময় ৬১৫ খৃষ্টাব্দ। ইয়াৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি ভাৰবিৰ আবিৰ্ভাৱৰ সময় প্ৰায় ৬০০ খৃষ্টাব্দ।

'কিৰাতৰ্জুনীয়ম্' হৈছে ভাৰবিৰ কবিত্ব প্ৰতিভাৰ লাইখুটা। এই গ্ৰন্থখন ১৮টা সৰ্গৰ সমষ্টি। ভাৰবিয়ে একমাত্ৰ এই গ্ৰন্থখনেৰে সংস্কৃত সাহিত্যত তেওঁৰ চানেকি যুগমীয়া কৰি থৈ গৈছে। এই মহাকাব্যখনৰ উৎস হৈছে মহাভাৰতৰ বনপৰ্ব। যদিও মহাভাৰতৰ বনপৰ্বৰ আধাৰত ইয়াৰ কথাবস্তু সমৃদ্ধ, তথাপিও ইয়াৰ ৰচনাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰবিয়ে নিজৰ মৌলিকতা প্ৰদৰ্শন কৰিছে। এই মহাকাব্যখনৰ ৰচনাত কবিয়ে কিছুমান উল্লেখযোগ্য বিচ্যুতি (Important Deviation) প্ৰদৰ্শন কৰা দেখা যায়। যিবিলাক মূল মহাভাৰতৰ বনপৰ্বত পোৱা নাযায়। উদাহৰণস্বৰূপে বনেচৰৰ কাহিনী, শৰৎকালৰ বৰ্ণনা, হিমালয় বৰ্ণনা, গন্ধৰ্ব আৰু অগ্ৰৰাৰ ৰতিক্ৰিয়া বৰ্ণনা, শিৱসেনাৰ যুদ্ধ ইত্যাদি তেওঁৰ মৌলিক সৃষ্টি। মহাকাব্যৰ সমস্ত লক্ষণ ভাৰবিয়ে তেওঁৰ মহাকাব্যত সম্যক ধৰণে প্ৰয়োগ কৰাতো পৰিলক্ষিত হোৱা দেখা যায়। এই মহাকাব্যৰ সপ্তম সৰ্গৰ পৰা দশম সৰ্গলৈ অগ্ৰৰাসকলৰ বিচিত্ৰ লীলাৰ বৰ্ণনাৰে শৃঙ্গাৰ বসৰ উদ্ৰেক হলেও মুখ্যৰস হৈছে বীৰৰস। বিবিধ ছন্দৰ প্ৰয়োগত ভাৰবি আছিল সিদ্ধহস্ত। তেওঁ আটাইতকৈ বেছি প্ৰয়োগ কৰিছিল

বংশস্ববিলছন্দ। ইয়াৰোপৰি বৈতালীয়, প্ৰমিতক্ষৰা, প্ৰহৰ্ষিনী, স্বাগতা, পুষ্পিতাথ্ৰা, দ্ৰুতবিলম্বিত, উদ্গাতা, উপচন্দ্ৰিকা, উপজাতি আদি ছন্দৰে প্ৰয়োগ কৰাভাৱে জুনীয়ম্ মহাকাব্যত দেখিবলৈ পোৱা যায়। উল্লেখযোগ্য কথা এই যে ভাৰবিৰ কাব্যত জলন্ধদগতি, চন্দ্ৰিকা, মন্তময়ুৰা, কুটিলা ইত্যাদি সততে অপ্ৰয়োগ ছন্দও দেখিবলৈ পোৱা যায়। প্ৰায় সত্তৰবিধ অলংকাৰৰ প্ৰয়োগেৰে ভাৰবিৰ মহাকাব্য সমৃদ্ধ। তাৰভিতৰত উল্লেখযোগ্য অলংকাৰসমূহ হ'ল--উপমা, উৎপ্ৰেক্ষা, অৰ্থাপত্তি, অপহুতি, অৰ্থান্তৰন্যাস, অতিশয়োক্তি, উদাত্ত, অনুপ্ৰাস, বিভাবনা, সন্দেহ ইত্যাদি।

ভাৰবিৰ কাব্যৰ আটাইতকৈ উল্লেখযোগ্য দিশটো হ'ল--অৰ্থগৌৰৱ অৰ্থাৎ অৰ্থৰ গুৰুত্ব। প্ৰাচীন শ্লোক এফাঁকিত কালিদাস, ভাৰবি, শ্ৰীহৰ্ষৰ নৈষধচৰিত আৰু মাঘৰ বৈশিষ্ট্যৰ বৰ্ণনা সুন্দৰভাৱে পোৱা যায়--

উপমা কালিদাসস্য ভাৰবেৰথগৌৰৱম্।

নৈষধে পদলালিত্যং মাঘে সন্তি ত্ৰয়োণুগাঃ।।

ইয়াত ভাৰবিৰ কাব্যৰ বৈশিষ্ট্য হিচাপে অৰ্থগৌৰৱ অংকিত হৈছে। অৰ্থৰ গভীৰতা প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰবিৰ কালিদাস আদি মহাকাব্যিকো অতিক্ৰমি গৈছে। কমশব্দেৰে ৰহস্য প্ৰকাশ কৰাৰ কৃতিত্বৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰবি অদ্বিতীয়। সৰ্বসাধাৰণৰ মনোগ্ৰাহী, নিশ্চিত অৰ্থপূৰ্ণ।

লিখনিৰ প্ৰকাশ তেওঁৰ কাব্যৰ এক বিশেষত্ব। ব্ৰজন্তি তে মুচখিয়ঃ পৰাভৰং ভবন্তি মায়াবিষু যেন মায়িনঃ।। প্ৰিৰিশা হি ঘ্ৰন্তি শঠাস্তথাবিধানসংবৃতাসান নিশিতা ইবেষবঃ।। (যি মুখব্যক্তিয়ে কুটিলাৰ প্ৰতি ৰূপটতা আচৰণ নকৰে, তেওঁ পৰাজয় প্ৰাপ্ত হয়। কিয়নো, ৰূপট আচৰণকাৰীসকলে সেই ব্যক্তিৰ আত্মীয়ৰূপে প্ৰৱেশ কৰি, তীক্ষ্ণ শৰে যেনেকৈ কৰচহীন দেহত প্ৰৱেশ কৰি ধ্বংস কৰে, তেনেকৈ তেওঁলোকক বিনাশ কৰে।)

ভাৰবিৰ কাব্যৰ ভাষা কঠিন হলেও দীৰ্ঘসমাসযুক্ত, কৰ্ণকটু নহয়। তেওঁৰ ৰচনা শৈলীত ক্লিষ্টতাৰ দোষ পোৱা নাযায়। কিন্তু তেওঁৰ কাব্যক বাহ্যিক দৃষ্টিত সহজবোধ্য যেন নেলাগে। পণ্ডিত মল্লিনাথে তেওঁৰ কাব্যক প্ৰশংসাৰে নাৰিকল ফলৰ লগত তুলনা কৰি কৈছে--

নাৰিকেল ফলসন্মিতং বচো ভাৰবেঃ সপদি তদ্বিভজ্যতে।
স্বাদয়ন্ত বসগৰ্ভনিৰ্ভৰং সাৰমস্য ৰসিকা যথেন্জিতম্।।

(অৰ্থাৎ যিদৰে ওপৰৰ ডাঠ আৱৰণ ফালি নাৰিকল ফলৰ ভিতৰৰ ৰস পান কৰা যায়, ঠিক সেইদৰে ভাৰবিৰ কবিতাৰ ক্লিষ্ট বাহ্যিকৰণ আঁতৰাই ভিতৰত প্ৰৱেশ কৰাৰ পিছতহে ৰসগ্ৰাহী লোকসকলে ভিতৰত থকা ৰস ইচ্ছা অনুযায়ী পান কৰিব পাৰে।) ■

“কল্কি অৱতাৰত সম্পত্তিয়েই হ'ব সামাজিক পদ মৰ্যাদাৰ হেতু,
ধনেই হ'ব ধৰ্মৰ মূল, অভিক্ৰটিয়েই হ'ব দাম্পত্য সম্বন্ধ-সূত্ৰ, অসত্যই
হ'ব ব্যৱহাৰিক জয়ৰ অস্ত্ৰ, যৌন আসক্তিয়েই হ'ব উপভোগৰ মূল
নীতি আৰু বাহ্যিক আৱৰণেই হ'ব নীতি ধৰ্মৰ স্বৰূপ।”

— বিষুপুৰাণ

পাঠ্যক্ৰম হিচাবে বুৰঞ্জী বা ইতিহাস

ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা আৰু বৰ্তমান স্থান

তপন কলিতা

প্ৰবক্তা, বুৰঞ্জী বিভাগ

ইতিহাস বা বুৰঞ্জী হ'ল সকলো সমাজ বিজ্ঞানৰ মাতৃ স্বৰূপ। কিয়নো ইতিহাসত এখন সমাজ, এটা জাতি, এখন দেশৰ সামাজিক আৰ্থিক, নৈতিক ধৰ্মীয় আদি দিশকে ধৰি জীৱন যাপন প্ৰণালীৰ সকলো দিশ সন্নিবিষ্ট থাকে। ইতিহাস শব্দৰ ইংৰাজী উচ্চাৰণ হ'ল হিষ্টৰি (Hi story)। এই হিষ্টৰি শব্দটো মূলত গ্ৰীক শব্দ হিষ্টৰিয়া (Hi storia) ৰ পৰা অহা যাৰ অৰ্থ হ'ল খবৰ কৰা বা কোনো ঘটনাৰ সত্যাসত্য অনুসন্ধান কৰা। আনহাতে অসমীয়াত কোৱা বুৰঞ্জী আৰু ইতিহাস শব্দ দুটি যথাক্ৰমে আহোম আৰু সংস্কৃত ভাষাৰ পৰা অহা। আহোম ভাষা মতে, বুৰঞ্জী শব্দটোৰ অৰ্থ হৈছে বু - নজনা, ৰণ - জনোৱা, জী - ভৰাল অৰ্থাৎ নজনা কথা জনোৱাৰ ভৰাল। সংস্কৃত মূলৰ ইতিহাস শব্দৰ অৰ্থ হ'ল অতীতত হৈ যোৱা কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনাৰ বিৱৰণকে বুজায়। আদিত এই শব্দবোৰৰ প্ৰয়োগিক দিশত কিছু পাৰ্থক্য আছিল যদিও আজিকালি বুৰঞ্জী, ইতিহাস বা হিষ্টৰি শব্দই সমাৰ্থক বিষয়কে বুজায়।

বহুযুগ পূৰ্বতে সমাজত এটা ঐতিহাসিক ঘটনাবোৰ লিপিবদ্ধ কৰি তাৰ পৰা মানুহক উচিত শিক্ষা দিবৰ বাবে কেবাজনো মহাপুৰুষে চেষ্টা কৰিছিল। তাৰ ভিতৰত গ্ৰীক ইতিহাসবিদ হেৰোদোতাছৰ নাম উল্লেখযোগ্য। খ্ৰীঃ পূঃ পঞ্চম শতিকাৰ মাজভাগত গ্ৰীচৰ সামাজিক, সামৰিক জীৱনযাত্ৰাৰ সম্পৰ্কে নহয়, লগতে তাতোকৈ বহু প্ৰাচীন কালৰ জন-জীৱনো তেওঁৰ গ্ৰন্থত অন্তৰ্ভুক্ত হয়। ইতিহাস ৰচনাৰ তথ্য সংগ্ৰহৰ কাৰণে তেওঁ কেবাখনো দেশ ভ্ৰমণ কৰিছিল। নিজ চকুৰে দেখা আৰু স্থানীয় লোকসকলৰ মুখত শুনা ঘটনাবোৰ তেওঁ লিপিবদ্ধ কৰি গৈছে। প্ৰাচীন কালতেই হেৰোদোতাছৰ ইতিহাস ইমান মূল্যবান বুলি বিবেচিত হৈছিল যে তেওঁক ইতিহাসৰ জনক বোলা

হৈছিল। তেওঁৰ পৰৱৰ্তী লেখক থুচিদাসে গ্ৰীচত হোৱা বিখ্যাত পেল'পনেছিয়ান যুদ্ধৰ বিতং তথ্য লিপিবদ্ধ কৰাৰ উপৰিও এই যুদ্ধৰ কাৰণ আৰু তাৎপৰ্য্য বাখ্যা কৰি ইতিহাসৰ এক নতুন দিশ তেওঁৰ দিনতেই দিয়ে।

প্ৰাচীন কালত আৰু মধ্যযুগত প্ৰধানকৈ ধৰ্মীয় দিশত অধিক গুৰুত্বৰে ইতিহাস চৰ্চা কৰা হৈছিল। সেয়েহে প্ৰাচীন কালত ৰচিত ইতিহাসত সেই সময়ৰ চিত্ৰৰ উপৰিও ঠাই বিশেষে বহুত অনুমানিক, কাল্পনিক আৰু অন্ধবিশ্বাসৰ চিত্ৰও দেখা যায়। কিন্তু ১৭ শ শতিকাৰ পৰা এক পদ্ধতিগতভাৱে সমাজৰ বিভিন্ন দিশ চালি জাৰি, বিভিন্ন উৎস তথ্য আদি বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত বিশ্লেষণ কৰি ইতিহাস চৰ্চা তথা বাখ্যা কৰাৰ নতুন প্ৰচেষ্টা আৰম্ভ হয়। অৱশ্যে বৰ্তমান একৈশ শতিকাৰ দুৱাৰ দলিত ইতিহাসৰ বিস্তৃতি আৰু পৰিধি যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে। আধুনিক ইতিহাসে এতিয়া মাত্ৰ তাৰ পূৰ্বৰ বিষয় ৰজা-ৰাণী, পুৰোহিত, উচ্চশ্ৰেণীৰ মানুহ, যুদ্ধ বিগ্ৰহতে পৰিসীমা আবদ্ধ ৰখা নাই। নতুন বাখ্যা অনুসৰি ইতিহাসৰ এক মুখ্য বিষয় হ'ল সাধাৰণ প্ৰজা - তেওঁলোকৰ আশা আকাঙ্ক্ষা, ঘৰসংসাৰ, কাপোৰ বাচন, কৃষি কৰ্ম, ব্যৱসায় বৃত্তি, নায়তা প্ৰাপ্তিৰ বাবে চৰকাৰৰ লগত কৰা সংগ্ৰাম। সেয়েহে আধুনিক বুৰঞ্জীয়ে (১) ৰাইজ বা প্ৰজা (২) স্থান (৩) সময় আৰু (৪) ধাৰণা এই চাৰিটা মূল বিষয়ৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি সমাজৰ অধ্যয়ন আগবাঢ়ে। বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ এই গুৰুত্বৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিয়ে বিশ্বৰ সকলো সভ্য দেশতে ইয়াৰ নাগৰিক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক বুৰঞ্জীৰ জ্ঞান দিবলৈ সচেষ্ঠা হৈ উঠিছে। কিয়নো দেশৰ নাগৰিকৰ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অতীত সম্বন্ধে সঠিক জ্ঞান থাকিলে তেওঁলোকে নিজ নিজ দেশৰ, বিশ্বৰ বৰ্তমান ৰূপটো ভালদৰে জানিব বৃজিব পাৰিব আৰু ভবিষ্যতক পূৰ্বৰ দোষত্রুটি আতৰাই সুন্দৰ ৰূপত গঢ় দিব

পাৰিব। সেয়েহে বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশৰ লগত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাত শীৰ্ষ স্থান দখল কৰা আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ, ইংলেণ্ড আদি দেশত এতিয়াও আন আন বিষয়ৰ দৰে বুৰঞ্জীকো এটা বিষয় হিচাবে স্কুলসমূহত পাঠদান কৰা হয়। আনকি ৰুছ দেশত বুৰঞ্জী বিষয়টো বিজ্ঞান শাখাৰ অন্তৰ্ভুক্ত।

আমাৰ জন্মভূমি ভাৰতবৰ্ষ পৃথিৱীৰ এখন অন্যতম প্ৰাচীন সভ্য দেশ। ইয়াৰ পাঁচ হাজাৰ বছৰীয়া পুৰণি ঐতিহ্য আছে। ইয়াত ইতিহাস চৰ্চা অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা বিভিন্ন ৰূপত প্ৰচলিত হৈ আহিছে। অৱশ্যে আধুনিক পদ্ধতিত বুৰঞ্জীচৰ্চা, গৱেষণা আৰু ৰচনা ভাৰতবৰ্ষত বৃটিছ ৰাজত্ব আৰম্ভ হোৱাৰ পৰাহে সূচনা হয়। কিন্তু ভাৰতৰ উত্তৰ পূব কোনত অৱস্থিত অসম ৰাজ্যত বুৰঞ্জীচৰ্চা তথা ৰচনা কৰা তথ্য অতি প্ৰাচীন। ছশ বছৰ এই তুখণ্ড শাসন কৰা আহোম ৰাজবংশৰ লোকসকলে আদিৰে পৰা তেওঁলোকৰ ৰজা, প্ৰজা, যুদ্ধ বিগ্ৰহ, আকাল মহামাৰী, বিভেদ-মিলাপ্ৰীতি আদি সকলো দিশ সামৰি বংশানুক্ৰমে বুৰঞ্জী তথা বংশাৱলী ৰচনা কৰিছিল। সেইবাবেই আমি ভাৰতৰ আন আন ৰাজ্যৰ তুলনাত অসমৰ অতীতৰ উত্থান-পতনৰ বিষয়ে অধিক নিৰ্ভৰযোগ্য ভাৱে জানিব পাৰো।

ভাৰত বুৰঞ্জীৰ ক্ৰমাগত অধ্যয়নে আমাক যেনেদৰে ভাৰতীয় সমাজখন কেনেকৈ প্ৰস্তৰযুগ, ব্ৰঞ্জযুগ, লৌহযুগ আদি অতিক্ৰম কৰি বিভিন্ন স্তৰৰ মাজেৰে বৰ্তমান যুগ পালে, কেনেকৈ গাঁও, চহৰৰ সৃষ্টি হ'ল, কেনেকৈ বিভিন্ন জাতি-জনজাতি লগ হৈ ভাৰতীয় হ'ল, কেনেকৈ ক্ষুদ্ৰ নাৰ্থৰ বাবে ৰজা মহাৰাজাই খোৱা কামোৰা কৰিছিল ইত্যাদি জানিব পাৰো; তেনেদৰে অসম বুৰঞ্জীৰ আধ্যয়নে আমাক অসমৰ বিভিন্ন ঐতিহাসিক ঘটনাৰ জ্ঞান দিয়ে। অসম বুৰঞ্জীয়ে আমাক অসমীয়া জাতিটো বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ সংমিশ্ৰণত কেনেদৰে গঢ়ি উঠিছিল, চূকাফা কোন, তেওঁ কেনেকৈ বৰ অসমৰ ভেটি স্থাপন কৰিছিল, বীৰ লাচিত্তে কেনেকৈ এমুঠি সেনাৰে বিৰাট মোগল বাহিনীক পৰাস্ত কৰিছিল, বীৰ নৰনাৰায়ণ আৰু চিলাৰায় কেনেদৰে নিজৰ বীৰত্ব প্ৰদৰ্শন কৰিছিল, সতীত্ব ৰক্ষা কৰি ৰাণী সাধনীয়ে কিদৰে নিজৰ প্ৰাণ আত্মত দিছিল আদি অনেক ঘটনাৰ জ্ঞান দিয়ে। এই বুৰঞ্জীয়ে আমাক জানিবলৈ দিয়ে--গুৰু শংকৰদেৱে কেনেদৰে বৈষ্ণৱধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰি অসমত এখন জাতি ভেদহীন সমাজ দি গৈছে। এইবোৰৰ উপৰিও অনেক আপুৰুগীয়া অমূল্য তথ্য এই বুৰঞ্জী

পুথিবোৰতে পোৱা যায়। কিন্তু অতি আক্ষেপৰ বিষয় আজি আমাৰ অসমত বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ পাঠকৰ সংখ্যা দ্ৰুত গতিত হ্রাস পাইছে। ফলস্বৰূপে সমাজৰ নাগৰিকৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ, দেশৰ অতীতৰ বিষয়ে, তেওঁলোকৰ পূজনীয় বীৰ-বীৰসনাৰ বিষয়ে লজ্জাজনকভাৱে জ্ঞান আৰু ধাৰণা নোহোৱা হৈছে। আজিৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ বাবে বুৰঞ্জী অধ্যয়ন মানে কেৱল যুদ্ধ-বিগ্ৰহ, ৰজা-ৰাণীৰ আচৰণ আৰু চন তাৰিখ কিছুমানৰ সমষ্টি বুলিয়ে ভ্ৰমাত্মক এক ধাৰণাৰ সৃষ্টি হৈছে। ইয়াৰ বাবে কিন্তু এওঁলোকক আমি দোষ দিব নোৱাৰো। ইয়াৰ বাবে প্ৰত্যক্ষভাৱে দায়ী হ'ল এক তথাকথিত বুদ্ধিজীৱী তথা শিক্ষিত শ্ৰেণীৰ ধাৰাবাহিকভাৱে এই বিষয়টোৰ তথা শিক্ষিত শ্ৰেণীৰ ধাৰাবাহিকভাৱে এই বিষয়টোৰ ওপৰত কৰা অপপ্ৰচাৰ তথা ৰাজ্য চৰকাৰৰ ঋনাত্মক দৃষ্টিভঙ্গী। লগতে অসম বিদ্যেবী শ্ৰেণী এটাও ইয়াত জড়িত আছে। এওঁলোকৰ উদ্দেশ্য হ'ল বুৰঞ্জী আৰু লগতে আন এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় ভূগোলৰ ওপৰত যদি জনসাধৰণৰ সাধৰণ জ্ঞানকণো নাথাকে তেতিয়া তেওঁলোকে ৰাজ্যত থলুৱা বিৰোধী কাণ্ড-কাৰখানা চলাই নিয়াত সুবিধা হয়। এওঁলোকৰ প্ৰৰোচনাতে অসমত কুৰি শতিকাৰ ৭০ ৰ দশকৰ মাজভাগৰ পৰা উচ্চ মাধ্যমিক শ্ৰেণী অৰ্থাৎ দশম শ্ৰেণীলৈকে বাধ্যতামূলক হিচাবে পাঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্ভুক্ত থকা বুৰঞ্জী বিষয়টো বাদ দিয়া হয়। দুখৰ বিষয় যে মাধ্যমিক পৰ্যায়ত বাধ্যতামূলক বিষয় হৈ প্ৰচলিত আছিল যদিও অসম চৰকাৰৰ শিক্ষা বিভাগে ৮০ দশকৰ শেষ ভাগত বুৰঞ্জী বিষয়টো পাঠ্যক্ৰমৰপৰা বাদ দিয়ে।

এইটো সঁচা যে পাঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্ভুক্ত নহ'লেও সাহিত্য হিচাবে অধ্যয়ন কৰি বুৰঞ্জীৰ বস লব পাৰি, সমাজখনক জানিব পাৰি, জাতিটোক বুজিব পাৰি। তদুপৰি জানিবলগীয়া সকলো বিষয়কে পাঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা সম্ভৱ নহয়। সেইটো সঁচা হলেও একমাত্ৰ বাধ্যতামূলক পাঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰে বুৰঞ্জীৰ নিচিনা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় এটা অধ্যয়ন বিমুখী অসমীয়া সমাজক জ্ঞান দিব যায়। বুৰঞ্জীৰ জ্ঞান আবিহনে এটা জাতিৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য, বিশেষত্ব জনাটো অসম্ভৱ। ইয়ে জাতিটোক ধ্বংসৰ পথত নিয়াটো অনিবাৰ্য। বুৰঞ্জী আৰু ভূগোলৰ সঠিক জ্ঞানৰ অভাৱৰ বাবে এসময়ত শান্তি, ঐক্য, মিলাপ্ৰীতিৰ অসমত আজি বিৰাজ কৰিছে অশান্তি; অসূয়া আৰু বিদ্বেষভাৱৰ। সাম্প্ৰদায়িকতা, দুৰ্নীতিৰ, হিংসা-হত্যাৰ বিষবাপ্পই অসম চানি ধৰিছে।

বৰ্তমান অসমত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত ইতিহাসৰ জ্ঞান-চৰ্চা নথকাৰ বাবে সমাজ সচেতন বিজ্ঞলোক সকলৰ যথেষ্ট চিন্তিত আৰু উৎকণ্ঠিত হোৱা দেখা গৈছে। সমাজখনক ভালদৰে গঢ় দিবলৈ, ই সম্মুখীন হোৱা বিভিন্ন সমস্যাৰ গূঢ়াৰ্থ উদ্ঘাটন কৰিবৰ বাবে বিভিন্ন জাতি জনজাতিৰ মাজত একতাৰ সমন্বয় আনিবলৈ হ'লে দেশৰ ভবিষ্যত নাগৰিকসকলক ইতিহাসৰ জ্ঞান দিবই লাগিব। সেয়েহে বুৰঞ্জী বিষয়টো পুনৰ অন্তত শিক্ষান্ত পৰীক্ষালৈ স্কুলসমূহত পাঠদান কৰাৰ নিত্যান্ত প্ৰয়োজন। অসমৰ বিভিন্ন সংগঠন, সংস্থা বুদ্ধিজীৱি যেনে অসম সাহিত্য সভা, নন্দী অসম ছাত্ৰ সন্থা, অখিল ভাৰতীয় বিদ্যার্থী পৰিষদ আদিৰ লগতে অনেক গন্য মান্য ব্যক্তিয়ে বুৰঞ্জী আৰু ভূগোল এই দুয়োটা বিষয়কে উচ্চ মাধ্যমিক স্তৰলৈ বাধ্যতামূলক কৰাৰ দাবী উঠাইছে। অৱশ্যে নতুনকৈ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলগীয়া এই বিষয়টোৰ পাঠ্যপুথি যাতে পূৰ্বতকৈ অধিক সংস্কাৰমুখী, বিজ্ঞানসন্মত, ক্ৰটিহীন হোৱাৰ লগতে পুনঃ উক্তি বৰ্জন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অধিক গ্ৰহণযোগ্য কৰিব পাৰি তাৰ এখন বিশেষজ্ঞ কমিটি গঠনৰ আবশ্যিকতা আছে।

বৰ্তমান সময়ত যদিও চৰকাৰে ইতিহাস আৰু ভূগোল এই দুয়োটা বিষয়কে মাধ্যমিক পৰ্যায়ত বাধ্যতামূলক বিষয় হিচাবে পাঠ্যক্ৰমত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব বুলি ঘোষণা কৰি আহিছে, বাস্তৱক্ষেত্ৰত এই দিশত মন্ত্ৰী আমোলাসকলক বিশেষ তৎপৰতা প্ৰদৰ্শন কৰা এতিয়াও দেখা হোৱা নাই। মাধ্যমিক পৰিষদৰ বিষয়া, মুৰব্বী

সকলেও এই ক্ষেত্ৰত এতিয়াও বিশেষ উদ্যোগ লোৱা নাই। পৰিতাপৰ বিষয় এই যে কোনোজনে বা কোনো কোনো সংগঠনে এই বিষয়টো পাঠ্যক্ৰমৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ দাবী কৰি আহিছে যদিও জাতিটোৰ তথা ৰাজ্যখনৰ বুকুত পদাঘাত আৰু ভৰিত কুঠাৰঘাত কৰা এনে এটা নিষ্ঠুৰ, অবিদ্যায়তনিক ব্যৱস্থাৰ বিৰুদ্ধে অসমৰ সামাজিক শিক্ষাজগত তথা শিক্ষক সমাজ গৰজি উঠাৰ কথা দূৰতে থাকক সাংগঠনিকভাৱে ক'তো এটাও বুৰবুৰি উঠা দেখা নগ'ল। এইটো লজ্জাত শিৰনত কৰিবলগীয়া কথা।

গতিকে জোৰাৰ জুইয়ে হাত নুপুৰোতে আমি ইয়াকে ক'ব পাৰো যে যদি অসমখনক, অসমবাসীক সু-সংগঠিত কৰি জাতীয় একতাৰ ডোলেৰে আৱদ্ধ ৰাখি ৰাজনৈতিকভাৱে সচেতন তথা কুচক্ৰান্তৰ পৰা মুক্ত ৰাখিব লাগে তেতিয়া হ'লে সমূহ ৰাইজকে প্ৰাচীন অসমৰ তথা ভাৰত আৰু বিশ্বৰ বিভিন্ন ঘটনা ফলাফলৰ সম্যক জ্ঞান দিবই লাগিব আৰু তাৰ বাবে বুৰঞ্জী বা ইতিহাসৰ জ্ঞানৰ নিত্যান্ত প্ৰয়োজন। সকলোৰে মাজত অতীতৰ জ্ঞান জাগ্ৰত কৰাৰ বাবে বৰ্তমান একমাত্ৰ উপযুক্ত স্থলী হ'ল বিদ্যালয়সমূহত প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষা পৰ্যন্ত 'বুৰঞ্জী'ক এটা বাধ্যতামূলক বিষয় হিচাবে প্ৰৱৰ্তন কৰাটো। তেতিয়াহে ক্ৰমান্বয়ে অতীত গৌৰৱ, জাতীয় বীৰক পাহৰি যোৱা জাতিটোৱে মেৰুদণ্ড পোন কৰি বিদেশী ষড়যন্ত্ৰ কুচক্ৰান্তসমূহ ওফৰাই পেলাবলৈ সক্ষম হব। দেখাত সাধাৰণ অথচ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথাখিনি যিমান সোনকালে সমাজ, ৰাইজ আৰু চৰকাৰে গভীৰভাৱে উপলব্ধি কৰি হাতে কামে আগবাঢ়ি আহে সিমানে সকলোৰে মঙ্গল।

লিখা-পঢ়া শিকি কেৱল নিজে শিক্ষিত হলেই নহ'ব, নিজে পোৱা শিক্ষাৰ মহান আদৰ্শ আনকো বিলাই দিব লাগিব।

— ভল্টেয়াৰ

উন্নতিৰ বাবে শান্তিৰ অতি প্ৰয়োজন।

— স্বামী দয়ানন্দ

কেঁচা মাটিৰ গোক্স সনা এগৰাকী শিল্পীঃ

শ্ৰীকল্পনা দেৱী
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

অসমৰ শিক্ষা আৰু সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত অতুলনীয় অৱদানেৰে সমৃদ্ধ গৌৰীপুৰ জমিদাৰ বংশৰ এজন সন্তান আছিল প্ৰমথেশ বৰুৱা। প্ৰমথেশ বৰুৱা চলচিত্ৰ জগতৰ মোহত পৰি কলিকতাত থাকিবলৈ লয়। সেয়েহে জমিদাৰী চলোৱাৰ দায়িত্ব পৰে তেখেতৰ ভাতৃ প্ৰকৃতিশ চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ ওপৰত।

প্ৰকৃতিশ চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ পত্নীৰ নাম আছিল মালতীলতা। তেওঁলোকৰ তিনিটা কন্যা সন্তান ক্ৰমে প্ৰতিমা, পূৰ্ণিমা আৰু প্ৰতিভা। গোৱালপাৰা জিলাৰ গৌৰীপুৰৰ কেঁচা মাটিৰ গোক্স বুকুত লৈ জন্ম গ্ৰহণ কৰা আৰু খলুৱা সংস্কৃতিৰ সুবাসেৰে ডাঙৰ দীঘল হোৱা প্ৰকৃতিশ চন্দ্ৰ বৰুৱা আৰু মালতীলতাৰ প্ৰথম কন্যা প্ৰতিমাই হ'ল আজি মাটিৰ মানুহৰ শিল্পী প্ৰতিমা পাণ্ডে বৰুৱা, যাৰ কণ্ঠেৰে নিগৰি অহা সুৰৰ ধ্বনিয়েই প্ৰতিজন শ্ৰোতাক অবিস্মৰণীয় আনন্দ প্ৰদান কৰে।

কলিকতাৰ কালীগঞ্জত থাকি প্ৰতিমাই শিক্ষা জীৱন আৰম্ভ কৰে। ১৯৫৩ চনত গৌৰীপুৰ ছোৱালী হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষা পাছ কৰে। ইয়াৰ পিছত 'ছাউথ কেলকাতা গাৰ্লছ' কলেজত ভৰ্তি হয়। বেছিভাগ সময় কলিকতাত কটালেও স্কুল কলেজৰ বন্ধত ঘৰলৈ আহি হাতীৰ পিঠিত উঠি গৌৰীপুৰৰ সেউজী প্ৰকৃতিৰ সান্নিধ্যত আত্মহাৰা হৈছিল প্ৰতিমাই।

সংগীত জীৱন :- গোৱালপৰীয়া গীতবোৰক ৪ ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি- (১) দেহ বিচাৰৰ গীত (২) মানুহৰ গীত (৩) মুইফালৰ গীত আৰু (৪) অন্যান্য গীত। প্ৰতিমা পাণ্ডে বৰুৱাৰ আটাইকেইবিধ গীতৰ ওপৰতেই গভীৰ জ্ঞান আছিল।

প্ৰতিমা পাণ্ডে বৰুৱাৰ সংগীত জীৱনৰ প্ৰথম গুৰু হ'ল তেওঁৰ দুগৰাকী পেহীয়েক। পেহীয়েক দুগৰাকীয়ে বহুত গীত জানিছিল আৰু সেইবোৰ গীত প্ৰতিমাক শিকাইছিল। দেউতাকৰ এখন হাতীশাল আছিল। সেই হাতীশালৰ মাউটবিলাকৰ মুখৰ পৰা প্ৰতিমাই 'মানুহৰ গীত'বোৰ শিকিছিল। গৌৰীপুৰৰ প্ৰতিমাৰ ঘৰৰ কাষেৰে বৈ গৈছিল গদাধৰ নৈ। সেই নৈত উঠি অহা নাওবোৰত

নাওৰীয়াই হিয়া উজাৰি 'মুইফালৰ গীত'বোৰ গাইছিল। এই গীতবোৰ প্ৰতিমাই কাণ পাতি শুনিছিল। এনেদৰে বিভিন্ন জনৰ কণ্ঠৰ পৰা নিগৰি অহা গীতবোৰ এই জনা শিল্পীয়ে শৈশৱকালতেই ভালদৰে আয়ত্ব কৰিছিল আৰু পিছলৈ নিজেই বিভিন্ন উৎসৰ পৰা গীতবোৰ সংগ্ৰহ কৰি গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ প্ৰখ্যাত গায়িকা হিচাবে খ্যাতি লাভ কৰে।

১৯৪৯ চনত এই জনা শিল্পীয়ে প্ৰথম ৰাজহুৱা মঞ্চত গীত গাইছিল। তেতিয়া তেখেতৰ বয়স আছিল ১১ বছৰ। ১৯৬২ চনত তেখেতে গুৱাহাটী অনাতাঁৰ কেন্দ্ৰত নিয়মীয়াকৈ অনাতাঁৰ শিল্পী ৰূপে স্বীকৃতি পায়। ইয়াৰ পিছত ১৯৭৫ চনত কলিকতা দূৰদৰ্শন কেন্দ্ৰত নিয়মীয়াকৈ শিল্পীৰূপে স্বীকৃতি লাভ কৰে।

ভূপেন হাজৰিকাৰ সতে চিনাকি :- ১৯৫৫ চনৰ কথা। প্ৰতিমা পাণ্ডেৰ বৰদেউতাক প্ৰমথেশ বৰুৱাৰ পুত্ৰ অলকেশ বৰুৱা ভূপেন হাজৰিকাৰ প্ৰিয় বন্ধু। অলকেশৰ লগত ভূপেন হাজৰিকা এদিন গৌৰীপুৰলৈ আহিল। সিদিনাই হাজৰিকাৰ সন্মুখত প্ৰতিমাই প্ৰথম গীত গালে। সেই গীতত ভূপেন হাজৰিকা অভিভূত হৈ পৰিল আৰু সিদিনাই প্ৰতিমাৰ জীৱনলৈ আহিল এক অভিনৱ সোণালী দিনৰ সংকেত।

১৯৫৬ চনত ভূপেন হাজৰিকাৰ "এৰা বাটৰ সুৰ" নামৰ চলচিত্ৰ খনে মুক্তি লাভ কৰে। এই চলচিত্ৰখনতেই পোনপ্ৰথম বাৰৰ বাবে সোমাই পৰিল গোৱালপৰীয়া লোকৰ গীত আৰু লগে লগে এই গীতে লাভ কৰিলে এখন বহল পৰিসৰ।

ইয়াৰ পিছত ভূপেন হাজৰিকাই পৰিচালনা কৰে 'মাহুত বন্ধুৰে'। অলকেশ বৰুৱাৰ কাহিনীৰে এই চলচিত্ৰৰ আধাৰ গোৱালপাৰা। এই চলচিত্ৰত গোৱা প্ৰতিমা পাণ্ডেৰ প্ৰতিটো গীত বৰ জনপ্ৰিয় হৈছিল।

১৯৭৫ চনত কলিকতা দূৰদৰ্শন কেন্দ্ৰযোগে প্ৰতিমা পাণ্ডে বৰুৱাৰ এটি সাক্ষাৎকাৰ প্ৰচাৰ হৈছিল। এই সাক্ষাৎকাৰ গ্ৰহণ কৰিছিল ভূপেন হাজৰিকাই। এনেদৰে ভূপেন হাজৰিকাই এই গৰাকী শিল্পীৰ প্ৰতিভাক গোটেই

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰদৰ্শন কৰাৰ সুযোগ আনি দিলে।

১৯৬২ চনত প্ৰতিমা পাণ্ডে বৰুৱাই প্ৰথম গুৱাহাটী কেন্দ্ৰত গাইছিল " হস্তিৰ কন্যা হস্তিৰ কন্যা", 'একবাৰ হৰি বোলো মন ৰচনা' আৰু 'কেনহে ৰাধে তোৰ বিৰহ মন' এই তিনিটি গীত।

পাৰিবাৰিক জীৱন :- মানুহৰ মাজত দৰদী কণ্ঠেৰে কেঁচা মাটিৰ গোক্স বিলাই ফুৰা এই গৰাকী শিল্পীয়ে অসংখ্য জনৰ মাজত বাচি ললে জীৱনৰ সংগীতৰূপে জি, এচ, পাণ্ডে নামৰ এজন ইংৰাজী অধ্যাপকক। এই বিয়াত ঘৰৰ সন্মতি নাছিল। বিয়াৰ পিছত তেওঁলোকে জমিদাৰ পৰিয়ালৰ অতিথিশালা মাটিয়াবাগত থাকিবলৈ ল'লে। তাতেই তেওঁলোকৰ অমৃতা আৰু অলকা নামৰ দুগৰাকী সন্তান জন্ম হয়। বৰ্তমানেও এই মাটিয়াবাগতে স্বামী, জী, নাতি-নাতিনীৰ সৈতে তেখেতে বসবাস কৰি আছে।

জীৱন কৃতিত্ব :- সংগীতকেই জীৱনৰ মূলমন্ত্ৰ হিচাবে লৈ আগবাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে শিল্পী গৰাকীৰ জীৱনলৈ আহিবলৈ ধৰিলে লক্ষ লক্ষ জনতা আশীষবাণী আৰু তেখেতৰ অতুলনীয় প্ৰতিভাৰ উপযুক্ত প্ৰতিদান।

১৯৬২ চনত বি হাইগ্ৰেডৰ শিল্পী হিচাবে আকাশবাণী

গুৱাহাটী কেন্দ্ৰত গীত পৰিবেশন কৰা এই শিল্পীগৰাকীক ১৯৮৮ চনত আকাশবাণীয়ে 'এ' গ্ৰেড শিল্পী হিচাবে স্বীকৃতি দিয়ে।

ভাৰতবৰ্ষৰ সংগীত জগতলৈ আগবঢ়োৱা অতুলনীয় অৱদানৰ বাবে ১৯৮৯ চনত 'সংগীত নাটক একাডেমী বঁটা' এখেতলৈ আগবঢ়োৱা হয়।

১৯৯৯ চনত এই গৰাকী মহান কণ্ঠশিল্পীক 'পদ্মশ্ৰী' উপাধিৰে সন্মানিত কৰা হয়।

সামৰণি :- সংগীতৰ পৰিবেশৰ মাজতেই জন্ম গ্ৰহণ কৰি শৈশৱ, কিশোৰ আৰু যৌৱনৰ মধুৰ দিনবোৰ পাৰ কৰি অহা প্ৰতিমা পাণ্ডে বৰুৱা আজিও থমকি ৰোৱা নাই। সেই দৰদী কণ্ঠেৰে আজিও হেজাৰ শ্ৰোতাক আন্মুত কৰি কিমান মানুহৰ মৰম বুটলিছে তাৰ লেখ নাই। ৬০ৰ দশকৰ সেই গীতবিলাক আজিও তেখেতৰ কণ্ঠত সমানেই প্ৰণৱস্ত।

কেঁচা মাটিৰ পৰশ দি যোৱা এই গৰাকী শিল্পীৰ সুৰে প্ৰতিজন অসমীয়াৰ অন্তৰৰ পৰা হিংসা, বিদ্বেষ আৰু অশান্তিৰ ধুমুহাজাক আঁতৰাই বোৱাই দিয়ে যেন এছাটি শান্তিৰ শীতল মলয়া। ■

মানুহে ভুল স্বীকাৰ কৰিবলৈ কেতিয়াও লাজ কৰিব নালাগে। কাৰণ
ভুল স্বীকাৰ কৰি তেওঁ প্ৰমাণ কৰে যে তেওঁ আগতকৈ ভাল হৈছে।

— আলেকজেণ্ডাৰ পোপ

বেয়া কাৰ্য্যৰ লগত অসহযোগিতাই হ'ল মানুহৰ আটাইতকৈ পবিত্ৰ
কৰ্ত্তব্য।

— মহাত্মা গান্ধী

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ বহুমুখী প্ৰতিভা

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

শাসকৰ ধুমকেতু, জনতাৰ জীউ,
সম্বল বিহীন হৈয়ো চিৰ জ্যোতিমান।
'সুহাই' ৰাগত মেলি জাৱনৰ নাট
সামৰিলা গাই তুমি 'কল্যান-খৰমান'।।

দৰদী কবি ভবানন্দ ৰাজখোৱাই বিষ্ণুৰাভাৰ স্মৃতিত এই দৰে অঞ্জলি যাচিছিল। 'জনতাৰ জীউ' বিষ্ণুৰাভা মৃত্যুৰ পাছতো জনতাৰ জীউ হৈয়েই আছে। সংগীত আৰু লালিত কলাৰ জগতত আধুনিক কালত বিপ্লৱ অনা বাবে তেখেতক কলাগুৰু হিচাপে মূল্যায়ন কৰা হৈছে।

ৰাভাদেৱৰ জীৱনাদৰ্শৰ চিনাকিৰ বাবে তেওঁক অকল সৈনিক শিল্পী অথবা কলাগুৰু খিতাপ দি থলেই যথেষ্ট নহয়। তেখেত হৈছে মানৱতাৰ পূজাৰী, সত্য-শিৱ-সুন্দৰৰ জয়গান গোৱা নিৰ্ভীক বিপ্লৱী তথা জনতাৰ শিল্পী। সত্ত্বৰতঃ মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ পাছৰ অসমীয়া সমাজখনত সাংস্কৃতিৰ সৌধ নিৰ্মান কৰিবলৈ অগ্ৰসৰ হওঁতে ৰাভাদেৱে জন-জীৱনৰ যিমান নিবিড় সম্পৰ্কলৈ আহিছিল, অইন কোনো সংস্কৃতিৰ সাধকে ইমান নিবিড় সংস্পৰ্শলৈ আহিব পৰা নাছিল। জনতা আছিল তেওঁৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ পূজা দেৱতা। শোষিত, নিষ্পেষিত, নিপীড়িত জনগণৰ মঙ্গল সাধনেই হৈছে তেওঁৰ ব্ৰত। সেই লক্ষ্য সাধনৰ অৰ্থে হাতত 'ষ্টেনগান' লৈ হুংকাৰ দি অন্যায় অনীতিৰ বিৰুদ্ধে থিয় দিছিল। তেওঁ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ দৰে এহাতেৰে 'বগা পদুমেৰে সুন্দৰৰ পূজা' কৰিছিল আৰু আনহাতেৰে সমাজৰ কদৰ্যতা নিৰ্মূল কৰিছিল। অৱশ্যে বিষ্ণুৰাভাৰ 'ষ্টেনগান' সন্ত্ৰাসবাদৰ হাতিয়াৰ নাছিল। অসং শক্তিক মৰিমুৰ কৰাৰ ই এক কৌশলহে আছিল। বৈষ্ণৱী বিনয় তেওঁৰ জীৱনৰ মূল প্ৰেৰণা আৰু ফৌজি আৰাজ আছিল তেওঁৰ শত্ৰু জিনা কৌশল।

বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাক বুজিবলৈ হ'লে আমি সুস্বভাৱে তেওঁৰ লিখনসমূহ অধ্যয়ন কৰিব লাগিব। তেওঁৰ জীৱনটোৱে তেওঁৰ বাণী। সেই বাণীৰ প্ৰতিচ্ছবি তেওঁৰ সমস্ত ৰচনাৰাজি, অংকিত চিত্ৰ সমূহ আৰু সুৰাৰোপিত গীত সমূহৰ মাজত সোমাই আছে। এই জনা শিল্পীয়ে ৰাজনীতি কৰিছিল যদিও ৰাজনীতি তেওঁৰ পেশা নাছিল।

সেইদৰে সংগীতো তেওঁৰ পেশা নহয় নিচাহে আছিল। তেওঁৰ প্ৰকৃত পেশা আছিল মানৱ সেৱা। সেয়েহে বৃহত্তৰ অসমীয়া সমাজৰ হিতসাধন কৰি মানুহ আৰু সমাজক লৈয়ে তেওঁ জীয়াই থাকিব বিচাৰিছিল। অসমৰ গাঁৱে-ভূঞা ভ্ৰমণ কৰি হাতে কামে মানুহক সহায় কৰাৰ উজ্জল নিৰ্দেশন তেওঁৰ দৰে শিল্পীয়ে এতিয়ালৈকে দেখুৱাব পৰা নাই। সেয়েহে ৰাভাদেৱৰ জনতাৰ প্ৰাণৰো প্ৰাণৰ হৈ আছে।

শোষিত, পীড়িত জনতাৰ প্ৰাণত শ্ৰেণী চেতনা জগাই তুলি ধনতন্ত্ৰবাদ, সাম্ৰাজ্যতন্ত্ৰবাদ, সামন্তবাদ আদিৰ অৱসান ঘটাই ন্যায় প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ সৰ্বসাধাৰণ জনতাৰ প্ৰতি আহ্বান জনাইছিল আৰু গাইছিল যে-

শেষ যুদ্ধৰ আমি বণুৱা
পৃথিৱীৰ হালোৱা বণুৱা
হ'ম বিজয়ী আমি দুখীয়া
ক'ত ৰবি ধনী এইবাৰ
হুচিয়াৰ হুচিয়াৰ.....

সৰ্বসাধাৰণৰ অৰ্থনৈতিক দুৰাৱস্থাৰ কাৰণে আৰ্থ-সামাজিক ন্যায় প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ জনতাৰ অৰ্থনৈতিক বুনয়াদ গঢ়াত ৰাভাদেৱে বিশেষ গুৰুত্ব দিছিল। পৈশাচী অন্যায় অমান্য আঁতৰাই ন্যায় প্ৰতিষ্ঠাৰ পথত অগ্ৰসৰ হ'বলৈ কবি গৰাকীয়ে মজদুৰ কৃষক সকলক, সমন্বিত হ'বলৈ আহ্বান জনাইছিল--

ব'ল ব'ল ব'ল ব'ল
কৃষক শক্তি দল
অ' বনুৱা সমনীয়া
আগবাঢ়ি যাওঁ ব'ল।।

অসম বা ভাৰতৰ মহান নায়কসকলে ধন্য কৰি থৈ যোৱা মানৱতাৰ আদৰ্শৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈ ৰাভাদেৱে ভাৱবাদ আৰু বস্তুবাদৰ সমন্বয় বিচাৰিছিল। আনহাতে তেওঁক ইউৰোপীয় ধ্যান-ধাৰণাতকৈয়ো মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ ভাৱবাদী দৰ্শনেহে অধিক আকৃষ্ট কৰিছিল। বৰপেটাৰ সত্ৰৰ বৰ বায়নৰ বহাত অশেষ যত্নেৰে যিদৰে তেওঁ বৰগীতৰ আখৰা কৰিছিল সেইদৰে জনজীৱনৰ পৰা লোকগীতৰ সুৰ বুটলিছিল। এইদৰে অনুশীলনৰ কৰাটো শিলত বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা সংগীতৰ সৃষ্টি হৈছিল। তেওঁ

সুৰেৰে ক'ব বিচাৰিছিল যে,-

কীৰ্তন দশম নামঘোষা হওক আমাৰ শৌৰ্য্য
নাট-গীত-বৰগীত হওক আমাৰ তুৰ্য্য।

কথাছবিতো ৰাভাদেৱৰ অৱদান আছিল অবিম্বৰণীয়। জয়মতীৰ পিছতেই 'মনোমতী' কথাছবিত নৃত্য পৰিচালক, 'পিয়লি ফুকন'ৰ প্ৰধান উপদেষ্টা, 'চিৰাজ'ৰ যুটীয়া পৰিচালক, 'এৰাৰাটৰ সুৰ', 'মাউত বন্ধুৰে' আৰু 'প্ৰতিধ্বনি' কথাছবিত অভিনেতা বিষ্ণুৰাভাৰ অৱদান সোঁৱৰণীয়। মঞ্চ পৰিচালক আৰু অভিনেতা হিচাবেও ৰাভাদেৱৰ শীৰ্ষস্থানীয়। কামৰূপৰ বিখ্যাত ভ্ৰাম্যমান থিয়াটাৰ 'নটৰাজ', 'পূৰ্বজ্যোতি' আৰু 'সুৰদেৱী'ৰ লগত মৃত্যুৰ আগলৈকে নৃত্য আৰু নাট পৰিচালনাত পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাইছিল। তেওঁৰ প্ৰদৰ্শন কৰা এটি নটৰাজ নৃত্যত মুগ্ধ হৈ ড° সৰ্বপল্লী ৰাধা কৃষ্ণণে ৰাভাক বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ সাংস্কৃতিক সন্মান-'ভাৰতৰ শ্ৰেষ্ঠ কলাবিদ' আৰু 'কলাগুৰু' উপাধি প্ৰদান কৰে।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা অকল এগৰাকী নৃত্যশিল্পী, অভিনেতা, কবি, গীতিকাৰেই নাছিল; তেওঁ এগৰাকী সুনিপুণ চিত্ৰশিল্পীও আছিল। স্বৰ্গীয় মাধৱ বেজবৰুৱা সম্পাদিত 'বাহী'ৰ সাত খলপীয়া সিংহাসনৰ চিত্ৰ অংকণ কৰি ৰাভাই বেছ জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰি সাহিত্য চৰ্চাৰ প্ৰতিও তেখেতৰ আছিল অদম্য আগ্ৰহ। কেইবাখনো বাতৰি কাকত, আলোচনী, আদিত তেখেতৰ বহুমূলীয়া গীত কবিতাৰ মুকুতা মনি প্ৰকাশ হৈছিল। সিঁচৰিত হৈ থকা বিভিন্ন প্ৰবন্ধৰাজিৰ উপৰিও দুখন একাংকিকা নাট 'মোহ' আৰু 'জীৱন নদীৰ সিপাৰে' নৃত্য নাটিকা 'মুক্তি দেউল' গল্প সংকলন-'সোণপাহি' কনিহা আৰু ৰহা বিহু সন্মিলনীত দিয়া দুটা চমু ভাষণ 'অসমীয়া কৃষ্টিৰ চমু আভাষ', 'অসমীয়া কৃষ্টি' ছপা হৈ ওলাইছিল। তাৰ উপৰি তেওঁৰ অসংখ্য প্ৰবন্ধ, নাটক কবিতা আৰু গীতে অসমীয়া ভাষা সাহিত্য সংস্কৃতিলৈ অপৰিমেয় অৱদান আগবঢ়াইছে।

বিষ্ণুৰাভাৰ সাহিত্য সম্ভাৰতেই তেখেতৰ জীৱন দৰ্শন পৰিষ্ফুত হৈছে। 'মুক্তিৰ দেউল'ত যথার্থত কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ সমগ্ৰ মানৱতাবাদী দৰ্শনৰ প্ৰকট হৈ পৰিছে। মানুহৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ পৰিচয় হ'ল- মানৱতাত। যি দৰ্শনৰ সফল সংযোজন ঘটিলে ৰাভাৰ 'মুক্তিৰ দেউলত'। কৃষক বনুৱা সকলোৰে দুখ-সুখ বুজিব পৰা কোমল অন্তৰৰ ৰাভা আছিল জাতি আৰু জনজাতিৰ চকুৰ মণি। ধন সম্পত্তিৰ প্ৰতি লালসা বিহীন হৈ তেওঁ নিজৰ পিতৃ সম্পত্তিৰ বহুতো মাটি দুখীয়া সকলৰ মাজত বিলাই দিছিল। বিষ্ণু ৰাভাৰ আন এটা প্ৰবল আকাংখ্যা আছিল-

বিচিত্ৰতাৰ মাজত ঐক্যৰ সন্ধান কৰাৰ। তেওঁ অসমৰ বাবে বৰণীয়া নৃ-গোষ্ঠী সমূহৰ মাজত সমন্বয়ৰ এনাজৰী দেখা পাইছিল। সেয়ে অবিভক্ত অসমৰ প্ৰত্যেক জনগোষ্ঠীৰ কৃষ্টিৰ তেওঁ অনুশীলন কৰিছিল। সেই কৃষ্টি সমূহৰ মাজত তেওঁ ঐক্যৰ জ্যোতি তিৰবিৰাই থকা দেখিছিল। শক্তিশালী অসমীয়া সংস্কৃতি আৰু সমৃদ্ধিশীল অসম গঢ়ি তোলাৰ সপোন দেখি তেওঁ নিজৰ ভাষাত কৈছিল--"আজি প্ৰত্যেক অসমীয়াই, সংকল্প কৰা উচিত, অসমক মৰিবলৈ নিদিওঁ, অসমীয়াক জীণ যাবলৈ নিদিওঁ, অসমীয়া সংস্কৃতিক সুপ্ত হ'বলৈ নিদিওঁ। অসমৰ বুকুত বৈচিত্ৰ্যতাৰ ঐক্যৰ ডোলেৰে গাঠি দুনাই শক্তিশালী অসমীয়া জাতি গঢ়ো, শক্তিমান ন অসম গঢ়ি সমন্বিত ন অসমীয়া সমাজ ৰছোঁ।" অসমক এইদৰে একতাৰ ডোলেৰে বান্ধিব খোজা একেধাৰে সৈনিক, শিল্পী, নাট্যকাৰ, সমালোচক, অভিনেতা, গীতিকাৰ ৰাজনীতিজ্ঞ এইজন্য মহান ব্যক্তিয়ে ১৯৬৯ চনৰ জুন মাহৰ ২০ তাৰিখে ইহলীলা ত্যাগ কৰি পৰলোকলৈ গতি কৰে।

ৰাভাদেৱৰ দৰে বহুগুণ বিশিষ্ট মহান ব্যক্তিৰ উদাহৰণ অসমীয়া সাহিত্যত বিৰল। তেওঁৰ প্ৰাসংগিকতা অসমীয়া জাতি গঠনত সদা জীৱন্ত। সেই তাহানিতে বহুং জাতি সূলভ দস্তৰ বিৰুদ্ধে তেওঁ সতৰ্কবাণী শুনাইছিল এইদৰে--"অসমৰ অত্যাচাৰিত আৰু অৱনত জাতি সমূহক আন আন উন্নত জাতিৰ লগত একে আসনতে ঠাই দিবলৈ অসমৰ প্ৰত্যেক ৰাজনীতিজ্ঞ আৰু সমাজনেতা সকলে এতিয়াৰ পৰা চেষ্টা কৰা উচিত। তাকে নকৰিলে অৱনত জাতি সমূহৰ বুকুত বিস্ফোৰণৰ অগণি জ্বলাই অসমত এটা 'গৃহ কন্দলৰ বাহ' সাজি দিয়া হ'ব। ৰাভাৰ এই ভবিষ্যত বাণী আজি অসমত আখৰে আখৰে ফলিওৱা বুলি ক'ব পাৰি। প্ৰত্যেকজন শাসক, ৰাজনীতিবিদ, সামাজিক-সংস্কৃতিক কৰ্মীয়ে আন্তৰিকতাৰে জনগোষ্ঠী সমূহৰ ভাষা, সাহিত্য, কলা-কৃষ্টি, শিক্ষা, অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰ উন্নতি কল্পে কথাই কামে মনোনিবেশ কৰিলে আজি অসমৰ এনে দুৰৱস্থা নহ'লহেতেন। তথাপি বৰ্তমান সময়তো আমাৰ সামাজিক সাংস্কৃতিক জীৱনৰ এনাজৰীডাল হেৰাই যোৱা নাই। ইয়াৰ সহায়ত আৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ জীৱনাদৰ্শৰ পোহৰত বহুং অসমীয়া জাতি গঠনৰ প্ৰাসংগিকতা নুই কৰিব নোৱাৰি। নবীন পুৰুষৰ সন্মুখত মহান শিল্পী গৰাকীৰ কঠোৰ সাধনা পৰম নিষ্ঠাৰে পালন কৰাৰ এয়াহে উপযুক্ত সময়। কাৰণ বিষ্ণুৰাভা যুগজয়ী শিল্পী। যুগে যুগে ন পুৰুষে তেওঁৰ আদৰ্শ বুকুত বান্ধি সূৰ্য্যোদয়ৰ ফালে ধাৰমান হ'ব পাৰে।

বর্তমান বিশ্ব এক ভয়ংকৰ অভিশাপ

‘এইড্‌ছ’ AIDS)

শ্ৰীপ্ৰসন্ন কলিতা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

বর্তমান গোটেই বিশ্বত বিভিন্ন ভাষা-ভাষী, সংস্কৃতি, নান ধৰণৰ জলবায়ুৰ মাজত বসবাস কৰা মানুখিনিযে যিটো ৰোগৰ নাম শুনিলে সজ্ঞাসিত হৈ পৰে, সেই নামটো হৈছে ‘এইড্‌ছ’ (AIDS)। এইড্‌ছ ৰোগে বর্তমান যুগত আটাইতকৈ ভয়ংকৰ ৰূপে পৃথিৱীত আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে। এই ব্যাধি ১৯৮১ চনত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে চিহ্নিত হয় আমেৰিকাত। কিন্তু বর্তমান বিশ্বৰ প্ৰায়বোৰ ৰাষ্ট্ৰলৈয়ে ই বিয়পি পৰিছে আৰু বিশ্বৰ সমগ্ৰ মানুহ তথা প্ৰতিখন দেশৰে চৰকাৰক বিব্ৰত কৰি তুলিছে। লগতে মানৱ সমাজ, চিকিৎসা ব্যৱস্থা তথা আধুনিক বিজ্ঞানৰ ওপৰতো সাংঘাতিক ধৰণে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে।

এইড্‌ছ কি?

বর্তমান বিশ্বৰ সকলোৰে মুখে মুখে এইড্‌ছ (AIDS) ৰোগৰ নাম শুনা যায়। AIDS নামৰ এই মাৰাত্মক ৰোগটো নো কি? AIDS ৰ সম্পূৰ্ণ নাম হ’ল- “একুৱাৰ্ড ইমিউনো ডেফিচিয়েন্সি চিনড্ৰ’ম (Acquired Immuno Deficiency Syndrome)।” এইড্‌ছ ৰোগ হ’লে শৰীৰৰ ৰোগৰ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা নাইকিয়া হৈ যায়। এই ৰোগ উদ্ভৱ হয় এবিধ ভাইৰাছ বা বীজানুৰ পৰা যাৰ নামাকৰণ কৰা হৈছে এইড্‌ছ আই ভি (Human Immuno deficiency Virus) বুলি। এই HIV মানুহৰ শৰীৰত প্ৰৱেশ কৰিলে ‘টি লিম্ফছাইট’ নামৰ তেজৰ শ্বেত কণিকাৰ ক্ষতি কৰি মানুহৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা নিঃশেষ কৰি পেলায়। এইড্‌ছ ৰোগীৰ ৰোগ প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা নাইকিয়া হোৱাৰ বাবে ৰোগীক বিভিন্ন বেমাৰৰ বীজানুৱে আক্ৰমণ কৰে আৰু ইয়াৰ ফলতে শুকাই-খীণাই গৈ অৱশেষত ৰোগীৰ মৃত্যু হয়।

যদি কোনো মানৱ দেহত AIDS ৰোগৰ ভাইৰাছ প্ৰৱেশ কৰে তেতিয়া প্ৰথম অৱস্থাত ইয়াক গম পোৱা নাযায় যদিও প্ৰায় ৫ বা ৬ মাহ পিছত ইয়াৰ লক্ষণ সমূহে দেখা দিবলৈ আৰম্ভ কৰে। কিছুমান ব্যক্তিক এইড্‌ছৰ বীজানুৱে আক্ৰমণ কৰাৰ বহুদিন পিছলৈকে শৰীৰত

কোনো ধৰণৰ লক্ষণে দেখা নিদিয় যদিও ৮/১০ বছৰ পিচতহে লক্ষণবোৰে দেখা দিয়ে। যি সময়ত ইয়াৰ লক্ষণসমূহে দেখা দিয়ে তেতিয়াই এই ৰোগক কোনো ধৰণৰ ঔষধে কাম নকৰা হয়। যাৰ ফলস্বৰূপে ৰোগীজনে মৃত্যুক আকোঁৱালি ল’ব লগা হয়।

সাধাৰণতে AIDS ৰোগৰ ভাইৰাছ প্ৰৱেশ কৰাৰ সম্ভাৱনা থাকিলে ৰোগীজনৰ ক্ষেত্ৰত ‘এলিছা’ টেষ্ট ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যদিহে টেষ্টত **এক্স**, **দুৱাৰ** বা **ভিনিবাৰ** ধনাত্মক লক্ষণ দেখুৱায়, তেতিয়া তেজৰ পৰীক্ষা কৰি নিশ্চিত হ’ব লাগে।

AIDS ৰ লক্ষণ :-

বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাই গ্ৰহণ কৰা AIDS ৰোগৰ লক্ষণসমূহ এনে ধৰণৰ--

- (ক) বহুদিন ঘা হৈ যদি নুশুকায়।
- (খ) মুখত ঘা হ’লে।
- (গ) গাৰ বিষ আৰু ৰাতিৰ ভাগত যদি বেছিকৈ ঘামে।
- (ঘ) জ্বৰৰ ঔষধ ব্যৱহাৰ কৰিলে যদি জ্বৰ নকমে।
- (ঙ) এমাহতকৈ বেছি দিন গ্ৰহণী হোৱা।
- (চ) যদি কোনো কাৰণ নোহোৱাকৈ আত্মভাৱিকভাৱে শৰীৰৰ ওজন কমে।

বিভিন্ন ধৰণে বিভিন্ন কাৰণত মানৱদেহত এইড্‌ছৰ বীজানু সোমাব পাৰে। এইড্‌ছ আক্ৰান্ত হোৱাৰ কিছুমান কিছুমান বিপদজনক প্ৰক্ৰিয়া হ’ল :-

- (ক) বহুজনৰ লগত যৌন সম্পৰ্ক ৰখা।
- (খ) বীজানুযুক্ত বেজীৰ দ্বাৰা নিচায়ুক্ত দ্ৰব্য লোৱা।
- (গ) এইড্‌ছ ৰোগৰ বীজানুৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত ব্যক্তিৰ লগত যৌন সম্পৰ্ক ৰখা।
- (ঘ) পৰীক্ষা নকৰাকৈ তেজ বা অন্য তেজৰ উপাদান গ্ৰহণ কৰা।

(ঙ) এইড্‌ছ ৰোগ বহনকাৰী গৰ্ভৱতী মাতৃৰ পৰা জন্মৰ আগতে বা জন্মৰ পাছত সন্তানৰ গালৈ এইড্‌ছ বিয়পে।

প্ৰতিৰোধ আৰু নিয়ন্ত্ৰণ:-

প্ৰকৃত অৰ্থত যিহেতু এইড্‌ছৰ কোনো চিকিৎসাই উদ্ভাৱন হোৱা নাই সেয়ে ইয়াৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ হ’লে আমাৰ সন্মুখত উপায় মাথোন এটাই আছে; সেয়া হ’ল নিয়ন্ত্ৰণ আৰু প্ৰতিৰোধ। উপযুক্ত তথ্যপাতি আৰু শিক্ষাৰে সম্পূৰ্ণ জ্ঞান আহৰণ কৰিহে আমি এইড্‌ছ নিয়ন্ত্ৰণ কিস্থা প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰিম হ’ক। ‘নিয়ন্ত্ৰণ’ শব্দটোৰ অৰ্থ হৈছে ইতিমধ্যেই যি সকল HIV/AIDS ৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হৈছে তেওঁলোকৰ পৰা যাতে অইন সুস্থ ব্যক্তিলৈ অধিক সংক্ৰামন হ’ব নোৱাৰে তাৰ বাবে যথোচিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা। ‘প্ৰতিৰোধ’ শব্দটোৰে বুজোৱা হৈছে HIV/AIDS সম্প্ৰসাৰণৰ সমূহ পথেৰে প্ৰতিবন্ধকতাৰ সৃষ্টি কৰা।

তদুপৰি, আক্ৰান্ত ব্যক্তিসকলক যিদৰে আমি মানসিক সাহস গোটাই নিত্য নৈমিত্তিক কাম কাজ সমূহত সমানে অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ সুযোগ দিয়াটো প্ৰতিজন নাগৰিকৰে পৰিত্ৰ কৰ্তব্য তথা দায়িত্ব, সেইদৰে আক্ৰান্ত ব্যক্তিসকলেও তেওঁলোকৰ গাৰ পৰা অইনলৈ বীজানু সংক্ৰমন নকৰাকৈ থকাটোও এক পৰিত্ৰ কৰ্তব্য তথা মহান দায়িত্ব। এই ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ নীতি হোৱা উচিত “আনৰ অনিষ্ট নকৰিবা।” আক্ৰান্ত ব্যক্তিসকলে পালন কৰিবলগীয়া দায়িত্ব সমূহ হ’ল--

- (১) ৰোগৰ বিষয়ে যাকে-তাকে কৈ ফুৰিব নালাগে।
- (২) ৰক্তদানৰ পৰা বিৰত থাকিব লাগে।
- (৩) অসুৰক্ষিত যৌনকৰ্মৰ পৰা বিৰত থাকিব লাগে।
- (৪) স্বামী-স্ত্ৰী অথবা যৌনসংগীৰ লগত সম্পৰ্কৰ অবনতি ঘটাব সম্ভাৱনা থাকিলেও ৰোগৰ বিষয়ে তেওঁক অৱগত কৰোৱা উচিত।
- (৫) চিকিৎসকৰ লগত সুহৃদপূৰ্ণ আলোচনাত ব্ৰতী হ’ব লাগে।
- (৬) সুৰাপান, ধূমপান অথবা নিচাসক্ত দৰৱ সেৱনৰ পৰা বিৰত থাকিব লাগে।
- (৭) সুঘম পুষ্টিৰ আহাৰ নিয়মীয়াকৈ খাব লাগে।
- (৮) হতাশাগ্ৰস্ত নহৈ নিত্য-নৈমিত্তিক কাম কাজসমূহ নিঃসকোচে অংশ গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

এইড্‌ছৰ আৰম্ভণি:-

এইড্‌ছ নামৰ এই নতুন ৰোগবিধ সৌ সিদিনাখনহে

মাথোন ১৯৮১ চনৰ জুন মাহত আমেৰিকাত ধৰা পৰে। আমেৰিকাত ৰোগ নিয়ন্ত্ৰণ কেন্দ্ৰ (Centre for Disease Control-C.D.C) ই লছ এঞ্জেলছৰ দেখাত স্বাস্থ্যবান যেন লগা সমকামী যুৱক পাঁচজনৰ গাত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে এই ৰোগৰ লক্ষণ চিহ্নিত কৰে।

এইড্‌ছৰ বিস্তৃতি :-

বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থা (WHO)ৰ তথ্য মতে এতিয়ালৈকে বিশ্বৰ ১৯০ খনতকৈও অধিক দেশলৈ HIV বীজানু বা এইড্‌ছ সম্প্ৰসাৰিত হোৱাৰ উমান পোৱা গৈছে। পুৰুষ, মহিলা তথা শিশুকে সামৰি এতিয়ালৈকে মুঠ প্ৰায় ৩০.৫ নিযুত লোক ইতিমধ্যে এই বীজানুৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হৈছে।

১৯৮৪ চনত থাইলেণ্ডত এই ৰোগৰ বীজানু চিনাক্ত কৰা হয়। এতিয়াও সংখ্যাৰ ক্ষেত্ৰত দখল কৰিছে থাইলেণ্ডেই। ইয়াৰ পিছত স্থান পাইছে ক্ৰমে ভাৰত আৰু ম্যানমাৰে।

১৯৮৫ চনৰ মে’ মাহত ভাৰতবৰ্ষত সৰ্বপ্ৰথম এইড্‌ছ ৰোগীজন চিনাক্ত কৰা হৈছিল বোম্বে (মুম্বাই) মহানগৰীত। সেই একে বছৰতে মাদ্ৰাজ (চেন্নাই) মহানগৰীতো কেইজনমান যৌনকৰ্মীৰ শৰীৰত HIV পজিটিভ পোৱা যায় আৰু তেতিয়াৰ পৰা অৰ্থাৎ ১৯৮৫ চনৰ পৰা ২০০০ চনৰ ৩১ ডিচেম্বৰলৈ ভাৰতবৰ্ষত এইড্‌ছ ৰোগীৰ সংখ্যা ১৭,৯৯৭ জনলৈ বৃদ্ধি পাইছে। তাৰ ভিতৰত অসমত ১০২ জন এইড্‌ছ ৰোগী বুলি চিনাক্ত কৰা হৈছে আৰু ইতিমধ্যেই তাৰ ১৮ জনৰ মৃত্যু ঘটিছে।

সদৌ শেষত ইয়াকে ক’ব পাৰি যে বর্তমান কালছোৱাত AIDS ৰোগীৰ সংখ্যা বাঢ়ি আছে। বর্তমান বিশ্বত ই এক ভয়ংকৰ অভিশাপ স্বৰূপ হৈ পৰিছে। এইড্‌ছ ৰোগৰ চিকিৎসাৰ বাবে বর্তমানলৈ কোনো ঔষধ বা প্ৰতিৰোধ ছিটা ওলোৱা নাই। এইড্‌ছ হ’ব পৰা কাৰণ সমূহৰ পৰা আঁতৰি থাকিলে এইড্‌ছ প্ৰতিৰোধ কৰিব পৰা যায়। অৰ্থাৎ ‘প্ৰতিৰোধেই এইড্‌ছৰ একমাত্ৰ চিকিৎসা’। সেয়ে সকলো নাগৰিকে সচেতন হৈ এক সুস্থ নিৰাপদ জীৱন-যাপন কৰি এই দূৰন্ত ব্যাধিক প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰি।

ভগৱানৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ শক্তি শান্ত বতাহতহে থাকে, ধুমুহাত নহয়।

— ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ

বিচ্ছিন্নতাবাদ আৰু অসমৰ জনমানসত ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া

শ্ৰীদীপক শৰ্মা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতিৰ গঠন প্ৰক্ৰিয়া আহোমৰ দিনত আৰম্ভ হয় যদিও পিছলৈ, কুৰি শতিকাৰ প্ৰথমমাংশৰ পৰাই এই প্ৰক্ৰিয়াত ভাঙণ আৰম্ভ হয়। সেয়ে বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতিৰ ধাৰণা ক্ৰমাৎ শিথিল হৈ আহে। তীব্ৰভাৱে ভাষা আৰু গোষ্ঠীবাদৰ বিৰোধ আৰম্ভ হয় আৰু বৰ অসম ভাঙি থানবান হয়। বিচ্ছিন্নতাবাদৰ ধাৰণা সৰু সৰু ভাষা আৰু জনগোষ্ঠী বোৰৰ মাজত তীব্ৰতৰ হয়। ইয়ে সমাজ, ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি, সাংস্কৃতিক মাজত অস্থিৰতা তথা ভাঙোণ আনি দিয়ে।

বৰ্তমান বিশ্বৰ বিভিন্ন কোণত বহু সংখ্যক জনগোষ্ঠীৰ মাজত বিচ্ছিন্নতাবাদ গা কৰি উঠা দেখা যায়। ইয়াৰ ভৌগোলিক তথা ৰাজনৈতিক বহু কাৰণ আছে। আধুনিক বিশ্বত বিচ্ছিন্নতাবাদৰ ধাৰণা মানি ল'ব নোৱাৰি। কাৰণ হিচাপে তথ্য প্ৰযুক্তিৰ কথা ক'ব পাৰি। তথ্য প্ৰযুক্তিৰ বহল ব্যৱহাৰে গোটেই পৃথিৱীখনকে এটি চুবুৰীত পৰিণত কৰিছে। কোনেও কাকো এৰাই চলিব নোৱাৰে। প্ৰগতিৰ দিশত আগবাঢ়িব লাগিলে সকলোৱে হাতত ধৰাধৰিকৈয়ে আগবাঢ়িব লাগিব। ইয়াৰ অন্যথা নিজৰ অস্তিত্বৰ বিৰুদ্ধে জেহাদ। এয়া কোনো দেশ বা জাতিয়ে কৰিবৰ আগ্ৰহী নহয়।

কিন্তু কোনো দেশ আনখন দেশৰ সৈতে কোনো এটা জাতিয়ে আন জাতিৰ সৈতে একাত্ম হোৱাৰ ভয়তে নিজৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ বাবে সচেতন হৈ পৰিছে। নিজৰ স্থিতি ৰক্ষাৰ সবল প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। ফলত আৰম্ভ হৈছে বিচ্ছিন্নতাবাদৰ। আজি স্বাধীনতাৰ ৫৩ বছৰ পিছতো এই উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল বিভিন্ন সমস্যাৰে জৰ্জৰিত। বিশেষতঃ বিচ্ছিন্নতাবাদৰ যি টো উঠিছে ইয়ে ইতিবাচক ধাৰণা গ্ৰহণ কৰাৰ আশা ক'ম। গতিকে এই বিচ্ছিন্নতাবাদৰ কাৰণবোৰ আৰু প্ৰতিক্ৰিয়াবোৰ ফাঁহিয়াই চোঁৱাৰো অৱকাশ আছে।

বৰ্তমান বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশৰ থলুৱা জাতিবোৰৰ মাজত স্বগৃহভূমি, বিচৰাৰ প্ৰৱণতা দেখা পোৱা যায়। ইয়াৰ কাৰণ অস্তিত্বৰ প্ৰতি সংকট। ইয়ে বহুকেইটা ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ জাতি জনগোষ্ঠীৰ মাজত এই আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰৱণতা, স্বশাসনৰ বাবে আগ্ৰহী কৰি তুলিছে। বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত চকু ফুৰালে

আমি এই বিচ্ছিন্নতাবাদৰ জোঁৱাৰ দেখিব পাওঁ। ভাৰতৰ প্ৰতিবেশী ৰাষ্ট্ৰ চীন দেশৰ বৌদ্ধ ধৰ্মী তিব্বতীসকল, এই দেশৰ পৰা মুক্তি বিচাৰিছে। আমেৰিকাৰ লক টা জাতিয়ে নিজৰ অস্তিত্বৰ প্ৰতি সংকট আহি পৰাত লুচিয়ানা পাৰ্চেছ নিজৰ অস্তিত্বৰ প্ৰতি সংকট আহি পৰাত লুচিয়ানা পাৰ্চেছ নামৰ সুকীয়া ৰাজ্য দাবী কৰিছে। আকৌ এছিয়াৰ দৰে অতি পুৰণি সভ্যতাৰ মূলৰ জাতিও পৃথক গৃহত ভূমি বিচৰা দেখা যায়। আফ্ৰিকাৰ মাছাইসকলে নিজৰ জন্মভূমিতে সুকীয়া স্বাধীন ভূমি বিচাৰিছে। উত্তৰ আমেৰিকাৰ মাউকছ জাতিটোৱে নিজৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ সংগ্ৰামত পৰা দেখা যায়। আবেদী মিক্ৰবট দীপপুঞ্জক, প্ৰশান্ত মহাসাগৰৰ কিছুমান জনগোষ্ঠীয়ে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ এখন সুকীয়া দাবী উত্থাপন কৰিছে।

গতিকে দেখা যায় যে বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ সৰু সৰু জাতিগোষ্ঠীবোৰৰ মাজত এই অস্তিত্বৰ সংকট তীব্ৰতৰ কৰি তুলিছে। ইয়ে বিচ্ছিন্নতাবাদৰ জোঁৱাৰ আনিছে। অৱশ্যে এই জনগোষ্ঠীবোৰৰ সমস্যা সমাধানৰ এক সুস্থ প্ৰক্ৰিয়া উলিওৱা দেখা নাযায়। এই জনগোষ্ঠীবোৰৰ কিছুমানে এই সমস্যাটো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়লৈ তুলি ধৰিছে আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়টো দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব পাৰিছে। কিন্তু এই সংগ্ৰামক ইতিবাচক ফলৰ ইঙ্গিত বুলি ধৰা নহ'ল। ফলত অকল বিচ্ছিন্নতাবাদৰ দাবী বুলিয়ে বল প্ৰয়োগেৰে ইয়াক দমন কৰিবৰ চেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। সন্ত্ৰাসবাদে গা কৰি উঠিছে। পৰিবেশ পৰিস্থিতি কঠোৰ হৈ পৰিছে।

আকৌ ভাৰত-ইংৰাজ উপনিবেশিকতা কৰলৰ পৰা মুক্তি লাভৰ ৫৩ বছৰ হ'ল। কিন্তু ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ জাতি জনগোষ্ঠী বোৰৰ উন্নয়নৰ বাবে বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নহ'ল। সেয়ে সম্প্ৰতি সমগ্ৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত বিচ্ছিন্নতাবাদে তীব্ৰৰূপ ধাৰণ কৰিছে। ইয়ে সমগ্ৰ ৰাজ্য কেইখনৰ ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি, সাংস্কৃতিক আদি দিশত ভাঙোণ প্ৰক্ৰিয়া আনিছে। ইয়াৰ কুফলবোৰ জাতি-জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলে ভোগ কৰিব লগা হৈছে। ইয়াৰ কাৰণ ওপৰত কৈ অহাৰ দৰে সুস্থভাৱে সমস্যা সমাধানৰ চৰকাৰৰ সদিচ্ছাৰ অভাৱ। ফলত এইবোৰৰ সামান্য মাথো বিচ্ছিন্নতাবাদৰ আন্দোলন বুলি সামৰিক শক্তি প্ৰয়োগেৰে

সমাধা কৰিবৰ চেষ্টা কৰা দেখা যায়।

এই সমস্যা আমি বাল্টিক ৰাষ্ট্ৰসমূহতো দেখিবলৈ পাওঁ। বৰ্তমানে এই ৰাষ্ট্ৰসমূহত সংখ্যালঘু ৰুছ আৰু ইউৰোপীয় সকলৰ পৰা উত্থাপিত দাবীবোৰে ভাঙনমুখী প্ৰক্ৰিয়া অব্যাহত ৰাখিছে। আকৌ মধ্য ইউৰোপৰ পিনে চকু ফুৰালে দেখা যায় যে-যুগোশ্লাভিয়াৰ, শ্লেভোলিয়া, এছিয়া আদিত বিচ্ছিন্নতাবাদৰ তীব্ৰ জোঁৱাৰ। আকৌ ইষ্ট-টাইমুৰ, ইৰাকৰ টাৰ্কুমান আৰু কৰ্দসকল, চীনৰ পশ্চিম ভাগত পূৰ টাৰ্কিস্থান গঠন আদিৰ বিচ্ছিন্নতাৰ দাবী মন কৰিবলগীয়া।

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত এই বিচ্ছিন্নতাবাদৰ যি কাৰণ সম্প্ৰতি অসমকে ধৰি উত্তৰ-পূৰ ৰাজ্যসমূহত যি বিচ্ছিন্নতাবাদৰ দাবী গা কৰি উঠিছে তাৰ মাজত মিল দেখিব পোৱা যায়। প্ৰক্ৰিয়াগতভাৱে এই ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ জাতি গোষ্ঠীবোৰৰ ওপৰত শোষণ বা সংখ্যাগোষ্ঠী সকলৰ শোষণ, সেই সংখ্যাগোষ্ঠী সকলৰ কবলৰ নিজৰ অস্তিত্ব হেৰাই যোৱাৰ ভয়ত গঢ়ি উঠিছে এই স্বগৃহভূমিৰ দাবী। সুস্থিৰ ভাৱেই সমগ্ৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায় বা উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলতে এই দাবী স্থায়ী সমাধানৰ পৰিবৰ্তে, মাথো বিচ্ছিন্নতাবাদৰ আন্দোলন বুলি শক্তি প্ৰয়োগেৰে সমস্যা সমাধানৰ চেষ্টা কৰা দেখা যায়।

সমাজ এখনৰ সফলতা-বিফলতা আদিত ইয়াৰ আৰ্জভুক্ত জাতি গোষ্ঠীবোৰৰ নিজস্ব আৰিহণা আছে। এই জাতি গোষ্ঠীবোৰৰ নিজস্ব স্বাৰ্থ জড়িত আছে। যদি প্ৰশাসনিক শিথিলতা আহি পৰে তেতিয়া এই জাতি গোষ্ঠীবোৰৰ বিবাদ আৰম্ভ হোৱাই স্বাভাৱিক। ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ক্ষেত্ৰত এই কথা ক'ব পাৰি। ভৌগোলিক অৱস্থানৰ হেতুবোৰ প্ৰশাসনিক দিশত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া দেখা নাযায়। কিন্তু ভাৰতৰ দৰে দেশ এখনত ইয়াৰ আৱশ্যকতা আছিল আৰু প্ৰশাসনিক অদক্ষতা বাবেই স্বাধীনতাৰ ৫৩ বছৰ পিছত উত্তৰ-পূৰ ৰাজ্যসমূহৰ উন্নয়নৰ নামত বিশেষ অগ্ৰগতি দেখা নাযায়। ফলত যোৱা কেইটামান দশকৰ পৰা প্ৰবলতৰ হ'ব ধৰিছে ৰাষ্ট্ৰীয় মূলসূতিৰ সতে তীব্ৰ ভাষিক সাংস্কৃতিক বিচ্ছিন্নতাবাদ।

এই বিচ্ছিন্নতাবাদ তথা বিদ্ৰোহ বিপ্লৱ প্ৰৱল হোৱাৰ কাৰণবোৰ ৰাজ্য চৰকাৰৰ গণতান্ত্ৰিক চেতনহীনতা আৰু ঠিক এই বিপ্লৱ বিদ্ৰোহ ৰাজনৈতিক সমস্যা বুলি সমাধানৰ পৰিবৰ্তে, চৰকাৰৰ আক্ৰোশ মূলক দমন নীতিয়ে এই বিদ্ৰোহী বিপ্লৱ বেছি কঠোৰ কৰি তুলিছে। সমস্যা ক্ৰমাৎ গভীৰ হৈ আহিছে।

সমগ্ৰ উত্তৰ-পূৰ ৰাজ্য কেইখনত বিচ্ছিন্নতাবাদৰ যি জোঁৱাৰ আহিছে ইয়াৰ লগতে উজান দিয়া অসমৰ বৃহৎ জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ ভাঙন মন কৰিবলগীয়া। পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা হৈছে যে বিশ্বৰ বিভিন্ন ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ জাতি

জনগোষ্ঠীবোৰে নিজ অস্তিত্ব ৰক্ষার্থে স্বভূমিৰ অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰিছে। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ কি দৰে অসমকে ধৰি আন ৰাজ্যতো স্বভূমিৰ অধিকাৰ ৰখাৰ নামত বিদ্ৰোহ কি ভাৱে বিচ্ছিন্নতাৰ জোঁৱাৰ উঠিছে, লগতে বৰ্তমান বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ যি ভাঙন মুখীতা আৰম্ভ হৈছে এই দিশটোও উনুকিয়াই থব পৰা যায়। লিখাৰ আৰম্ভনিতৈ কৈ অহা হৈছে অসমীয়া জাতি গঠনৰ বীজ প্ৰক্ৰিয়াৰ আৰম্ভ হৈছিল আহোম দিনত আৰু কুৰি শতিকাত ইয়াৰ প্ৰসাৰ লাভ হৈছিল। পুঁজিবাদৰ প্ৰসাৰৰ লগে লগে এই প্ৰক্ৰিয়াতো বিকাশ হয়। কিন্তু কুৰি শতিকাত অসমৰ মধ্যবিত্ত বৰ্গ হিন্দুৰ হাতত পৰি এই বিকাশত ভেটা পৰে। ফলত কুৰি শতিকাৰ শেষৰ পিনেই আমি দেখিবলৈ পাওঁ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয়ে শোষণৰ প্ৰতিবাদ কৰি পূৰ্ণ স্বায়ত্ত্ব শাসনৰ কৰা দাবী।

অসম তথা উত্তৰ-পূৰ্বৰ ৰাজ্য কেইখনত গা-কৰি উঠা বিচ্ছিন্নতাবাদ, বিদ্ৰোহ বিপ্লৱে জনসাধাৰণৰ সদিচ্ছা পূৰণত ব্যৰ্থ হৈছে। জনসাধাৰণে শান্তি, প্ৰগতি, ঐক্য, সাম্য, মৈত্ৰী বিচাৰে। দীৰ্ঘদিনীয়া শোষণৰ পৰা মুক্তিও বিচাৰে। কিন্তু এই বিচ্ছিন্নতাবাদী সংগঠনবোৰে জনসাধাৰণৰ মৰ্মবাণী উপলব্ধি কৰিব পৰা নাই। ফলত এই বিদ্ৰোহে ৰাইজক ফালৰি কটাইছে। জনগণ অবিহনে কোনো বিদ্ৰোহ বিপ্লৱ সম্ভৱ নহয়। সেয়ে বৰ্তমানে প্ৰায়বোৰ বিচ্ছিন্নতাবাদী সশস্ত্ৰ দ'লবোৰে সন্ত্ৰাসবাদী দললৈ পৰিবৰ্তন হোৱা দেখা যায়। ইয়ে জনসাধাৰণক প্ৰত্যক্ষভাৱেই মাধমাৰ সোধাব। কাৰণ এই স্বগৃহভূমি বিচৰাৰ নামত এই সশস্ত্ৰ বিদ্ৰোহী সংগঠনবোৰে যি কুটাঘাটমূলক কাৰ্য্য সংঘটিত কৰিছে, এয়া জনসাধাৰণৰ বিপৰীত সাধিছে আৰু অৱশ্যেই সাংস্কৃতিক বিচ্ছিন্নতাবাদৰ অৱসান থাকি যায়। এয়া সমগ্ৰ উত্তৰ পূৰ ৰাজ্য কেইখনৰ বাবে ভয়ংকৰ কথা। স্বৰাজ্যোত্তৰ কালৰ পৰা উত্তৰ-পূৰ ৰাজ্যকেইখন যি বিচ্ছিন্নতাবাদৰ বিদ্ৰোহ বিপ্লৱ আৰম্ভ হৈছে ইয়ে সামাজিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক, সাংস্কৃতিক সকলোবোৰ দিশত বিৰূপ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ সৃষ্টি কৰিছে। অসম কেন্দ্ৰৰ পৰা বঞ্চিত হৈ শাসিত বুলি কৈ সমগ্ৰ অসমৰ উন্নয়নৰ বাবে কেন্দ্ৰক জগৰীয়া কৰা হয়, ই যিধৰণৰ সত্য, আকৌ বিচ্ছিন্নতাৰ নামত অসমৰ স্বাধীনতাৰ নামত বিদ্ৰোহী সংগঠনবোৰে যি কুফলবোৰ সমাজ জীৱনত মেলি দিছে ইয়ো অধিকাৰ কৰিব নোৱাৰা সমানেই সত্য। অসমৰ অনগ্ৰসৰতাই সামাজিক প্ৰবঞ্চনতা সমূহৰ অস্থিৰতাৰ মূল কাৰণ। কিন্তু ই সমানেই কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ মাহী আইৰ দৃষ্টিৰ কাৰণে নহয়। কিয়নো বৰ্তমানে, বহুদিন আগেয়ে সশস্ত্ৰ বিচ্ছিন্নবাদী বিদ্ৰোহী দ'লবোৰে অসমৰ জনসাধাৰণৰ মানসিকতাক শ্ৰদ্ধা কৰা দেখা নাযায়। সিহঁতৰ মনত জনসাধাৰণৰ কোনো ধাৰণা নাই আৰু বিদ্ৰোহী সকলৰ বহুতৰে মাজত সুস্থ সবল এক

ঐতিহাসিক ধারণা থকা স্বত্বেও তেওঁলোকৰ সশস্ত্ৰ বিচ্ছিন্নতাবাদী ধারণা ক্ৰমাৎ ম্লান কৰি আনিছে, তেওঁলোকৰ একমাত্ৰ ভুল জনসাধাৰণৰ প্ৰমূল্যক পাত্ৰা নিদিয়াৰ বাবে। আকৌ আমি এইদৰে ভাবি চাব পাৰো যিবোৰ বিদ্ৰোহীৰ ওপৰত জনগণৰ আস্থা নাই, বন্দুকৰ আগেয়ে স্বাধীনতা পালেও তাত জনসাধাৰণৰ কিমান নিৰাপদ হ'ব?

এতিয়া বিদ্ৰোহী সমস্যাই সৃষ্টি কৰা সমস্যাৰাজিৰ সবলীকৰণ প্ৰক্ৰিয়া, এই ধৰণৰ বিদ্ৰোহ দমনৰ নামত অযথা হেচা প্ৰয়োগ, সন্ত্ৰাস দমনৰ নামত প্ৰতিসন্ত্ৰাসৰ সৃষ্টি, বিদ্ৰোহী সংগঠনবোৰৰ প্ৰত্যক্ষ পৰোক্ষ হস্তক্ষেপে সমাজ জীৱন কলুষিত কৰিছে। সমাজত অবাধ দুৰ্নীতি গা কৰি উঠিছে। এচাম সুবিধাভোগীয়ে নিজৰ উদৰ পূৰাইছে। গতিকে অসমৰ সৰ্বত্ৰ বিৰাজমান সন্ত্ৰাস, হত্যা, গণহত্যা, দুৰ্নীতি, অৰাজকতা আদি এটি প্ৰক্ৰিয়াগত সম্পৰ্ক থকা বুলি অনুভৱ কৰিব পাৰি। দীৰ্ঘদিনীয়া সন্ত্ৰাসৰ ফলত সমাজ জীৱন ব্যাহত হৈছে। ক্ৰমে সমাজৰ সকলো স্তৰলৈ দুৰ্নীতি বিয়পি পৰিছে। ব্যাপক দুৰ্নীতিয়ে অৰ্থনৈতিক দিশটো প্ৰাস কৰি পেলাইছে। আশাৰ থলী জাতি এটিৰ বৌদ্ধিক পৰিক্ৰমা নিশ্চিত কৰা শিক্ষা বিভাগৰ ব্যাপক দুৰ্নীতি জাতিটোৰ বাবে ভয়ংকৰ কথা। আকৌ লোকসেৱা আয়োগৰ দুৰ্নীতি জনসাধাৰণৰ বাবে সুখবৰ নহয়। এই দুৰ্নীতিয়ে সামাজিক প্ৰমূল্য ৰাশিৰ অৱনত কৰিছে। আকৌ ইয়ে সমগ্ৰ জাতিটোৰ উন্নয়নৰ প্ৰতিক্ৰিয়া বিৰাট বাধা হৈ পৰিছে। কিন্তু দেখা যায় সন্ত্ৰাসবাদৰ গহনালৈয়ে অসমৰ উন্নয়ন প্ৰক্ৰিয়া ব্যাহত হোৱা বুলি গা এৰা দিয়া দেখা যায়। পিছে মন কৰিলে দেখা যায় এই সন্ত্ৰাসবাদৰ কাৰণেই ব্যাপক দুৰ্নীতিয়ে গা কৰি উঠিছে। দুৰ্নীতিৰ বাবেই অসমৰ সামগ্ৰীক উন্নয়নৰ নামত একো কৰা নহ'ল। উন্নয়নৰ পূৰ্জি মাথো বিয়য়াৰ চন্দুকত সোমাই থাকিল। ফলত অনগ্রসৰতাৰ কাৰণে নতুন প্ৰজন্মৰ মাজত ভয়ানক নিবনুৱা সমস্যাই গা কৰি উঠিল। আৰু ইয়ে নতুন প্ৰজন্মক উগ্ৰপন্থী কাৰ্যকলাপৰ বাবে উদ্বুদ্ধ কৰালে। গতিকে ক'ব পৰা যায় দীৰ্ঘদিনীয়া দুৰ্নীতিয়ে সমাজ জীৱনৰ প্ৰতিটো স্তৰতে শিপা মেলাৰ বাবে সমগ্ৰ ৰাজ্যখনৰ উন্নয়নে খৰ্বকায় কৰা হৈছে।

বিচ্ছিন্নতাবাদৰ নামত আৰম্ভ হোৱা বিদ্ৰোহে যোৱা কেইটামান দশকত হত্যা, সন্ত্ৰাস এনে ব্যাপক ৰূপ পৰিগ্ৰহ কৰিছে যে প্ৰতিজন সচেতন লোক সচেতন হোৱাৰে কথা। নলবাৰীৰ ঘগাবিল আদিত গণকবৰ উদ্ধাৰ হোৱা কাৰ্য সমগ্ৰ জাতিৰ বাবেই লজ্জাৰ কথা। ঠায়ে ঠায়ে গণ কবৰ উদ্ধাৰ হৈছে, গণহত্যা নিবিবাদে চলি গৈছে। কিন্তু এইবোৰত

চৰকাৰে কৰিব পৰা দায়িত্ব পালন কৰা দেখা নাযায়। কিয়নো এটি জাতিৰ নতুন প্ৰজন্মৰ হত্যা কৰি, পংগু কৰি কোনো জাতিৰ ভৱিষ্যত উন্নতি হ'ব নোৱাৰে। তীব্ৰভাৱে পৰ্যালোচনা কৰিলে দেখা যায় যে বিচ্ছিন্নতাবাদে অসমৰ জনমানসত এক ভয়ংকৰ ৰূপ পৰিগ্ৰহ কৰিছে। এতিয়া ৰাইজে মাথো ৰাজনৈতিক স্বাধীনতা পাবৰ বাবে কোনো বিচ্ছিন্নতাবাদী, উগ্ৰপন্থী দলৰ সৈতে আপোচ নকৰিবৰে কথা। কাৰণ অসমৰ জনসাধাৰণে দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে ৰাজনৈতিক স্বাধীনতা বিচাৰি কাল গহুৰত সোমাই যাবৰ ইচ্ছুক নহয়। বিচ্ছিন্নতাবাদী বিদ্ৰোহী দলবোৰৰ সৃষ্টিত অৰ্থনৈতিক কাঠামো গঠনৰ বা স্বাধীনতাৰ সুস্থিৰ নীতি পথ নথকাতো মন কৰিব লগা। এই বিচ্ছিন্নতাবাদৰ প্ৰাসংগিকতা ক'ত? তাক ক'ব পৰা নাযায়। কিয়নো এই বিচ্ছিন্নতাবাদ বা স্বভূমিৰ বাবে বিদ্ৰোহীয়ে সমগ্ৰ জাতিটোৰ ধ্বংস মাতি আনিব। এতিয়া আৰু বিচ্ছিন্নতাবাদী বিদ্ৰোহ বিপ্লৱৰে জাতিটোৰ সৰ্বাধিক উন্নয়নৰ বাধা প্ৰদান কৰি জাতিটোক মৃত্যু গহুৰত সোমাই দি একো লাভালাভ নহ'ব। গতিকে ইয়াৰ স্থায়ী সমাধানে আচল কথা। কিন্তু বহুদিন আগতে গা কৰি উঠা এই বিচ্ছিন্নতাবাদ এদিনতে মনৰ পৰা আতৰাব নোৱাৰি। তেতিয়া হ'লেও জাতিটোক জীয়াই ৰখাৰ স্বার্থত এইখিনি কৰাৰ যুক্তি আছে।

হত্যা, সন্ত্ৰাস স্থায়ী সমস্যা নহয়। এই বিচ্ছিন্নতাবাদ স্থায়ী সমস্যা নহ'লেও ই স্থায়ী সমস্যাৰ ৰূপ পৰিগ্ৰহ কৰা দেখা যায়। বৰ্তমানে নগাচুক্তি সম্পৰ্কত মণিপুৰত যি গণবিক্ষোভ আৰম্ভ হৈছে ইয়ালৈ চাই এই সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা নাযায়। এক সুস্থিৰ পৰিকল্পিত নীতিৰে এই হত্যা সন্ত্ৰাসৰ সমস্যা সমাধা কৰিব পৰা যায়।

প্ৰথমে উল্লেখ কৰা হৈছে এই বিচ্ছিন্নতাবাদ সমস্যা বৰ্তমান বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰ জাতি জনগোষ্ঠীবোৰৰ মাজত দেখা পোৱা যায়। কিন্তু সকলোতে এই সমস্যা ৰাজনৈতিক প্ৰক্ৰিয়াৰে সমাধান কৰা দেখা নাযায়। ফলত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় যি পৰ্যায়ত দৃষ্টি কাঢ়ি নিলে তেনে বিচ্ছিন্নতাৰ দাবীক কঠোৰ প্ৰশাসনীয় নীতিৰে দমন কৰা হৈছে। ফলত কঠোৰ দমন নীতিয়ে বিচ্ছিন্নতাবাদী সকলোকো বেটিকে দঢ় আৰু কঠোৰ কৰি তুলিছে। ঠিক সেইদৰে বৰ্তমানে উত্তৰ-পূব বিচ্ছিন্নতাবাদ ৰোধৰ বাবে শক্তিশালী প্ৰশাসনৰ আৱশ্যক নহয়। শক্তিশালী ৰাজনৈতিক পৰিপক্বতাৰেহে আৱশ্যক। প্ৰশাসনীয় নীতিৰে ইয়াক কেতিয়াও সমাধা কৰিব পৰা নাযায়। সুস্থ ৰাজনৈতিক প্ৰক্ৰিয়াৰে ইয়াক সমাধা কৰিব পৰা যায়। ■

কবিতা

‘বাক্যং ৰসাত্মকং কাব্যম্।’

– বিশ্বনাথ কবিৰাজ

‘মানৱতাবোধ উৎকৃষ্ট কবিতাৰ

প্ৰাণস্বৰূপ।’

– কবি ভবেন বৰুৱা

‘কবিতা হ’ল, আবেগময় আৰু

ছন্দস্পন্দিত ভাষাৰ মাধ্যমত মানৱীয় মনৰ

মূৰ্তিমান আৰু শিল্পিত অভিব্যক্তি।’

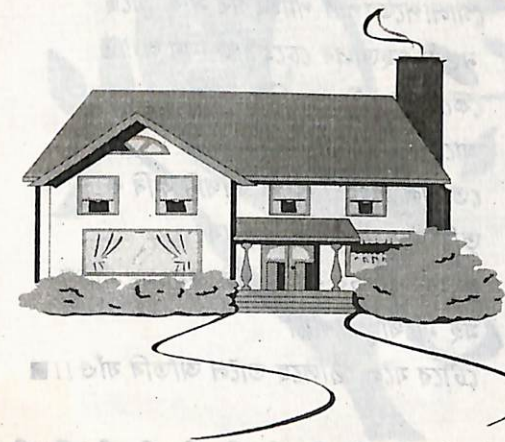
----- Watts Dunton

আশা

শ্ৰীগিতালী শৰ্মা
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

মানুহৰ শব্দ মোৰ বাবে বিষাক্ত,
কথাবোৰ অভিশপ্ত।
জিলমিল তৰাৰ বেঙনি,
মৃদু মধু ছন্দ।
এতিয়া মই মুক্ত,
দুচকুত আছে অনেক স্বপ্ন।
নোৱাৰে কৰিব আমনি,
অহাৰ বাটেৰে যাব উভতি।
সময় তুমি নিষ্ঠুৰ!

মোৰ পৰা আঁতৰাই নিলা অজান দেশলে বুলি,
তাৰ বাবে দায়ী তুমি নে সময়?
শেষ মুহূৰ্তলৈকে থমকি তোমাৰ অপেক্ষাত বৈ,
পোৱা নোপোৱাৰ, আশা নিৰাশাৰ,
হা-হুমুনিয়া বুকুত সাৱটি।
অনেক কল্পনা গুপতে মাৰ গ'ল,
মনৰ বেদনাবোৰ স্মৃতিৰ পাপৰি হ'ল।
এদিন দেখিলো একুৰা জুই,
জ্বলি উঠিছিল এটি আবেলিত।
নিমিষতে ছাব খাৰ হৈ গ'ল,
সেই পঁজাটি।
মাথোন চিঞৰ আৰু আৰ্তনাদ,
বিষাদ অশ্রুসিক্ত অঞ্জলি।
হঠাৎ যেন আকৌ জ্বলি উঠিছিল,
এটি আবেলিত। ■

আৰ্তনাদ

শ্ৰীভগৱান তালুকদাৰ
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

তাহানিৰ আইতাহঁতে এৰি দিয়া শান্তিৰ পাৰযোৰ
এতিয়া চিৰিয়াখানাৰ পিঞ্জৰাবদ্ধ।
অসমৰ আকাশ আঙুৰি ভীষণ অন্ধকাৰ
ধূমকেতুই পোহৰ নাশিছে।
ভাগৰুৱা শ্ৰমিকৰ কুণ্ডকৰ্ণ টোপনি,
বন্দুকৰ শব্দত সাৰ পাই দেখে,
হিৰোচিমা আৰু নাগাচাকিৰ জুই।
শাসকে চটিয়াই ফুৰিছে 'শান্তি আৰু সমন্বয়'
প্ৰতিবাদ সভাৰ আবেষ্টনীত।
প্ৰভাতী সংগীতত বাজি উঠে
নিষ্পেষিতৰ গান আৰু আৰ্তনাদ,
আজিৰ পৃথিৱীত সত্যই আনে হত্যা আৰু দমন
সত্যৰ ভয়ত মানুহ অন্ধ আৰু বোবা হয়।
আন্ধাৰ নিশাৰ সুযোগ লৈ
দস্যুৰ বৰ্বৰতাই ধৰণী কঁপায়,
জ্বলি উঠে 'উকাৰ জুই'
আৰু বিক্ত হৃদয়ত তিক্ত বেদনা, সিক্ত নয়ন।
সীতাক বচাবলৈ গৈ জটায়ুৰে
লঙ্কেশ্বৰৰ হাতত ডেউকা হেৰুৱায়,
আৰ্তনাদৰ চকুলো আৰু দমিতৰ ত্ৰাসত
ভূমিকম্প হয়, ভূমিকম্প কোনেওঁ নেদেখে। ■

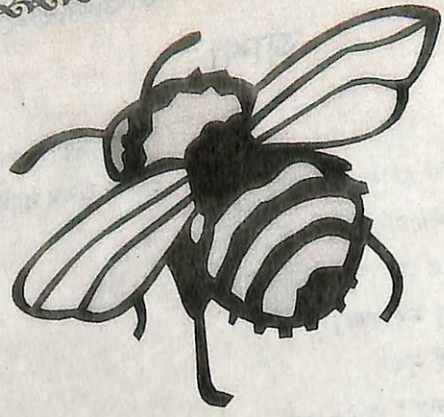
গুণ গুণনি

শ্ৰীঅনুপম দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

অন্তহীন সন্তানৰ দূৰাৰ দলিত
চিৰ অতৃপ্তিৰ মৰুতৃষণ।
সৃষ্টিৰ বিস্ময়--
জটিল বহুস্যা
বিৰাটলৈ গতি
ক্ষুদ্ৰৰ পৰা।

অসীমৰ অনুধাৰন

সীমাচেৰাই সসীম প্ৰান্তৰ।
আন্ধাৰৰ পৰা পোহৰলৈ--
অভিযান অশান্ত মানৱসত্ৰাৰ,
আৱৰণে ঢাকি ৰখাৰ বিস্ময়--
সকলোতে এক সুক্ষ্ম বিচিত্ৰ
গংগা-যমুনা, লুইত পাৰত
সৰ্বত্ৰতে প্ৰাৰ্থনাৰ গুণ-গুণনি।
নিয়া মোক আন্ধাৰৰ পৰা পোহৰলৈ। ■

অনুশোচনা

শ্ৰীভগবান তালুকদাৰ
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

লগপোৱাৰ দিনৰে পৰা
আজি কেইবাটাও বসন্তই গৰকা
মনটোৰে--
কেৱল তোমাৰ কবিতাই লিখিলোঁ
গালো তোমাৰ প্ৰেমৰ গান
সাৰটি ললো তোমাৰ স্মৃতি
আৰু--
ধৰি ৰাখিলো দুচকুত শেঁতা পৰা মুখৰ
এখন মৃন্ময় ছবি।
সেইদিনা যিটো ভবা নাছিলো,
আজি সেইটোৱেই ঘটিল।
তুমি মোৰ ওচৰত নাই।
প্ৰতাৰণাৰে নিজকে আঁতৰাই ৰাখি
এতিয়া তুমি....?
মোৰ বিবেকক লৈ হেতালি খেলিছো,
গোলাপজোপাৰ পাহিবোৰ সৰি গৈছে
নগুঠা গছডালৰ চেহেৰাক ঘিণ লগাত
কেতেকীজনীও আহিব এৰিলে।
আবেগত ভাবো কিবা কিজানি
তেজাল ধ্বংসো মোক আখনি কৰি কয়
তুমি নিজকে বুজাব লাগিব।
ধুমুহাত নিশ্চয় ধ্বংস বুলি জনা মন নাওব
মই মাথো আৰোহী
টোৱে যলৈ ঠেলিছে তালৈ আঁতৰি যাও। ■

মাথো তোমাৰ বাবে

শ্ৰীবিটুমনি কলিতা
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

মই বে আছো
অন্তহীন প্ৰতীক্ষাত
অযুত স্বপ্ন বুকুত সাৰটি,
এজনী নাৰীৰ অস্তিত্বৰে
মাতৃহৰ গৌৰৱত গৌৰবাধিত,
মাথো তোমাৰ বাবে.....।
তোমাৰ বাবেই
সৃষ্ট মোৰ কবিতাৰ
এই মধুময় জীৱনৰ
ছন্দময় ভাব ৰাশি,
এটি উজ্জ্বল মুখৰ হাঁহি।
তোমাৰ প্ৰেম আৰু স্পৰ্শৰ বাবেই
মই আজি পূৰ্ণাংগ নাৰী,
যেন উৰ্বৰা ভূমি।
তোমাৰ বাবেই মই আজি
গোলাপ সদৃশ ফুলৰ ৰাণী,
প্ৰতীক্ষাত এটি শিশুৰ মাতৃ। ■

লক্ষ্য স্থানলৈ বহু দূৰ

শ্ৰীমহানন্দ দাস
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

মই সাঁচি থৈছো
একেজনী আইৰ
গৰ্ভত থিতাপি লোৱা
মৰমৰ ভাতৃৰ
আকাল পঙ্গুত্ব।
ভনীজনীৰ চেকালগা চাঁদৰ,
সূৰ্য্যটো আনিবলৈ যোৱা
মোৰ বন্ধুৰ শীতল টোপনি,
পিতাইৰ উজাগৰি নিশা
য'ত প্ৰতিটো মুহূৰ্ত হৈ থাকে ভয়াৰ্ত।
পদুলিলে চাই থকা
মোৰ আইৰ অকাল বাৰ্ধক্য,
শুভ দিনলৈ? প্ৰতীক্ষা কৰি থকা
মোৰ প্ৰিয়তমাৰ আকুল আহ্বান.....
কিন্তু....., মই উভতি নোচোৱাকৈ
মোৰ হাতৰ মুঠিত কলিজাটোলৈ
বাৰুদৰ মাজেৰে দৌৰি আছো.....
মোৰ লক্ষ্য,
প্ৰিয়তমাই প্ৰতীক্ষা কৰি থকা
শুভ দিনলৈ.....?
মই ক্ৰমশ অনুভৱ কৰিছো,
আগলৈ চাই দেখিছোঁ
লক্ষ্য স্থানলৈ বহু দূৰ.....। ■

সময়

শ্ৰীপাপৰি কলিতা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

হে নিলাজ সময়,

বিচাৰিছা নো কি.....?

অনামী গাভৰুৰ

দেহৰ কামাতীত স্পৰ্শ!

হে নিষ্ঠুৰ সময়,

বুজা নাই নে এতিয়াও

তাইয়ো যে ধৰ্ষিতা হ'ল

দুঃসময়ৰ মাৰলিতে।

হে দুৰন্ত সময়,

ক্ষত বিক্ষত হৃদয় তাইৰ

প্ৰতিটো পল অনুপলে

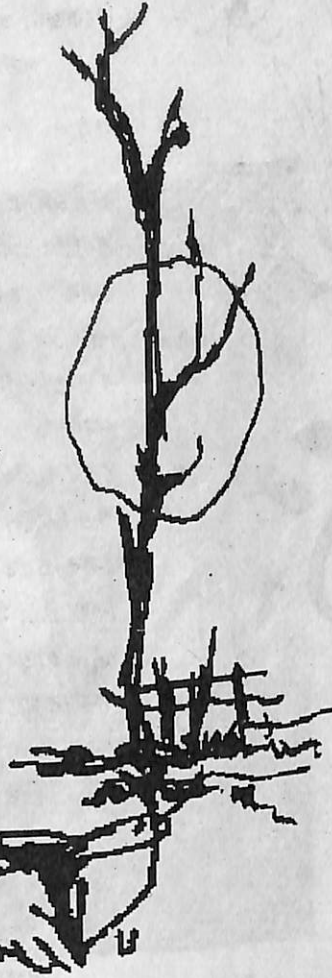
যন্ত্ৰনাৰ অনুভৱ অসহ্য।

হে নিৰবধি সময়,

এবাৰ চোৱাচোন উভতি

শত শত গঞ্জনাৰে শিৰণত

মাতৃ ধৰিত্ৰী। ■

ঠিকনাবিহীন চিঠি

শ্ৰীবিকাশ তালুকদাৰ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

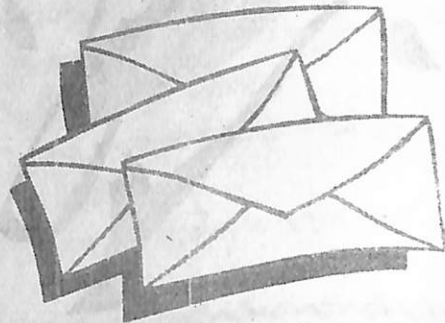
কিয় বাকু কেতিয়াবা
মৰমৰ বহু ভাষা একত্ৰ কৰি
লিখি যাবৰ মন হয়
এখনি ইতিহীন চিঠি?

নিমিষতে যিয়ে
অন্তৰ উজাৰিব খোজে
উদ্ধাউল হাতৰ কলম
মোৰ হাততে থমকে;
তথাপিও প্ৰেমৰ দুৰ্বাৰ গতি মোৰ
অজানিতে কলমেৰে নিগৰি যায়
যেতিয়া মৰমৰ ভৰত
সহিব নোৱাৰা হয়;

অকৃত্ৰিম মৰম সানি
লিখা বহু অন্তৰ উজাৰি
মোৰ চিঠিত পিচে
লিখিব যে এটি ঠিকনা নাই!

সেয়েহে নেকি প্ৰতিবাৰে
প্ৰেমাঙ্গুদ ছন্দবোৰ
দুৰ্বোধা আৰু অনাদৃত হৈ
মাথো অক্ষৰৰ সমষ্টি হয়;

অহনিশে সেয়ে যেন
অন্তৰত উঠে মোৰ
উদ্ভ্ৰান্ত প্ৰেমৰ কোলাহল
অনাদৃত, অবহেলিত হৈ
অনুভূতিহীন কলমতে মাথো
থুপ খাই বয়
এক ঠিকনাবিহীন চিঠি।। ■

বিশ্লেষণ

শ্ৰীবীতামনি বয়
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

হেৰাই গ'ল সি

মিলি গ'ল মাটিত,

তৃষ্ণাতুৰ জীৱনৰ

তাৰ হৃদয়ৰ সপোনবোৰ।

জীৱনৰ কুসুম কাননত

ধবালে আহিছিল সি

কলিজাৰ কেঁচা তেজেৰে

আইক পূজিবলৈ।

সিতো কোৱা নাছিল একোকে,

সি ভবাও নাছিল;

পৃথিৱীত কেৱল জীয়াই থকাৰ হেঁপাহ

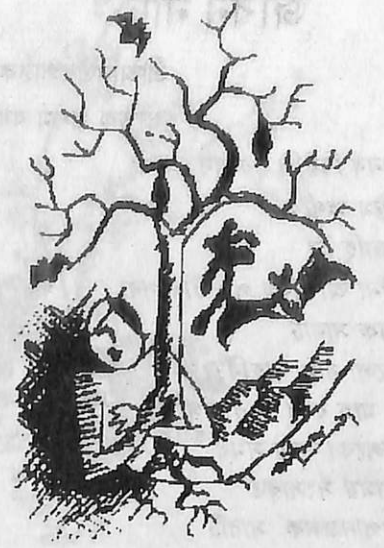
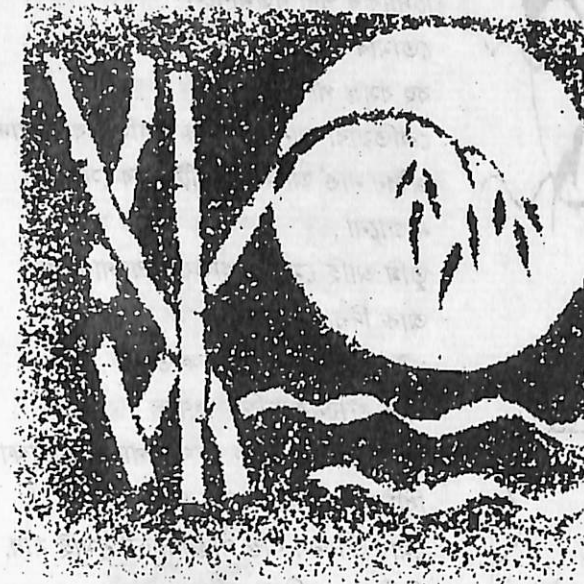
তোমাৰ, মোৰ

আৰু বহুতৰ দৰে।

তথাপি কিয় আজি এই সন্তান,

কোনে দিব সমিধান,

ভাতৃঘাতী, পিতৃঘাতী..... মাউৰা হোৱাৰ। ■

আগ্ৰহী

শ্ৰীসংগীতা দেৱী চক্ৰবৰ্তী
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

বগা কাগজ আৰু নীলা চিয়াহী

হাতত তুলি ভাবিছোঁ

ক'লৈ যাব বাকু এই কলমৰ আখৰ

সুন্ধ হৈ যাব খোজে হাতৰ কলম

অহৰ্ভব বৈ যায় চকুপানী

মহা সমুদ্ৰলৈ।

সুৰংগৰ মাজেৰে পাৰ কৰিছোঁ

এটি অঘৰী জীৱন

নাই কোনো সাৰথি

চৌদিশ ভ্ৰমি চাওঁ

ভয়, শংকা, হিংসা

দ্বিধাশঙ্ক মই।

অবিৰত আশাৰে

সত্যক বিচাৰি

ধাবমান

মই বৰ আগ্ৰহী।

দিবনে কোনোবাই সহাঁৰি

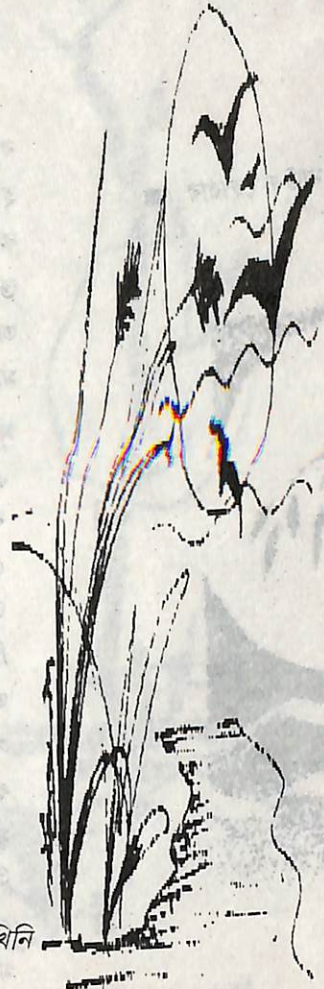
হেৰাই যোৱাখিনি পাবলৈ

মই বৰ আশাবাদী। ■

জীৱন নাট

শ্ৰীঅনিতা পাঠক
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

জীৱনৰ বিয়লি বেলাৰ
আন্তিম ক্ষণলৈ
আছোহি বৈ
যিদিনা আঁতৰিম পৃথিৱীৰ পৰা,
মৃত্যুক সাৱটি
সকলো যাম পাহৰি।।
দিন মাহ কৰি বছৰ বাগৰে
কালৈকো নৰয় সময়,
মায়াময় সংসাৰত
আপোনজনক সাৱটি
কৰি আছো নাটকৰ আভিনয়।।
জনম লভিলো পৃথিৱীত
মানৱ ৰূপে,
কৰি আছো ক'ত অভিনয়
যিদিনা অন্ত হ'ব নাটকৰ সংলাপ,
মৃত্যুই মাতিব হাতবউলি
যৱানিকা পৰিব জীৱন নাটখনিৰ।।
এই বিশাল বিশ্বত
একো একোজন অতিথি আমি,
দেখা দেখি হয় অচিন পথত
মনত ভাব হয় আপোন পৰৰ।।
কিয় আহিলো, যাম ক'লৈ
নাপাও একোৰে উমান,
মাথো উদ্যোতশাহীৰ পথৰ
তুমি মই একোজন যাত্ৰী,
যাত্ৰা আৰম্ভ হয় অনন্ত পথত
লক্ষ্যহীন জীৱন সোঁতত।।
সুখ দুখ চিৰ লগৰী
সংগ্ৰাম সংঘাতে কৰিছে
অস্থিৰ মানৱ জীৱনৰ।
সুখ হয় মানুহৰ জীৱন,
অসম্পূৰ্ণ হয় আশা আকাংক্ষা,
সময়ত বিদায় মাগে
অপূৰ্ব সৌন্দৰ্য্যৰ মায়া মোহ চিঙি।।
সময়ৰ আহানত বিদায় লম
সকলোৱে এদিন আগ পিছ কৰি,
পৰি ৰৱ সংসাৰত প্ৰেম ভালপোৱাখিনি
মৃত্যুই নুমাৰ জীৱনৰ বস্তু।।■

এদিন বুজিবা

শ্ৰীৰুণু মেধি
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক

তুমি বিচৰামতে
মই গৈ কৰিছিলো দেখা,
পদূলি মুখৰ শেৱালী জোপাৰ তলত;
মই অহাৰ বাতৰি আছে লিখা;
আৰু কৈছিলো তোমাক অহাৰ বাবে,
খুলি ৰাখিছিলো মোৰ মুক্ত হিয়া।
চিনাকিৰ পৰা বৰ্তমানলৈ
তোমাৰ আৰু মোৰ মাজেৰে
বহু বসন্ত পাৰ হৈ গ'ল,
কেতিয়াবা আনন্দত আৰু কেতিয়াবা বিষাদত
জীৱন নাওঁ আওঁৰাই ভটিয়নীৰ সোঁতত।
নাজানো,
তুমি আহি মোক কেতিয়া প্ৰেৰণা দিবা
আৰু দিবা মনোবল।
মই আজি অধীৰ অপেক্ষাত,
আৰু জীৱনৰ অন্তিম ক্ষণলৈ
বৈ থাকিম তোমাক দেখা পোৱাৰ প্ৰতীক্ষাত।
খিমিক ধামাককৈ জ্বলি থকা
মোৰ জীৱনৰ বস্তু গছি যিদিনা নুমাই যাব,
সিদিনাহে বুজিবা তুমি
তোমাৰ বাবে মোৰ প্ৰয়োজন কি? ■

আন্দোলন

শ্ৰীচন্দন দাস
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

চাৰিওফালে কেৱল
সামৰিক বাহিনীৰ পয়োভৰ
হত্যা, লুণ্ঠন, অপহৰণ আৰু ধৰ্ষন,
সংবাদিকৰ কলম ক'পে
বাকৰুদ্ধ হৈ ৰয় অজস্ৰজন।
পুলিচৰ গুলি আৰু লাঠিৰ কোব,
কাৰাগাৰৰ ভিতৰত
নিৰ্মম যত্ননাত ছটফটাই সহস্ৰজনে
অসমীৰ বঙা তেজ ক'লা হ'ল।
চাৰিওফালে হাঁহাকাৰ
জনতাৰ উন্মুক্ত কণ্ঠ.....
শাৰীপাতি মানুহৰ জুম
মনৰ দুৰ্বাৰ হেপাহ প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈ
কিনো সেইয়া?
কি আচৰিত!
সেইখন দেখোন ৰক্তৰ নদী
লুতুৰি পুতুৰি হৈ আছে অসংখ্য মৃতদেহ
শুধ বগা কাপোৰ ক'ত বাৰু?
হিয়া থাকুৰি কন্দা আত্মীয়জন ক'লৈ গ'ল?
ঔষধৰ গোল্ফৰ ঠাইত,
বন্দুক বাৰুদৰ গোল্ফ,
আপোন জনৰ ঠাইত
মানুহৰ তেজপি খোৱা দানৱবোৰ
শৰীৰত বঙা বগা ফুলৰ ঠাইত
তেজৰ ফাকুগুৰি
সিহঁতৰ মৃত আত্মাই যেন
বাৰে বাৰে চিৎকাৰ কৰি কৈছে
ফুলৰ দৰে নিষ্পাপ আমাৰ প্ৰাণ
কিয় কৰিলে বিনাশ? ■

ভোকাতুৰ মই

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

এদিন ভোকত মই দৌৰিছিলো প্ৰাণপনে,
সিহঁতৰ কাষলৈ,
সিহঁতে মোক খাবলৈ দিছিল
দুখন বৃহৎ কান
এটি শ্ৰুতিকুট গান।
মই কেৱল খাবলৈ বিছাৰিছিলো.....।
কি খালো বা কি দিলে
সেয়া মই চকু নিদিলোঁ
মই খালো মাত্ৰ
দুটা নঙঠা শব্দ,
বন্দুক আৰু হত্যা;
সিহঁতে মোৰ চকুহাল
বন্ধ কৰি দিলে।
হৃদয় মোৰ জ্বলে
এটা অমানুহৰ দৰে,
এদিন ভোকত হঠাৎ
মই নিজকে খাই পেলালোঁ
আৰু নিহত হলোঁ
সিহঁতৰ হাতত
দুচকুত সজাই লৈ এটি সোনোৱালী সপোন।■

বসন্ত

শ্ৰীমুনীন্দ্ৰ দাস
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

শীতৰ ঠৰঙা গছৰ ডালত
ক্ৰমে ক্ৰমে এটি দুটি কুঁহিপাত
সি ক্ৰমে বাঢ়ি আহিল নিজস্ব ৰূপত
মন মোৰ সজীৰ সেউজ প্ৰকাশত।

যাৰ বুকুত উমলি
শুনো জীৱনৰ হাঁহি
গভীৰৰ পৰা গভীৰতালৈ সোমাই গৈ
বিচাৰি ফুৰো জীৱনৰ সেউজ বহন
আত্ম প্ৰলোভিত হৈ....

পোৰা আৰণ্যখনৰ কাষত কন্দা
চৰাইৰ মুখত-
দেখো আজি হাঁহিৰ বেখা।

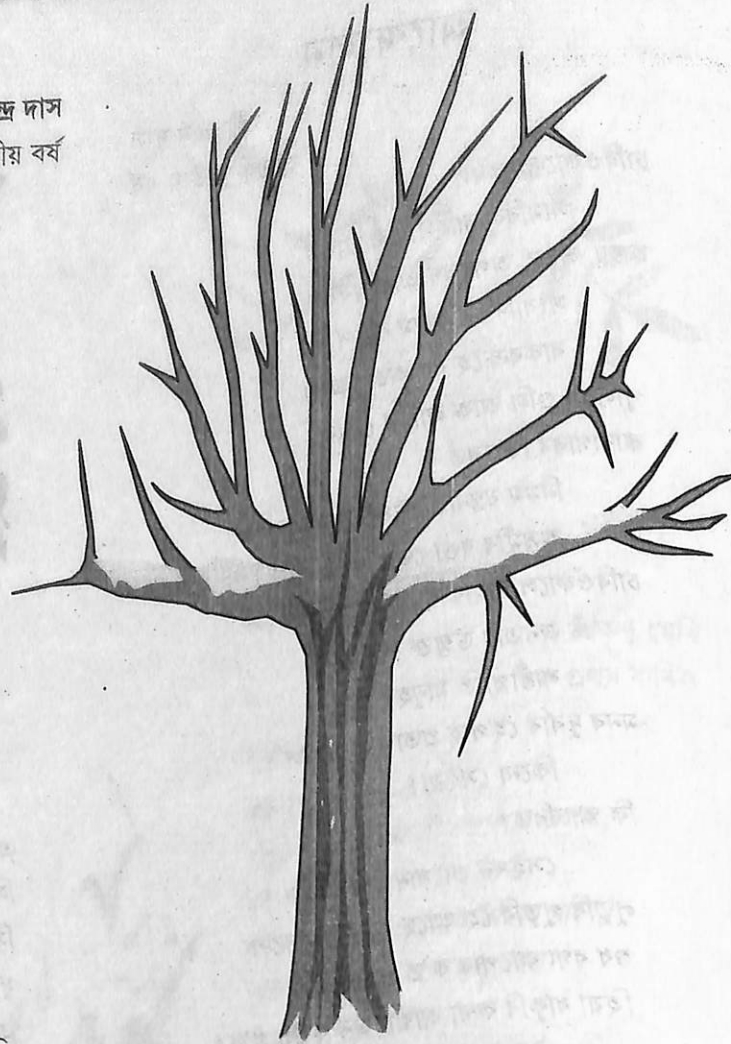
বসন্ত যে আমাৰ বাবে এক সজীৰ প্ৰবাহ
যাৰ ভাষাৰ মাদকতাত
আবিৰ সানি
আগবাঢ়ে ক্ৰমে
পল অনুপল সুখৰ সংবাদ বিচাৰি।

বননিত প্ৰতিটো জীৱনৰ আশাক সজীৰ কৰি
প্ৰতিটো দুঃসময় নিৰসনৰ পিছত
আহে সেই বসন্ত.....

সেই আশাৰ মধুৰ আলিঙ্গনত
জীৱনৰ প্ৰতিটো ক্ষণৰ মধুৰ স্বপ্ন.....।

সেউজ আমাৰ বাবে,
সেউজ জীৱনৰ বাবে,
সেউজ যে বসন্ত ঋতুৰ এক স্বাস্থ্যত দান। ■

(মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত খিততে লিখা কবিতা
প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত কবিতা)

সোনালী আভা

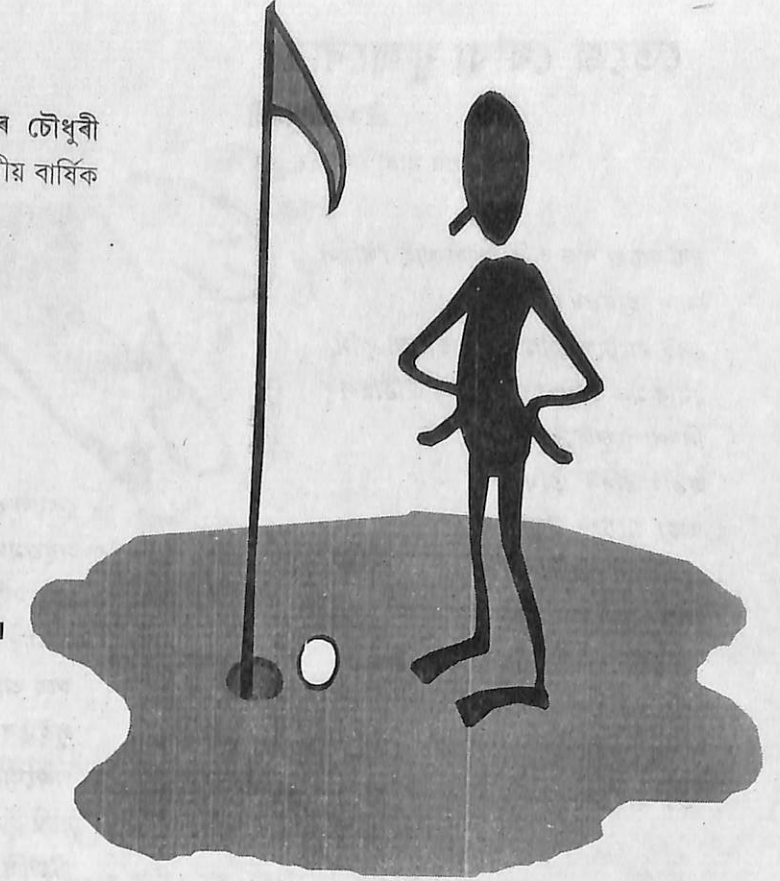
শ্ৰীঅৰূপ ৰাজবংশী

মোৰ ক্ষত-বিক্ষত দেহৰ
প্ৰতিটো তেজৰ কণিকাত
আছে সুপ্ত আগ্নেয়গিৰিৰ
অলেখ লাভা;
ৰৈ আছে শতাব্দী জুৰি
উদ্‌গীৰ্ণৰ অপেক্ষাত,
বিচাৰি মাথো
এটি সোনালী আভা। ■

শ্বহীদ

শ্ৰীদিপাংকৰ চৌধুৰী
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

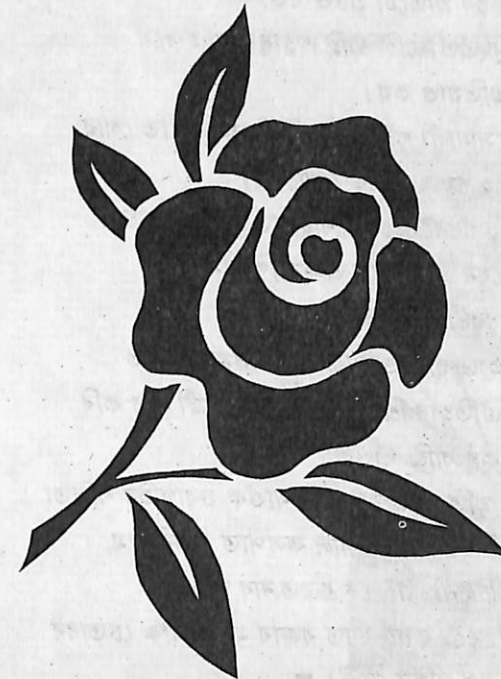
হে শ্বহীদ প্ৰণামো তোমাক,
তোমাৰ বুকুৰ সাহসেৰে।
লিখিলা তোমাৰ বীৰত্ব।
তোমাৰ বুকুৰ তেজেৰে।
লিখিলা তোমাৰ অমৰত্ব।।
তোমাৰ বুকুৰ ত্যাগেৰে।
ৰাখিলা দেশৰ স্বদেশত্ব।।
গৈছা মাতৃৰ বুকু শুদা কৰি।
কিন্তু আছা বিশ্ব বিয়পি।।
হে শ্বহীদ শতবাৰ প্ৰণামো তোমাক। ■

স্বপ্নৰ গোলাপ

শ্ৰীচন্দনা কলিতা
স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

ভবাটো নাছিলো এই নীল আকাশৰ তলত
দুটি মন বহাগত মিলিব,
বুজাটো নাছিলো এই বন-বননিৰ মাজত
আশাৰ খৰিকাজাই ফুলিব।
জেতুকা বুলীয়া এই বুকুখনি দিলোঁ
আৰু যে একোৱেই নাই দিব,
একোকে নালাগে মোক, লাগে সঁচা মৰম
প্ৰাণৰ ৰহণ তাতেই চৰিব।
যিদিনা আঁতৰিম তোমাৰ পৰা
স্বপ্নৰ গোলাপ মৰহি য়াৰ,
তেনেকৈ নকৰা, মোৰেই শপত
অমৰপ্ৰেম চিৰদিন থাকিব। ■

তেজে ধোৱা ফুলবোৰ

শ্ৰীবনশ্ৰী দেৱী

উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২য় বৰ্ষ

এটি প্ৰচণ্ড শব্দ কৰি খোল খাই গৈছিল
মোৰ হৃদয়ৰ দুৱাৰখন,
সেই বাটেৰে সোমাই আহিছিল তুমি,
মোৰ মন বাগিছাত বিকশি উঠিছিল
নিষ্পাপ ফুলবোৰ।
হঠাৎ এদিন তুমি
অহা বাটেৰে উভতি গ'লা
ফুলবোৰ লেবেলি থৈ,
ফুলবোৰে কান্দিছিল উচুপি উচুপি,
পাহিবোৰৰ পৰা নিগৰিছিল তেজ,
খহি পৰিছিল এটি এটিকৈ,
আৰু তেজলগা পাহিবোৰত প্ৰথিত হৈছিল
ভগ্ন হৃদয়ৰ কৰুণ আৰ্ত্তনাদ। ■

স্মৃতিৰ গুৱাগছি

শ্ৰীৰাজেন শৰ্মা

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক

কেৱল মোৰেই বাইদেউতো নহয়
সহস্ৰমানৰ সঁফুৰা থাপনাৰে উচৰ্গিত
বাইদেউ আমাৰ মুহূৰ্ত্তৰ স্মৃতিৰ জলন্ত শিখা,
বৰ্ণনাতীত চকুৰ নিমিত্ত ভাহি পৰা
স্বচ্ছ আইনাৰ দৰে মহাবিদ্যালয়ৰ কোঠাত
লুইতৰ পৰা ডানিয়ু ৰলৈ
শব্দবোৰে নাচি নাচি নৃত্যকৰাৰ দৃশ্য,
এতিয়াওঁ মন দাপোনত উজলি আছে.....
উজলি আছে কণমানি কেচুৱাৰ দৰে
বুদ্ধৰ স্থিতপ্ৰজ্ঞ উজ্জ্বলবোৰৰ বট-বৃক্ষ- স্বৰ
কণ্ঠৰ প্ৰতিটো প্ৰচণ্ড গভীৰতা
মুহূৰ্ত্তত ভাহি ভাহি অহাৰ কথা হৃদয়ে
এতিয়াও কয়।
সোনালী শইচৰ উমদি নিচুকনি গীত গোৱা
হে মোৰ কালৰ অম্বাৰোহী
চিৰদিনলৈ গুচি যোৱা তেওঁ মূৰ্ত্তি নহয়
যেন এটি চলন্ত অক্ষয় পিৰামিড,
সুৰদী কণ্ঠ শুকাই
হাড়-ছাল ওলোৱা আইৰ সমস্ত দেহত
ঐতিহ্যৰ শিপাডাল এতিয়াও জীপাল কৰি
কণ্ঠ বাজি থাওঁক
স্মৃতিৰ বেদীত জ্বলি থাওঁক গুৱাগছিৰ শলিতা
কেতিয়াবা আগলি কলপাত পাৰি দিম,
চিলনী আই হৈ ধ্বংসৰ বাৰ আশা দি
সেই কণ্ঠই তাত বজাব মৃদঙ্গ আৰু চেতাৰৰ
যুগ সন্ধিৰ দেওঁ। ■

গল্প

“শেষ হয়ে হইল না শেষ।”

— ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ

“নিজৰ বিক্ষিপ্ত ভাৱ আৰু মনোবেগক সম্পূৰ্ণৰূপে
আয়ত্বাধীন কৰি কম কথাতে মনোৰমকৈ চিত্ৰ
সংযোগৰ মাজেদি চঞ্চল জীৱনৰ কোনো মুহূৰ্ত্তৰ
অৱলম্বনত জীৱনক উদ্ভাসিত কৰি তোলা
গল্পলেখকৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য।”

— ত্ৰৈলোক্য নাথ গোস্বামী

সীমান্ত চকুলো

শ্ৰীপ্ৰহ্লাদ ৰাজবংশী
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

সন্ধিয়াৰ লগে-লগে আন্ধাৰ নামি আহিছিল। চাইকেলখন লৈ ওলাই আহিলো, উদ্দেশ্যবিহীনভাৱে। দিনতো যিহে গৰম, ঘৰত সোমাই থাকি অসহ্য লাগিছিল মোৰ। এতিয়া অৱশ্যে মাজে মাজে দুই এচাতি বতাহ বৈ থকাত মনটো ভাল লাগিছে। মোৰ চাইকেল দ্ৰুত গতিত আগবাঢ়িছে। এনেতে হঠাৎ পিছফালৰ পৰা দেবেনে মোক দেখি চিঞৰি দিলে—“ঐ, ৰখচোন”, মই বৈ গ'লো। সি মোৰ ওচৰলৈ আহি আৰম্ভ কৰিলে—“অহাকালি বিদ্যাপুৰত হেনো মানুহ লব, সীমা সুৰক্ষা বাহিনীত, কথাতো তই শুনিছনে? নাই, মই তোৰ ঘৰলৈ যাম বুলিয়েই ভাবিছিলো।

কথাটো শুনি মোৰ নতুন উৎসাহ এটা জন্মিল। দুয়ো যোৱাটোকে থিৰাং কৰিলোঁ আৰু যথা সময়ত ইন্টাৰভিউ দিলো। দেবেন মোৰ বাল্য বন্ধু আছিল। পঢ়া শূনাৰ ক্ষেত্ৰত সি মোতকৈ ভাল আছিল। প্ৰবেশিকা পৰীক্ষাত সি দ্বিতীয় বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈছিল। কিন্তু শাৰীৰিক ব্যায়াম চৰ্চাত দুয়ো স্কুলৰ ভিতৰতে প্ৰথম আছিলোঁ। কোনো খেলতেই দুয়োকে হেৰুৱাব পৰা নাছিল। সেয়ে দুয়ো প্ৰবেশিকা পাছ কৰাৰে পৰা এই ইন্টাৰভিউবোৰ দি আহিছিলো। এইবাৰো দুয়োৰে ইন্টাৰভিউ ভালেই হৈছিল মাত্ৰ আমি নিয়োগ পত্ৰলৈ অপেক্ষা কৰিছিলো। এদিন সঁচাকৈ নিয়োগ পত্ৰ আহিল। কিন্তু নিয়তিৰ কি পৰিহাস; আহিব লাগিছিল তাৰ আহি গ'ল মোৰ। তাক অশেষ বুজনি দি মই চাকৰিত যোগদান কৰিলোঁ।

এইয়া আছিল আজিৰ পৰা প্ৰায় সাত বছৰ আগৰ কথা। মই যেতিয়া দুবছৰ পিছত চূটিত ঘৰলৈ উভতিছিলো তেতিয়াই শুনিছিলো দেবেন হেনো এটা উগ্ৰবাদী সংগঠনৰ সদস্যত ভৰ্তি হৈছে; কথাটো শুনি মই আচৰিত হৈছিলোঁ। দুয়ো বন্ধুৰ আজি দুটা বিপৰীত পথ, কি আঁচৰিত এই মানৱ জীৱন। চূটিত থকা দিন কেইটা মই অশান্তিত কটাইছিলো, যেন তাক আৰু মই কোনো দিনেই লগ নাপাম। কিন্তু সময়েতো কাৰো কাৰণে ৰৈ নাথাকে।

চূটি শেষ হোৱাত আকৌ নতুন উৎসাহ লৈ চাকৰিত যোগদান কৰিলোঁ।

বৰ্তমান মই মানস অৱণ্যৰ পৰা প্ৰায় সাত-আঠ কিলোমিটাৰ নিলগত থকা সৰু চহৰ এখনৰ ওচৰতে এই সীমা সুৰক্ষা বাহিনীৰ কেম্প এটাত নিয়োজিত হৈ আছো। ইয়ালৈ অহা মোৰ তিনি মাহমান হৈছিল। আজিৰ এই সংকটৰ পৰিস্থিতিত মোৰ সদায় সংশয়ত দিনবোৰ পাৰ হৈছিল। কিন্তু কি কৰিম সকলো কৰ্তব্যৰ আহ্বান। জীৱনৰ স্বার্থ, ঘৰৰ স্বার্থ, সমাজৰ স্বার্থ সকলো স্বার্থই মোক কৰ্তব্যত জৰিত কৰিছিল। ৰাতিপুৱাৰ দৈনিক বাতৰিখন হাতত ললেই মোৰ মনে হাহাকাৰ কৰি উঠে। গণহত্যা, লুণ্ঠন, অপহৰণ, ধনলুট, আদিৰেই যেন সৃষ্টি হৈছে মানুহৰ জীৱন সংগ্ৰাম; যেন অইন কোনো বিকল্প পথেই নাই।

কথাবোৰ ভাবি থাকোতে হঠাৎ এবাৰ ঘড়ীটোৰ পিনে চকু পৰিল। নিশা ছয় বাজিছে। তাৰ মানে মোৰ ডিউটি শেষ। গাটো ধুই জিৰণি লও মানে সময় হ'ল। খাই বৈ জিৰণি লব খোজোতেই হঠাৎ আমাৰ গ্ৰুপ মেজৰে অৰ্ডাৰ দিলে—

“সকলোৱে ৰেডি হোৱা সোনকালে। মানস থানাৰ পৰা এইমাত্ৰ খবৰ আহিছে যে দহ বাৰজনীয়া উগ্ৰপন্থীৰ দল এটাই ভূটান সীমান্তত আহি খাপ পাতিছে। থানা আৰু আমাৰ সহযোগত এইমাত্ৰ এটা অপাৰেছন আৰম্ভ হ'ব।”

কথা মাত্ৰেই কাম সকলোৱে সু-সজ্জিত হৈ দৌৰি গৈ গাড়ীত উঠিলো। এটা সংঘৰ্ষৰ সন্মুখীন হ'বলৈ আমি সাজু হৈ বুলোঁ। আমাৰ কেম্পৰ পৰা ছয়খন আৰু থানাৰ পৰা চাৰিখন গাড়ীৰে সৈতে আমি নিৰ্দিষ্ট ঠাইখিনিলৈ আগবাঢ়িলোঁ। নিৰ্দিষ্ট ঠাইৰ প্ৰায় তিনি কিলোমিটাৰ আঁতৰত গাড়ী ৰখাই আমি অপাৰেছনত নামি পৰিলো।

প্ৰত্যেকেই নিজক পাহৰি গৈছিলোঁ। জোনাক ৰাতি, মাজে মাজে দুই এচাটিকৈ মলয়া বতাহ পাৰ হৈ গৈছিল, দুই এটা বনৰীয়া নিশাচৰী চৰাই কোৰ্হাল কৰিবলৈ

লৈছিল, বোধহয় পোহৰ হ'বলৈ আৰু বেছিপৰ নাই।
আমাৰ সহকৰ্মীসকল মুঠ ছয়টা গ্ৰন্থপত্ৰ ভাগ হৈ পহৰা
দিছিলো। মই, 'চবিৰ' আৰু 'বিনয়' এডাল প্ৰকাণ্ড গছৰ
আঁৰত চোপ লৈ আছো। হঠাৎ পাহাৰৰ ওচৰত কিছুমান
গুণ-গুণনি শুনা গ'ল।

লগে লগেই আমাৰ মেজৰ বহমানৰ পৰা শব্দ হোৱা
শুনা গ'ল যে "বি বেডি"।

কথা মতেই কাম। লগে লগেই পাহাৰৰ ওপৰৰ পৰা
ধাৰাসাৰে গুলিবৰ্ষণ হ'বলৈ ধৰিলে, উভয় পক্ষৰ। আমাৰ
এ, কে, ফ্ৰটিছিক্স বাইফলেও গুজৰি উঠিল। লগে লগে
আৰম্ভ হ'ল এক ভয়ানক পৰিবেশ মাথোঁ গুলিৰ শব্দ আৰু
মানুহৰ ক্ৰন্দনহে শুনা গ'ল।

আঁচৰিত ভাৱে হঠাৎ এটা গুলি আহি বিনয়ৰ বাঁও
আঠুভেদ কৰিলেহি। সি লগে লগেই চিৎকাৰ কৰি উঠি
মাটিত বাগৰি চটফটাবলৈ ধৰিলে। আমি তাক ধৰি মেলি

গছডালৰ সন্মুখৰ পৰা টানি আনি আঁতৰত লুকাই থলো।
লাহে লাহে সিফালৰ গুলিৰ শব্দ নোহোৱা হোৱাৰ লগে
লগে মাজনিশাৰ জাগ্ৰত অৰণ্যখনি যেন নিমজ পৰিল।
ইতিমধ্যে পোহৰ হৈছিল। কিছুসময় পিছত তিনিটা মৃতদেহ
জঙ্গলৰ ওচৰত আৱিষ্কাৰ কৰা হ'ল। বিনয় আৰু দুজন
আহত সৈনিকক চিভিল হস্পিটাললৈ পঠাই দিয়া হ'ল।
মই আৰু চবিৰ গাড়ীৰ সন্মুখত পেলাই থোৱা মৃতদেহ
তিনিটাৰ ওচৰলৈ আগবাঢ়িলোঁ। মোৰ মূৰতো আচন্দ্ৰাই
কৰিবলৈ ধৰিলে। এইয়া কি দেখিছোঁ। মোৰ একমাত্ৰ
বন্ধু দেবেন এইয়া ক্ষত-বিক্ষত হৈ পৰি আছে। ক'ব
নোৱাৰাকৈয়ে মোৰ দুচকুৰে দুটোপাল চকুলো বৈ আহিল।
বোধহয় মোৰ অজানিতে "সীমান্তত চকুলো"ই বহন
কৰিলে বন্ধুৰ প্ৰতি মোৰ আন্তৰিকতা আৰু অন্তিম
শ্ৰদ্ধা.....। ■

যিয়ে এবাৰ বিশ্বাসঘাতকতা কৰিছে তেওঁক পিছত কেতিয়াও বিশ্বাসত নলবা।
— শ্বেক্সপীয়েৰ

খং আৰু অসহিষ্ণুতাই হৈছে জ্ঞান লাভৰ প্ৰধান শত্ৰু।
— মহাত্মা গান্ধী

তোমাৰ নিজৰ দুৰ্বলতাখিনিৰ বাহিৰে আন কাৰোৰে ওপৰত খং নাখাবা।
— মেহৰ বাবা

আধৰুৱা প্ৰেম

শ্ৰীগোপাল ডেকা
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

এটি সৰু বন্ধু কোঠাত এডাল মমবাতিৰ শিখা। শিখাটোৱে
কোঠাটোৰ চাৰিওফালে পোহৰাই তুলিছে। খোলা খিৰিকীৰ
পৰ্দা নেওচি কোঠাৰ ভিতৰলৈ ঠাণ্ডা বতাহ জাক সোমোই
আহিছে। প্ৰফুল্লই চিগাৰেটো জ্বলাই ছপি ছপিয়ে ক'লে-

ঃ কোৱা নমিতা! তোমাৰ জীৱনৰ সকলোবোৰ কথা
কোৱা।

ঃ কিন্তু আপুনি সেইবোৰ সহ্য কৰিব পাৰিব? সেইবোৰ
শুনি আপুনি মোক ক্ষমা কৰিব পাৰিব....?

ঃ ক্ষমা কৰিম বুলি প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হৈছে যেতিয়া তাত
নোৱাৰাৰ কোনো প্ৰশ্নই নুঠে।

ঃ নাই আপুনি মোৰ এই কলংকিত কাহিনী শুনিলে মোক
আপুনি ঘৃণা কৰিব। মোক এৰি থৈ গৈ নিষ্ঠুৰতা কৰিব।

ঃ (আকৌ এটি চিগাৰেট জ্বলাই) তুমি যি কোৱা কৈ যোৱা
মই মাত্ৰ শুনি যাম।

ঃ আপুনি যদি ইমানেই ব্যগ্ৰ তেতিয়াহলে শুনক মোৰ
জীৱনৰ কলংকিত কাহিনী।

কোঠাৰ চুক এটাত থকা চকী এখনত বহি....

নিলয়পুৰ গাঁৱত মোৰ ঘৰ। মোৰ দেউতা, ঘনকান্ত
ডেকাই খেতি-বাতি কৰি কোনোমতেই ঘৰখন চলায়। ঘৰ
বুলিবলৈ এটি মাত্ৰ জুপুৰী। ঘৰখন বৰ সুখৰ ঘৰ আছিল।
ঘৰ-পৰিয়াল বুলিবলৈ মা-দেউতাৰ আৰু মোৰ সৰু ভাইটি,
মৰমৰ ভা.....ই.....টি.....

ঃ প্ৰফুল্লই দেখিলে নমিতাৰ গালত চকুলোঁ। নেকান্দিবা,
সকলো কোৱা। অকণো নেৰিবা।

ঃ খেতিৰ ধানেৰে খাবলৈ কোনোমতে জুৰে মাত্ৰ; সাঁচিবলৈ
অকণো নবয়। তথাপি কোনো কষ্ট নোহোৱাকৈয়ে মোক
আৰু ভাইটিক পঢ়াই আছিল। মই তেতিয়া ষষ্ঠ শ্ৰেণীত পঢ়ি
আছিলো। গাওঁত এবাৰ মহামাৰীয়ে গাওঁৰ মানুহক গ্ৰাস
কৰিবলৈ ধৰিলে। গাওঁৰ মৰাশ শ্মশানলৈ নিবৰ বাবেও মানুহ
নোহোৱাৰ দৰে হ'ল। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সহায়ৰ বস্ত্ৰ গাওঁৰ
মহাজনৰ ধন ভঁৰালত সঞ্চয় হয়। কিন্তু ভগৱানৰ হৃদয়ত
ধনী দুখীয়া বুলি বেহাই নাই। বেহাই নিদিলে আমাৰ
ঘৰখনকো। সেই মহামাৰীত মোৰ দেউতায়ো ভুগিলে।

ঘৰখনত টকাৰ প্ৰয়োজন। কিন্তু আমাৰ টকাৰ কোনো
সাক্ষীয়াও নাছিল। টকাৰ বাবে ই ফাল-সিফাল কৰিলো।
মনত পৰিল মহাজনৰ কথা। টকাৰ বাবে মহাজনলৈ বুলি
ঢাপলি মেলিলো। গৈ দেখিলো মহাজন বাৰঙাতে বহি আছে।
দেউতাৰ অসুখৰ কথা কলো আৰু চিকিৎসাৰ বাবে অলপ
টকাৰ কথা কলো। তেতিয়া.....

ঃ মই গাৱৰ সকলো মানুহকে টকা দি সহায় কৰিব নোৱাৰো
নহয়।

ঃ নহয় দেউতা, আৰোগ্য হ'লে আপোনাক টকা পৰিশোধ
কৰিম। অনুগ্ৰহ কৰি টকা অলপ দিয়ক।

ঃ এই এটকাটো ল' আৰু যদি টকাৰ প্ৰয়োজন হয়
তেতিয়া মাৰক পঠাই দিবি। এতিয়া যাগৈ।

মই মহাজনৰ সকলো দুষ্টামি বুজি পালো আৰু টকাটো
মহাজনৰ মুখত মাৰি থৈ ঘৰলৈ লৰ দিলো। আহি দেখিলো
চোতালত গাওঁৰ কেইজনমান মানুহে কিবা এটা আঙুৰি
আছে। মোৰ বুজিবৰ বাকী নাথাকিল। মা আৰু ভাইটিয়ে
দেউতাৰ মৃতদেহটোৰ ওপৰত উবুৰি কান্দি আছে।

* * * *

এনেকৈয়ে গৈ মই দশম শ্ৰেণী পালো! মোৰ পঢ়া
সম্পৰ্কে চাৰ বাইদেউহঁতে আলোচনা কৰে। মই হেনো
প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হ'ব পাৰিম। মাই কাম বন কৰি আৰু
ঘৰখন চলোৱাৰ নোৱাৰা হৈছে। ভাইটিয়ো মোক পঢ়াৰ বিভিন্ন
সুবিধা দিছিল। সি খুব কম বয়সতে এখন দোকানত বন্দবস্ত
কৰিলে। মই অৱশেষত উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষা দিলো।
আৰু অপেক্ষা কৰিলো ফলাফললৈ। পৰীক্ষা আৰু ফলাফলৰ
মাজত চোৱা সময়ত মাক মই ঘৰুৱা কামত সহায় কৰিছিলো।

খবৰ কাগজত পঢ়িবলৈ পালো অহাকালি হেনো আমাৰ
পৰীক্ষাৰ ফলাফল ঘোষণা কৰিব। মনত উগল-খুগল
লাগিল, মনৰ আশা পূৰণ হ'ব নে নহ'ব তাকলৈ। ফলাফল
ওলাল আৰু মই স্কুলৰ ভিতৰতেই প্ৰথম হৈ উত্তীৰ্ণ হলো।
মা আৰু ভাইটিয়ে মোৰ ফলাফল শুনি খুব আনন্দ পালে।
মাই দেউতাক অনুভৱ কৰি খুব কান্দিলে। ময়ো নাকান্দকৈয়ো

থাকিব পৰা নাছিলো।

কলেজত নাম ভৰ্তি কৰাত মোক স্কুলৰ তৰফৰ পৰা সহায় কৰিছিল। মোক বেছি দূৰত পঢ়াব খুজিছিল যদিও মই ইচ্ছা কৰা নাছিলো। ওচৰৰে কলেজত নাম ভৰ্তি কৰিলো। বাছত গ'লে প্ৰায়ে ২ কি.মি. হয়। প্ৰথম দিনাখনেই মোক কেইজনমান লৰাই আগুৰি ধৰি কিবা কিবি.....

ঃ তোমাৰ নামটোনো কি...?

ঃ নমিতা ডেকা।

ঃ আমাৰ কেইজনৰ ভিতৰত কাকনো বেছি ভাল লাগিছে।

ঃ উত্তৰ নিদিলো।

ঃ কেইডালতনো পাছ কৰিছা?

ঃ প্ৰথম বিভাগত।

ঃ (এজনে কলে) মোৰ নাম দিগন্ত শৰ্মা, এয়া....

আধৰুৱাকৈয়ে লৰাকেইজন এজন মানুহক দেখি তৎক্ষণাত তাৰ পৰা আঁতৰি গল। জানিব পাৰিলো সেইজন কলেজৰ অধ্যক্ষ আৰু লৰাকেইজন স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষৰ। যিজনে মোক প্ৰথম চিনাকী দিছিল তেখেতে মোক অকলে এবাৰ পুনৰ লগ ধৰিলে। নবাগত আঁদৰণি সভা পাৰ হ'ল। দিগন্ত শৰ্মা প্ৰথম মোৰ দিগন্ত দা আছিল পাছত.....।

ঃ বৈ গলা কিয়? কোৱা সকলো কোৱা।

পানী এগিলাচ পি লৈ নমিতাই পুনৰ আৰম্ভ কৰিলে। দিগন্ত আৰু মোৰ চাৰি চকুৰ মিলন হৈছিল। আই মিন-দুয়ো দুয়োকে ভাল পাইছিলো। আৰু তেখেতে মোক বিয়া কৰাব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। তেখেতে এই কলেজৰ পৰা পাচ কৰি এম.এ ডিগ্ৰী ল'বলৈ বাহিৰলৈ গ'ল। ময়ো বাধা দিয়া নাছিলো। মই প্ৰায়ে তেখেতলৈ চিঠি পত্ৰ দি থাকো। আৰু মোলৈও আহি থাকে। দুই পিছৰ কথা মই ইমান দিনৰ ভিতৰত কিমান যে চিঠি দিলো তাৰ লেখ নাই, কিন্তু তাৰ এখনৰো উত্তৰ নাই। অৱশ্যেই পদূলিত বৈ থাকোতে এদিন এখন চিঠি আহিল। আৰু তাত লিখা আছিল।

“মৰমৰ নমিতা: তুমি মোক ক্ষমা কৰিবা। তোমাৰ সৈতে মোৰা সেই ভালপোৱাৰ কথা সকলোবোৰ পাহৰি যোৱা। মই তোমাক বিয়া কৰাম বুলি কৈছিলো, কিন্তু দেউতাই এজনী

ছোৱালী চাই থৈছে। এতিয়া এৰিলো। ইতি দিগন্ত”।
এয়া চিঠি মোৰ হাতত এতিয়াও আছে। চিঠি পঢ়ি ক্ষত্ৰকৰ কাৰণে মই মুছ গৈছিলো। নিয়তিৰ নিষ্ঠুৰ পৰিহাস! ভাইটিৰো তেতিয়া কলা জুৰে দেহৰ তৰস্থা শোচনীয় কৰি তুলিলে। দেউতাৰ কথা মনত পৰিল, টকাৰ অভাৱত মৃত্যু হোৱা কথাটো। সেয়েহে পুৰণি কথা পাহৰি আকৌ লৰ দিলো মহাজনৰ ওচৰলৈ টকাৰ কাৰণে। মহাজনে এইবাৰ কিন্তু তেনেকুৱা কৰা নাছিল। আদৰ-সাদৰ কৰি ভিতৰলৈ মাতি নিছিল। আৰু ভিতৰলৈ নি দৰ্জা কেইখন বন্ধ কৰিছিল। তাকে দেখি মই চিঞৰি দিছিলো। কিন্তু সেই চিঞৰ কোনেও নুশুনিলে। অলপ সময় পিছত তেওঁৰ আদেশত কেইজনমান পশুৱে মোক এখন গাড়ীত উঠোৱা মোৰ মনত আছে আৰু তাৰপিছত এইয়া আপোনাৰ বিছনাত। কেনেকৈ আহিলো, কোনে আনিলে আপুনি ক'বনে? এই কি ঠাই মই চিনিও নাপাও।

ঃ মইয়ে তোমাক উদ্ধাৰ কৰিছো। অলপ আগতে তোমাক চাই ড'চলিহা ওলাই গ'ল আৰু ক'লে কিছু সময় পিছত ছু আহিব আৰু ক'লে.....

ঃ কি ক'লে (আচৰিত হৈ)

ঃ তুমি, তু...মি....!

কওক: Please.

ঃ তুমি সন্দৰৰ মাতৃ হ'ব ওলাইছা।

ঃ সেই কথা মইও জানিছিলো। সেইয়ে দিগন্ত আৰু মোৰ প্ৰেমৰ প্ৰমাণ। আপুনি মোক কিয় বচালে। মোক মৰি যাবলৈ দিলে ভাল হ'লহেতেন। মোৰ আছে কোন; কাক লৈ জীয়াই থাকিম।

ঃ মই তোমাৰ সকলো কেচ সমাধান কৰিম।

ঃ অসম্ভৱ প্ৰফুল্লদা। কাৰণ মোৰ হাতত কোনো প্ৰমাণেই নাই।

ঃ পাৰিম নমিতা। আৰু মোৰ এই সৰু ভাড়া ঘৰটোতেই দুয়ো থাকিম।

ঃ কিন্তু আপুনি?

ঃ Yes I am C.B.I. Inspector. ■

যাক প্ৰশংসা কৰিব নোখোজা তাক নিন্দা কৰিবলৈকো কলম হাতত নলবা।
— ববীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰ

মোৰো মনে তোমাকে বিচাৰে

শ্ৰী পিংকু ঠাকুৰীয়া
স্নাতক ২ য় বৰ্ষ

ঐ জয়ন্ত, এইবোৰ কথা ভাবি থাকি লাভ নাই। মিছাতে সময় অপচয় কৰিছা। বিকাশে অলপ বিৰক্তিতে ঘৰত থপৰিয়াই ক'লে।

ঃ বিকাশ তুমি কি বুজিবা.....?

ঃ মই নুবুজা হ'লে তোমাৰ ইয়াৰ লগ হোৱাৰ দৰকাৰ ক'ত:

ঃ হ'লেও মানুহবোৰ ইমান নিৰ্দয় নে? অলপটো অন্তৰত মৰম থকা দৰকাৰ। দেখাত মানুহবোৰ যেনেকুৱা লাগে কিন্তু কাৰ্যক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ ওলোটা।

ঃ জয়ন্ত কিবা এটা উপায় দিয়ানা?

ঃ উপায়! উপায় এটা আছে সেয়া মৃত্যু তাইৰ আৰু মোৰ।

ঃ জয়ন্তই উত্তেজিত ভাৱে চিঞৰি চিঞৰি বহাৰ পৰা উঠিল।

ঃ ব'ল এতিয়া বেলি মাৰ গ'লেই। আমি গৈ পাওঁ মানে আন্ধাৰ হ'ব।

লাহে লাহে ৰঙা বেলিটো পশ্চিম আকাশত ডুব যাব ধৰিলে। চৰাই চিৰিকতীবোৰেও নিজৰ নিজৰ বাঁহ ললে।

জয়ন্তই গিমী নামৰ এজনী ছোৱালীক ভাল পায়। তাইৰ তাক মনে প্ৰাণে ভাল পাইছিল। জয়ন্তই ভালপোৱা কথাটো গিমীৰ ঘৰৰ মানুহেও জানিছিল। তাত মাকৰ সন্মতি আছিল। কিন্তু প্ৰথমতে তাইৰ ককায়েকৰ সন্মতি নাছিল। পিছত তাইৰ সুখ কামনা কৰি সন্মতি দিলে।

অৱশ্যে জয়ন্তই তাৰ গাঁওৰ মানুহ তথা তাৰ ঘৰৰ প্ৰত্যেকটো ব্যক্তিয়ে সি গিমী নামৰ এজনী ছোৱালীক ভাল পোৱাটো জানে। কিছুমানে এই ভালপোৱাৰ ক্ষেত্ৰত সহযোগীতা কৰিছিল আৰু কিছুমানে ঠাট্টা বিদ্ৰূপ কৰিছিল। কাৰণ গিমী আছিল পাহাৰীয়া নিম্ন বংশৰ ছোৱালী। কিন্তু জয়ন্ত আছিল গাঁওৰ এটি উচ্চ বংশৰ ল'ৰা। সেয়ে বহুতে এই কথাত মত দিয়া নাছিল। জয়ন্তই কিন্তু সেইবোৰত গুৰুত্ব দিয়া নাছিল।

ঃ জয়ন্ত..... এইফালে আহা। দেউতাকে সিহঁতৰ আচুতীয়া কোঠালৈ মাতিলে। জয়ন্তই দেখিলে, দেউতাকৰ লগত তাৰ বৰদেউতাক আৰু মোমায়েক বহি আছে। সি ভাবিছিলে দেউতাকে তাক কিবা আনিব দিব, সেয়াই। কিন্তু ভবা মতেচোন একো নহ'ল। গিমীৰ কথা নহয়টো? সি নিজকে নিজে প্ৰশ্ন কৰিলে.....।

ঃ কি ভাবি আছা নবহা কিয়? দেউতাকে কোৱাতহে তাৰ ভাবৰ যতি পৰিল। সি ইমান সময়ে কি ভাবি আছিল নিজেই ক'ব নোৱাৰে। সি মোমায়েকৰ কাষত থকা হাত নোহোৱা চকীখনত বহিল।

ঃ বোপা এইবিলাক কি কৰিছা অ'.....? বৰ বেয়া কথা। নেপায়.....। আমাৰোটা বংশৰ মৰ্যাদাৰ কথা আছে। আমাৰ ঘৰৰ কোনো এজনেও এনেকুৱা কাম কৰা নাই। কিন্তু তই.....?

ঃ বৰদেউতা কি ক'বলৈ খুজিছে খোলাখুলি ভাৱে নকয় কিয়.....? প্ৰায় বৰদেউতাকৰ মুখৰ পৰা কথাষাৰ শেষ নহোওতে সি উত্তেজিত ভাৱে কৈ উঠিল।

ঃ তোৰ সেইজনী গিমীৰ কথা, - দেউতাকে খঙেৰে কৈ বহি থকা চকীখন অলপ ঘূৰাই ল'লে।

ঃ জয়ন্ত তোৰ কাৰণে এজনী ভাল ছোৱালী চাইছো। গণেশ মহৰীৰ ছোৱালী। কলেজত পঢ়া ছোৱালী। খুউব ভাল, দেখাত যেনে কামতো তেনে।

ঃ মোমাইদেউ মোক তেনেকুৱা ভাল ছোৱালী নালাগে। তাই ধনী মানুহৰ ছোৱালী বাবে ভাল আৰু গিমী দুখীয়াৰ বাবে বেয়া এইয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ.....?

ঃ জয়ন্ত এইবোৰ কি কৈছ.....?

ঃ মামা ঠিকেই কৈছে। আপোনালোকে বংশৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াতকৈ ব্যক্তিত্বৰ ওপৰতহে গুৰুত্ব দিয়া উচিত।

গিমীক পাহৰি যোৱা জয়ন্ত আমাৰ কথা অলপ চিন্তা কৰিবা। আমি তোমাৰ অহিত চিন্তা নকৰো। তোমাৰ ওপৰত বহুত আশা কৰিছোঁ।

ঃ নাই দেউতা নোৱাৰিম। ক্ষমা কৰিব। সি দেউতাকৰ পিনে নোছোৱাকৈ কথাষাৰ কোনোমতে ক'লে।

ঃ দেউতা নাকান্দিবা। জয়ন্তই দেউতাকৰ হাতত ধৰি কাকূতি কৰিব ধৰিলে।

ঃ তুমি দেউতাৰ একমাত্ৰ ল'ৰা। মা সৰুতে চুকাইছে। তেখেতে তোমাক দুখ কষ্টৰ মাজেৰে ডাঙৰ দীঘল কৰিলে আৰু তুমি এতিয়া সাধাৰণ কথাটো ৰাখিব নোৱাৰা.....?

ঃ “মোমাইদেউই ঠিকেই কৈছে। দেউতাই মোৰ কাৰণে ইমান কষ্ট কৰিছে অথচ মই সাধাৰণ কথাটো ৰাখিব

নোৱাৰোনে..? নাই.....। মই পাৰিব লাগিব.....। সি মনতে ভাবিলে।

ঃ " দেউতা মই কথা দিছো। তাইক পাহৰিবলৈ চেষ্টা কৰিম তুমি দুখ নকৰিবা।"

তেতিয়াহে যেন সকলোটিৰ মনত অলপ আনন্দৰ জোৱাৰ উঠিল। কিন্তু তাৰ অন্তৰত বিস্ময় হ'ল পৰিছিল। দেউতাকক দিয়া কথামতে সি জানো তাইক পাহৰিব পাৰিব? তাইৰ অন্তৰত আঘাত দিয়াকৈ সি কথা ক'ব পাৰিবনে? কিন্তু উপায় নাই দেউতাকৰ কথা যে ৰাখিব লাগিব। সি বৰ ডাঙৰ সমস্যাত পৰিল। মূৰটো তাৰ ক্ৰমান্বয়ে আচন্দ্ৰাই কৰি উঠিল।

সি ৰাস্তাৰ ফালে খোজ পেলালে। তেতিয়া আকাশত চাৰিওফালে ডাৱৰে আৱৰি ধৰিছে। যেন সূৰ্য্যটো মাৰ গৈছে। চাৰিওফালে আন্ধাৰ আন্ধাৰ আভাস। বতাহও বলিৰ ধৰিছে বিপৰীত দিশৰ পৰা, যেন কোনোও তাক শান্তিৰে আঁৰাটোৰ নিদ্ৰিয়ে। তথাপি সি মাথো আগবাঢ়িছে। এসময়ত গৈ নৈৰ পাৰ পালে। মানসিকভাৱে ভাৰসাম্য হেৰুৱাই সি সেই চিনাকি গছ জোপাৰ তলতে বহিল। তাতে তাৰ টোপনি আছিল।

.....
তাপুনি এইবোৰ কি কৈছে। আপুনি সুস্থ আছেটো? গিমীৰ প্ৰশ্নত সি চকমক খাই সাৰ পাৰে। উচুপি উচুপি গিমী তাৰ পৰা অলপ আঁতৰত বহিল।

ঃ এইফালে আহা। আমি সৌ নিজৰাটোৰ পাৰলৈ যাও। গিমী আহিল দুয়ো মৌনতাৰে নিজৰাটোৰ পাৰলৈ গৈ এটা বহল শিলত বহিল।

ঃ গিমী.....।
ঃ হু.....।
ঃ মোৰ কাষলৈ আহা।

তাই নিমাত দেখি সি নিজে গৈ তাইৰ ওচৰত বহিল।
ঃ তুমি মোক বেয়া পাইছা? তাইৰ এখন হাতত ধৰি সি সুধিলে।

ঃ আপুনিহে মোক বেয়া পাইছে।

ঃ মোক অলপ বুজিবলৈ চেষ্টা কৰা। মই জানো তোমাক তেনেকৈ ক'ব পাৰো। মই তোমাক সদায় ভাল পাওঁ। তোমাকে বিবাহ কৰাব বিচাৰো। কিন্তু মই নিৰুপায়.....।

ঃ সকলো মিছা কথা।

যেতিয়া জয়ন্তই তাৰ ঘৰৰ মানুহৰ মতামতৰ কথা ক'লে তেতিয়াহে তাই বুজিলে।

ঃ কওঁক, আপোনাৰ সুখৰ বাবে মই সকলো কৰিবলৈ সাজু।

ঃ মই এটা কথা ভাবিছোঁ
ঃ কওঁক কি কথা?
ঃ তেতিয়া তোমাক সদায় দেখা পাই থাকিম আৰু
খবৰ - খাতি পাই থাকিম। কাৰণ তোমাক নেদেখাকৈ
থাৰিব নোৱাৰিম।
ঃ কি কথা.....?
ঃ তো...মা...ক মো...ৰ বন্ধু এজনৰ লগত.....।
ঃ ও সেইটো কথা। মোক বিবাহ দিব নহয় জানো।
ঃ হয়.....।

তাই খুব হাঁহিলে। নিজৰাৰ পাৰৰ নিস্কন্ধ শিলৰবোৰত
তাইৰ হাঁহিৰ প্ৰতিধ্বনি হ'বলৈ ধৰিলে। সি আচৰিত হ'ল।
তাইক তাৰ গাৰ কাষলৈ টানি আনিলে। কিন্তু পিছ মুহূৰ্ত্ততে
তাই কান্দি ধৰিলে। তাই চকুপানীয়ে তাৰ বুকু তিতি গ'ল।
তেতিয়া নিজৰাৰ পানী কুল কুল সুৰে বৈ আছিল।
নিজৰাৰ পাৰৰ গছলতা, ফুল আদিও তালে তালে নাচিছিল।
চৰাইবোৰে গান গাইছিল। সিহঁত দুজনৰ কথাবোৰ শুনি শুনি
যেন গছ-লতা, চৰাই চিৰিকতিও বিদ্ৰপ কৰিছে।
ঃ এতিয়া যাও ব'লা। তোমাৰ মাহঁতে অপেক্ষা কৰি
থাৰিব।

ঃ এক মিনিট। তাই তাক সাৱটি ধৰিলে। আপোনাৰ
লগত এইয়া শেষ মিলন। আপুনি মোক আলিঙ্গন
দিয়ক..... আ...পু...নি.....মো...ব.....।
* * * * *

মধুপুৰৰ ৰামচৰণ হাজৰিকাৰ লগত গিমীৰ বিবাহ হৈ
গ'ল; জয়ন্তৰ কথা মতে। কিন্তু তাত গিমীৰ মত নাছিল।
একমাত্ৰ জয়ন্তৰ কাৰণেই। জয়ন্তই তাইক ভালপোৱা কথাটো
হাজৰিকাই জানিছিল। কিন্তু জয়ন্ত এজন ভাল ল'ৰা তাৰ
ওপৰত হাজৰিকাৰ সম্পূৰ্ণ বিশ্বাস আছে বাবেই বিবাহ
কৰাইছে। কিছুমান বিষয়ত হাজৰিকাই তাৰ পৰা পৰামৰ্শ
লৈছিল। মুঠতে হাজৰিকাই তাৰ লগত জয়ন্তৰ ভাল সম্পৰ্ক
মাজে সময়ে সি তাৰ ঘৰলৈ আহি গিমী আৰু তাৰ লগতে
মাকৰ খবৰ লৈছিল। মাকেও তাক মৰম কৰিছিল, পঢ়াশুনা
জানী ল'ৰা বুলি। যদিও জয়ন্ত গিমীহঁতৰ ঘৰলৈ গৈছিল
তাত কিন্তু সিহঁত দুজনৰ মাজত কোনো অভিসন্ধি নাছিল।
জয়ন্তই আশা কৰিছিল তাইৰ জীৱন সুখ শান্তিৰে পাৰ
হওঁক। সি বুজিছিল তাইৰ অন্তৰৰ বেদনাবোৰ।
কিন্তু এটা সৰু ঘটনাই গিমীৰ জীৱনলৈ বিপৰ্যায় নমাই
আনিলে মাত্ৰ ভুল বুজাবুজিৰ বাবে।

গিমীৰ মাকৰ অসুখ চলি আছে। বাৰ্পকাজনিত বেমাৰ।
এদিন মাকৰ খুব জ্বৰ উঠাত সিহঁতৰ গাওঁৰ সিটোমূৰত এজন
বাবাই কিবা ঔষধ দিয়ে, তালৈ তাই ঔষধ আনিবলৈ গৈছিল।

বাবাই ঔষধ বিচাৰি যোগাৰ কৰি দিয়ামানে বেলি ইতিমধ্যে
মাৰ গ'লেই। তাই ঘৰলৈ আহোতে ধৰালৈ আন্ধাৰ
নামিছিল। আন্ধাৰ বাটটোৰেই তাই বেগাই খোজ ল'লে।
ঃ গিমী এই ৰাতিখন ক'লে গৈছিল.....?
তাই ফিৰি চাই দেখিলে জয়ন্ত। সিও সেইফালৰ পৰাই
আহি আছিল।

ঃ ঔষধ আনিবলৈ, মাৰ অসুখ অলপ বেছি হৈছে।
ঃ ভালপোৱা নাই.....?
ঃ নাই। মোক অকণমান থৈ আহক বলক।
ঃ তোমাক নথলে কাক থম বাৰ..... বলা।
ঃ আপোনাৰ খবৰ.....?
ঃ ভাল। তোমাৰ?
ঃ মোৰ খুব ভাল।

সি আন্ধাৰতে লক্ষ্য কৰিলে তাই চকুপানী আঁচলেৰে
মচি আছে। ইতিমধ্যে আহি গিমীহঁতৰ পদূলি পালেই।
ঃ তুমি যোৱা মোৰ এঠাইলৈ যাব লগা আছে।
ঃ আহক। মাৰ খবৰ লৈ যাব। তাই থোকাথুকি মাতৰে
ক'ল।

তেতিয়াও তাইৰ চকুপানী বৈ আছিল। তাইৰ
চকুপানীবোৰ মচি দিবলৈ তাৰ মন গ'ল। কিন্তু সি
নোৱাৰিলে এতিয়া যে তাই আনৰ.....।
যথা সময়ত ৰামচৰণ হাজৰিকাই আহি সিহঁত দুজনক
পদূলিত দেখা পালে। হাজৰিকাই বজাৰৰ পৰা অইন
দিনাখন সোনকালে আহে কিন্তু আজিহে দেৰি হ'ল।
সোনকালে অহা হ'লে গিমী বাবাৰ ওচৰলৈ যাব
নালাগিলেহেঁতেন। হাজৰিকাই কোনো এজনকো মাত
নলগাকৈ ঘৰলৈ গ'ল।

জয়ন্তই চিন্তা কৰিলে, সেয়েহে সি তাইক ঘৰলৈ গৈ
থে, মাকৰ খবৰ লৈ গুছি অছিল।
সঁচাকৈ সিদিনাৰ পৰা তাইৰ ওপৰত আত্যাচাৰ চলিল।
প্ৰথমে জয়ন্ত আৰু গিমীৰ ওপৰত হাজৰিকাৰ কোনো
সন্দেহ নাছিল। সিহঁতৰ গাওঁৰ প্ৰকাশ দত্তৰ ঘৈনীয়েক
মালতীয়ে তাক বহুদিন কৈছে। সি নোহোৱা সময়ত হেনো
জয়ন্ত সদায় সিহঁতৰ ঘৰলৈ যায়। আচলতে জয়ন্তই মাজে
সময়েহে তালৈ যায় মাকৰ অসুখৰ খবৰ ল'বলৈ।
হাজৰিকাই ভাবিলে মালতীৰ কথা যেন আজি ফলিয়ালে।

ৰামচৰণ হাজৰিকাই ব্যৱসায় কাম কৰি আহোতে সদায়
অলপ পানীয় খাই আহে আৰু গিমীৰ ওপৰত আত্যাচাৰ
আৰম্ভ কৰে। বহুদিন তাৰ আত্যাচাৰত তাই অচেতন হৈ পৰি
থাকে। কাষৰে মিনতি বাইহে আহি মূৰত তেল পানী দি
সুস্থ কৰি হাজৰিকাক গালি শপনি পাৰি যায়গৈ। গিমীৰ
মাজে সময়ে আত্মহত্যা কৰিব ইচ্ছা যায় কিন্তু তেতিয়া

জয়ন্তৰ কথা মনত পৰে বাবে..... নোৱাৰে।
জয়ন্তই আজিকালি হাজৰিকাহঁতৰ ঘৰলৈ যোৱাটো
বাদেই ৰাস্তাৰেও নাযায়। যদি সি ৰাস্তাৰে যায় গিমীক কিবা
সংকেত দিয়া বুলি তাইক মাৰধৰ কৰে। সি তাইৰ আত্যাচাৰৰ
বলি হোৱাটো সহ্য কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু সি এই আত্যাচাৰৰ
পৰা তাইক কেনেদৰে মুক্ত কৰিব?

ঃ জয়ন্ত, তাইৰ বৰ্তমান শৰীৰ ভাল নহয় বিচনাতে পৰি
আছে। মইহে চোৱা চিন্তা কৰি আছো। তোমাক তাই
বিচাৰিছে। বহুদিন লগ পোৱা নাই হেনো কিবা এযাৰ ক'ব
লগা আছে।
ঃ মিনতীবাই মই কিদৰে যাওঁ মই গ'লেই যে তাইৰ
ওপৰত চলিব আত্যাচাৰ। মই যাব নোৱাৰো। কাৰণ মই
তাইক ভাল পাওঁ। তাইৰ ওপৰত হোৱা আত্যাচাৰ সহ্য
কৰিব নোৱাৰো। জয়ন্তই চকুলোৰে মিনতীবাইৰ ওচৰৰ পৰা
গুছি আহিল। কিন্তু সি এঠাইটো শান্তিৰে থাকিব
নোৱাৰিলে। সি উপলব্ধি কৰিলে তাৰ দোষৰ কাৰণেই
গিমীৰ আজি ইমান শাস্তি। তথাপি তাইৰ কোনো প্ৰতিবাদ
নাই। গিমীয়ে তাক কিয় মাতিছে? বোধহয় ক'ব আপোনাৰ
কথা ৰাখিলো। আপুনি নোৱাৰিলে। আপুনি স্বাৰ্থপৰ। মোৰ
ভাল পোৱাকলৈ আপুনি খেলা খেলিছে, এতিয়া শেষবাৰলৈ
মোক চাওক আৰু দেখা নাপাব..... আৰু ভাবিব
নোৱাৰিলে সি।

.....
* * *

জয়ন্ত এতিয়া মধুপুৰ গাওঁৰ পৰা বহুদূৰ আছে। য'ত সি
গাওঁৰ খবৰ নাপায় আৰু তাৰ খবৰো গাওঁৰ কোনোৱে
নাপায়। অৱশ্যে সি ইচ্ছা কৰিয়ে ইমান দূৰলৈ গৈছে। তাত
এজন বন্ধুৰ সহায়ত এটি সৰু চাকৰি যোগাৰ কৰি লৈছে।
ইফালে গিমীৰ অৱস্থা সংকটপূৰ্ণ। তাই সদায় জয়ন্তৰ
কথা কৈ চিঞৰি থাকে। সেয়ে বিকাশে তাক বিচাৰি চলাথ
কৰিছে তথাপি নেপায়। সি আঁচৰিত মানিছে জয়ন্তই তাক
নোকোৱাকৈ ক'লে গ'ল। নে সি..... মাজে মাজে তাৰ
দুচিন্তাও হয়। কিন্তু এদিনাখন সি জয়ন্তক এখন চহৰত লগ
পালে। চহৰখন পাহাৰৰ দাঁতিতে। সিমান ডাঙৰ চহৰ নহয়।
কিন্তু তাত সকলো পায়। বিকাশে তাৰ প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ
লক্ষ্য কৰিলে। সি খুব মোহিত হ'ল চহৰৰ উত্তৰ ফালে
পাহাৰখন থিয় হৈ আছে। চহৰখনৰ মাজেৰে এটি নৈ বৈ
গৈছে। সঁচাকৈ মোহনীয়া।

ঃ ঐ জয়ন্ত ক'ত মৰিছ ইমান দিন বিচাৰি বিচাৰি চলাথ
কাৰিলো।
ঃ তই কেনেদৰে আহিলি.....? জয়ন্ত আচৰিত।
ঃ তই সেইবোৰ জানিব নালাগে, কিয় আহিলো সোধ?

.....
* * *

.....
* * *

.....
* * *

.....
* * *

.....
* * *

.....
* * *

.....
* * *

.....
* * *

.....
* * *

ঃ তেতে কিয় আহিলি ?
 ঃ কিয় আহিলো ঠিক ক'ব নোবাবো। কিন্তু অলপ শান্তি
 পোৱাৰ আশাবে।

ঃ তুমি ইয়াত খুব শান্তিৰে আছা নহয়.....? বিদ্রূপৰ
 হাঁহিৰে বিকাশে ক'লে।

ঃ জয়ন্ত তুমি অন্যায় কৰিছা। তুমি স্বার্থপৰ। এবাৰ
 অত গিমীৰ খবৰ ল'ব পাৰা।

ঃ তুমি মোক স্বার্থপৰ বুলি কৈছা। কিন্তু মোৰ অস্তল
 আত্মাই প্রতিটো মুহূৰ্ততে কৈ থাকে।

জয়ন্তৰ কথাত আবেগৰ সুৰ।
 ঃ গিমী সদায় তোমাৰ কথা কৈ কান্দি থাকে। পিৰালিধ
 এটি চুকত বহি তুমি অহালৈ বাট চাই থাকে।

ঃ আৰু তেতিয়া হাজৰিকাই আহি তাইক অত্যাচাৰ
 কৰে।

ঃ তুমি এইবোৰ খবৰ দিবলৈ আহিছ। বিকাশক
 উত্তেজিতভাৱে চিঞৰি চিঞৰি ক'লে। তেতিয়া তাৰ চকুত
 চকুপানী।

ঃ গিমীক অত্যাচাৰ কৰিবলৈ কোনো নাই.....?
 ঃ কি কৈছা এইবোৰ। তাৰ মানে.....?

ঃ হয়, হাজৰিকা নাই।
 কিন্তু কেনেকৈ.....?

এদিন হাজৰিকা ব্যৱসায়ৰ পৰা দুপৰীয়া ঘৰলৈ
 আহিল। তাৰ মূৰটো খুব বিষাইছিল বাবে দুপৰীয়া
 আহিছিল। এনেই গধূলিহে আহে। পুনৰ কামৰ তাগিদা
 থাকাত বিষ নিৰাময় হোৱা কেপচুল এটি খাই গুছি গ'ল।
 সেই দে গ'ল আৰু উভতি আহিব নোৱাৰিলে। মধুপুৰৰ
 মুকলি বাস্তাত পৰি মৰি থাকিল।

ঃ ইয়াৰ ৰহস্য কি? উৎকণ্ঠৰে জয়ন্তই সুধিলে।
 ঃ ৰহস্য আছে। কিন্তু দোষাৰোপ কাক কৰিম।

হাজৰিকাৰ অত্যাচাৰ সহ্য কৰিব নোৱাৰি গিমীয়ে নিজে
 আত্মহত্যা কৰিবৰ কাৰণে বিষৰ কেপচুলৰ ভিতৰত Poi-
 son ভৰাই লৈছিল। তাই খাবলৈ উদ্যত হোৱাত ঠিক সেই
 সময়তে হাজৰিকা আহি পালে। সি অহাত তাই কেপচুলটো
 যথাস্থানত থৈ ৰান্ধনী ঘৰলৈ গ'ল আৰু সিও কোনোকে
 নুসূধাকৈ কেপচুলটো খাই গুছি গ'ল। তাতেই সকলো
 শেষ...।

আৰু তাৰ পিছৰ পৰা গিমী পাগলীৰ দৰে হ'ল।
 ঃ বিকাশ মোক এটা উপায় দিয়া। মই এতিয়া কি
 কৰো।

ঃ উপায় আছে কিন্তু মোৰ কথামতে কাম কৰিব
 লাগিব।

ঃ কোৱা বিকাশ। মই সকলো কৰিবলৈ সাজু।

ঃ মই শুনিছো আমাৰ গাওঁৰ সেই বাবাজনৰ গুৰু-
 প্ৰত্যেক বৌদ্ধ পুৰ্ণিমাৰ দিনা তেওঁৰ ওচৰলৈ আহে আৰু
 গুৰুৰে যি আশীৰ্বাদ কৰে সেয়াই সফল হয়।

ঃ বৌদ্ধ পুৰ্ণিমালৈ মাথো এটি দিন আছে দেখোন।
 তেনেহ'লে কাইলৈ ৰাতিপুৱাই যাব লাগিব।
 সিহঁত দুজন ৰাতিপুৱাই এখন গাড়ী ভাড়া কৰি
 মধুপুৰ পালেহি। মধুপুৰ পায় মানে তেতিয়া দুপৰীয়া
 দুটামান বাজিছিল। বিকাশে জয়ন্তক তাৰ ঘৰলৈ লৈ গ'ল।
 দুপৰীয়াৰ আহাৰ তাতেই খালে।

গধূলি ছয়মান বজাত বিকাশে গাওঁৰ তাৰ কেইজনমান
 বন্ধু-বান্ধবী গতাই জয়ন্ত আৰু গিমীক বাবাৰ ওচৰলৈ লৈ
 গ'ল। প্ৰথমে গিমী যাবলৈ মান্তি হোৱা নাছিল। কিন্তু যেতিয়া
 জয়ন্ত অহাৰ কথা ক'লে তেতিয়া যাবলৈ মান্তি হ'ল। যথা
 সময়ত বাবাৰ আশ্ৰম পালে। বাবাই সিহঁত দুজনক ভিতৰৰ
 সময়ত বাবাৰ আশ্ৰম পালে। বাবাই সিহঁত দুজনক ভিতৰৰ
 মন্দিৰলৈ লৈ গ'ল। তাৰ পিছে পিছে বিকাশো গ'ল
 বাকীবোৰ বাবাৰ গৃহৰ চোতালত বহি থাকিল। বাবাই সিহঁত
 দুজনক এখন থাপনাৰ ওচৰত বহিব দি প্ৰস্থান হ'ল।
 তেতিয়া গিমীৰ মুখত মাত বোল নাই। জয়ন্তই তাইক দুবাৰ
 মান মাতিলে। নাই মাত বোল নাই।

যেতিয়া সি তাইৰ দুবাহুত ধৰি জোকাৰি দিলে
 তেতিয়াহে তাই উচপখাই উঠিল। তাই জয়ন্তক তেনেকৈ
 কাষত দেখি আচৰিত। ইমান দিন জয়ন্ত ক'লে গৈছিল
 বাকু?

তাই আগৰ তাৰ সান্নিধ্যৰ কথাবোৰ মনত পৰিব
 ধৰিলে। তাই আজি তাক কাষতে পাইছে আৰু কেতিয়াও
 তাক দূৰলৈ যাব নিদিয়। তাই পূৰ্বৰ অস্তিত্ব পাহৰি জয়ন্তক
 স্মৰতি ধৰিলে তাৰ পিছত উচুপি উচুপি ক'বলৈ ধৰিলে--
 আপুনি মোৰ কাষৰ পৰা আঁতৰি নাযাব। আপুনি মোক এদি
 নাযাব। আপুনি.....

যথা সময়ত গুৰু আহিল। দুয়োকে আশীৰ্বাদ দিলে।
 দুয়ো গুৰুৰ চৰণত সেৱা কৰিলে। তেতিয়া বিকাশে গিমীল
 হাতত এটা কিহবাৰ পেকেট দি গুছি আহিল। জয়ন্তই খুলি
 দেখে পাটৰ কাপোৰ এজোৰ আৰু কানফুলি
 বাহিবলৈ ওলাই অহাত লগৰ বন্ধু-বান্ধবীহঁতে স্বাগতম
 জনালে। গাড়ীৰ ওচৰলৈ আহি দেখে মিনতী বাই থিয় হৈ
 আছে। মিনতী বাইক দুয়ো সেৱা কৰিলে। তেতিয়া মিনতী
 বাইৰ চকুত চকুপানী। কিন্তু সেই দুখৰ নহয়, আনন্দৰ।

জয়ন্তই এৰি অহা চহৰখনলৈ গুছি গ'ল। কিন্তু অকলে
 নহয় লগত গিমীক লৈ। জয়ন্তই চলন্ত গাড়ীৰ আইনাখনত
 দেখিলে বিকাশে তেতিয়াও থিয় হৈ সিহঁত অহাৰ ফালে চাই
 আছে.....

গিতিকা কলিতা ছোৱালীজনী এনেয়ে ভাল। পঢ়া-শুনাত
 যথেষ্ট কষ্ট কৰে। সেই মতে তাইৰ জ্ঞান বুদ্ধি আছে। চাধা-চিধা
 ছোৱালী। ভাল চাকৰি এটি আছে। কোনো দুৰ্নীতি নাই। উচ্চ
 পদ যে পাইছে নিজৰ কষ্টৰ বলতে পাইছে।

এ, চি, এচ ৰ লিখিত পৰীক্ষা তথা মৌখিক ইন্টাৰভিউত
 হেনো ইমান ভাল কৰিছে বাছনি কমিটী অতি সন্তুষ্ট।

পঢ়া বয়সত ভাল বক্তা তাত্ৰিক হিচাপে তাইৰ বেচ নাম
 আছিল। সেইমতে এতিয়াও আছে। জনা শুনা কথা ক'ব পৰা
 তিৰোতা হিচাপে ডাঙৰ মিটিঙলৈ নহলেও, চুবুৰীয়া সৰু
 সুৰা মিটিঙতে যেনে-পূজা, বিহু, সাহিত্য পৰিষদৰ অধিবেশন
 আদিলৈ প্ৰায়ে গৈছিল। প্ৰথমে দুখন এখন মিটিঙলৈ মতাৰ
 পিছত এতিয়া একেবাৰে বন্ধ। তাৰো বহুত কাৰণ আছে। দুই
 এটা উল্লেখ কৰিব পাৰি অৱশ্যে এইবোৰ লোকৰ মুখত শুনা
 কথা।

তাই হেনো অলপ একা-চেকা। কথাবোৰ প্ৰথমে ঠিক
 মতে আৰম্ভ কৰে। পিছে বিষয় বস্তুৰ পৰা লাহে লাহে সমাজৰ
 অনিয়ম, আদৰ্শহীনতা পায়হি। সভাৰ কৰ্মীক, তাই মিটিঙলৈ
 যোৱা মানুহবোৰকো সুধাই নেৰে। মানুহে কয় তাই হেনো
 মিটিঙত ভাষণ দিব নাজানে। অৱশ্যে ভাষণ দিব নাজানা বুলি
 কোৱা তাইৰ কাণত পৰিলেও বিপদ। মই কথা ক'ব নাজানোনে
? মই সঁচা কথা কোৱাৰ বাবে শুনি ভাল নালাগেনে.....?

ইমান ৰিষ্ট লৈ তাইক মিটিঙলৈ মতাতকৈ উদ্যোক্তাসকলে
 মিনাক্ষী, নিতা, ববিতাহঁত আদিৰ দৰে মহিলাকে মাতে।
 মিটিং সময়ত আৰম্ভ নহলেও কোনো কথা নাই। নিয়ম
 উলংঘা কৰিলেও কোনো আপত্তি নাই। মাত্ৰ গলত গামোচাখন
 পালে হৈ যায়। এইবোৰ মিটিং কেৱল নিয়মৰ বাবেহে। আচল
 আকৰ্ষণ সন্ধিয়াৰ অনুষ্ঠানটোহে।

কোনো মেল মিটিঙে নমতাৰ কাৰণে নেকি গিতিকাই
 ঘৰতে গিৰীয়েকৰ আগত ডাঙৰকৈ বহুতো কয়। কথা বুলি
 কোৱাত কৈ ভাষণ দিয়া বুলি ক'ব পাৰি। গিৰীয়েকে বহু সময়
 ধৈৰ্য ধৰি সেইবোৰ শুনে। কিছু সময় পিছত গিৰীয়েকে এনেদৰে
 কয় তুমি এইবোৰ কথা মোৰ আগতহে কোৱা, কিন্তু যতে-
 ততে আকৌ নকৰা।

কি হব.....? -কোনোটা মিছা কথা কৈছো? এটাওঁ মিছা
 নহয়, সকলোবোৰ সত্য।

কিন্তু অপ্ৰিয়। জ্ঞানী লোকে কয় - যে অপ্ৰিয় কথা সত্য
 হলেও ক'ব নালাগে। গতিকে তুমি কতো কাৰো আগত সেইবোৰ
 নকৰা। যি মনত খেলাই মোক ক'বা। ময়ে ধৈৰ্য্য ধৰি শুনিম।
 তোমাক যেতিয়া বিয়া কৰাইছো.....।

গিতিকাই নকওঁ বুলি ভাবে কিন্তু মুখেৰে ওলাই যায়।
 এনেয়ে তাইক বিচাৰি মানুহ নাহে। দান বৰগুণি আদিৰ নিয়াৰ
 বাবে আহে। তেতিয়াই তাই সুবিধাটো লয়। বহাগ বিহু আহিল।
 বিহুৰ চাঁদা বিচাৰি ওচৰৰ গাওঁৰ ল'ৰা কেইটা আহিল। তাই
 সিহঁতক ক'লে তোমালোকে যে যোৱা বছৰ বিহু পাতিলা,
 বহুত পইচা তুলিলা, খৰচো কৰিলা, মিটিঙত তাৰ হিচাপ
 দিলানে?

সেইবোৰ কৰিবলৈ ক'ত সময় আছে। বিহুৰ নামত চাঁদাৰে
 হোটেলত মদ-মাংসহে খাব পৰা.....।

ভাইটিহঁত এয়া পাঁচশ টকা লোৱা। গিৰীয়েকে ক'লে।
 হ'ব দিয়া, ৰছিদ পিছত দিলেও হ'ব। যোৱা দেই।

সিহঁত ওলাই যোৱাৰ পিছত গিতিকাই সোধে- আপুনি
 মাজতে কেলেই.....?

মই মাজত নোসোমালে কি হ'ব --সেইটো বেলেগক
 সুধিবা। বুজাই দিব, গিৰীয়েকে গহীন ভাৱে ক'লে।

এইদৰে সমাজত বহুত ঘটনা ঘটিয়েই থাকে। পিছে এইবাৰ
 পূজাৰ ঘটনাটো যথেষ্ট বেলেগ। পূজা কমিটিৰ সদস্য কেইজনমান
 আহিল। প্ৰথমে বেলেগ কথা পাতিলে। কিন্তু চাঁদা বিচৰাতো
 মূল কথা। গিৰীয়েকৰ কথা মনত পৰি মানুহ কেইজনৰ লগত
 ভাল ভাবেই কথা পাতিলে চাঁদাও দিলে। তাৰ পিছত সুধিলে
 তোমালোকে পূজাত কাক কাক মাতিছা.....?

মানে বাইদেউ -প্ৰথম দিনৰ পূজা উদ্বোধন কৰিব মালিকা
 বৰুৱানীয়ে। পিছৰ দিনা কৰিব পূৰ্বী বেগমে। তৃতীয় দিনা
 কৰিব মন্তি দাসে। অৱশ্যে মিটিঙৰ মানুহ এতিয়াও ঠিক কৰা
 হোৱা নাই।

এই মানুহ কেইজনী কোন? বাইদেউ, আপুনি চিনি
 নাপাব। মালিকা হৈছে কবিকুছিৰ চাহ বাগিছাৰ মালিকনী।

পূৰ্বী হৈছে আন্তৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱসায়ী। মন্তি হৈছে -চিমেন্টৰ.....।
এওঁলোকক যে মাতিলা.....?

মানে এটা প্লেট বুলিয়ে ধৰক গোটেই পূজাটোৰ খৰচ
তেওঁলোকে বহন কৰিব। আৰু তাৰ বিনিময়ত মঞ্চত উঠাৰ
সুবিধাটো দিব লাগিব।

তোমালোকে মানি ল'লা? পৰম্পৰাগত পূজাটো পাতিব
খুজিছা। এইবোৰটো ইমান লজ্জাজনক প্ৰস্তুতি। পইচা নাই
নাপাতিবা। কিন্তু পূজাকলৈ ইমান কিহৰ ৰাজনীতি.....?

বাইদেউ আপুনি বুজা নাই। বুজিবলৈ আৰু কি আছে?
পইচাই তাৰ মানে সকলো। পইচা পালে তোমালোকে দেখোন
সমাজদ্রোহী.....।

অ' হি। কিয় ৰই আছ.....? আলিটোৰ পৰা কোনোৱাই
মতাত ল'ৰা কেইজন বেগাই উঠি গ'ল।

গিতিকাই ল'ৰা কেইজন যোৱা দেখি গিৰিয়েকৰ ফালে
চাই এটা মিঠা হাঁহি মাৰিলে।

পূজাৰ দুই দিনমান আগতে পূজা কমিটিৰ ডেকা ল'ৰা
কেইজনমানে গিতিকাৰ ঘৰত হাজিৰ হ'ল।

গিতিকাই সভাত নিদিষ্ট বক্তাৰ ভাষণ ৰাখিব লাগে।
মই....? গিতিকাই সঁচাকৈ আচৰিত হ'ল। হয় বাইদেউ

আপত্তি নকৰিব।
গিতিকাই সন্মতি দিয়াত ল'ৰাকেইজন গ'লগৈ।

মিটিঙৰ দিনা একেবাৰে এখন গাড়ী আহি হাজিৰ।
গিতিকাই অলপ অ-প্ৰস্তুতেই হ'ল- গাড়ী কিয়? এক

কিনোমিটিৰ বাস্তৱে। খোজকাঢ়িয়ে গলোহেঁতেন।
নহয় বাইদেউ, আপুনি আমত্ৰিত অতিথি। হাঁহি এটা

মাৰি এজনে ক'লে।
মিটিং আৰম্ভ হোৱাৰ পিছত সভাপতিয়ে তাইক বক্তব্য

তথা মন্তব্য আগবঢ়াবলৈ ক'লে।
বাইজক হাত যোৰ কৰি গিতিকাই তাইৰ ভাষণ আৰম্ভ

কৰিলে। চিৰাচৰিত ভাৱে অলপ পিছতে বিষয় বস্তুৰ পৰা
ফালৰি কাটি অইন ফালে গতি কৰিলে। তাইৰ মাতটো ডাঙৰ

হৈ আহিল।
হঠাৎ তাইৰ গাৰ ওপৰত পচা বিলাহী, ঘোলা কণী, চিগা

চেণ্ডেল আহি পৰিব ধৰিলে। গিতিকা হতভম্ব হৈ গ'ল। তাই
দেখোন বিশেষ কথা কোৱাই নাই কি প্ৰতিবাদত এইবোৰ হৈছে?

তাই মানুহৰ কথাবোৰৰ প্ৰতি মন দিলে।
নাই কোনো বিশেষ একো কোৱা নাই। গণ্ডোগোল কৰি

এনেয়ে গালি গালাজ পাৰি আগৰে পৰা দমাই থোৱা বস্তু
বিলাক দলিয়াই আছে। মঞ্চত থকা বাকীবোৰে একো কৰা

নাই। মুখত হাত দি ৰং চাই আছে।
এজন ডেকা ল'ৰাই তাইক ধৰি মঞ্চৰ পৰা নমাই দিলে।

প্ৰায় টানিয়ে ৰাস্তাত থৈ গ'ল। যাওক যি ক'ব লগা আছে ঘৰত
গিৰিয়েকৰ আগত গৈ ক'ব।

কিয় যামহে.....? মোক ইমান অপমান কিয় কৰিলা। মই
জানিব লাগিব। মোক মতাৰ উদ্দেশ্য কি আছিল।

গিতিকাই নিজৰ কাপোৰৰ লেতেৰা দাগ আৰু
গোন্ধবোৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰিলে। গিতিকাক দিয়া গামোচাখনিত

বিলাহী, কণীৰ ৰস বৈ আছে। তাই লাহে লাহে লাজ আৰু
অপমানো পালে ঘৰলৈ খোজ ল'লে। সকলো মানুহ তাইৰ

ফালে ৰ'লাগি চাই থাকিল।
ঘৰৰ পৰাই গিৰিয়েকে প্ৰায় দৌৰিয়ে আহিলে। আপুনি

কেনেকৈ গম পালে.....? সহজ সবল মতেৰে ক'লে।
তুমি অহাৰ পিছতে ৰবিনক লগ পাই তাক সুধিলো। সি

প্ৰথমে একো নকয়। অলপ জোৰ দি সোধাত শেষত ক'লে-
এইটো এক পূৰ্ব প্ৰস্তুতি আৰু এক গভীৰ ষড়যন্ত্ৰ। শুনিয়ো

দৌৰি আহিছো পিছে নাপালোহি।
উঃ উঃ কি অৱস্থা কৰিছে তোমাৰ। মই.....।

অজানিতে গিতিকাৰ দুচকুৰে দুধাৰি চকুপানী বৈ আহিল।
নিজকে চম্ভালি গিৰিয়েকৰ বিব্ৰত মুখৰ ফালে চাই তাই মাথো

ক'লে-দুখ নকৰিবা, এয়া মথোঁ শিক্ষা, সততা আৰু ন্যায্যৰ
পূৰস্কাৰ। ■

নিৰৱতাই শ্ৰেষ্ঠ ভাষণ।

-- কাৰ্লাইল

বিশ্বাসৰ ফল প্ৰেম, প্ৰেমৰ ফল সেৱা, সেৱাৰ ফল শান্তি।

-- মাদাৰ টেৰেছা

নিশাৰ চকুলো

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ বৰুৱা
মাতক ২য় বয়

বাই, অ' বাই, বাই অ', অ' বাই চাউল বাছি থকা
নিশাৰ কাণত ভায়েকৰ মাতবাৰ ঘণ্টাৰ কোবৰ দৰে
লাগিলহি। চাউলখিনি বাছিবলৈ আধা আছেই। এনেকৈ
আধাতে এৰি থৈ গ'লে মালিকনী বাইদেউৱে তাইক শুদাই

এৰিবনে? সিদিনাতো তাইক কৈয়েই দিছে ভায়েকে যে
তোক এনেকৈ চিএণ্ডি চিএণ্ডি থাকেহি, তোক নেদেখিলে
সি থাকিবই নোৱাৰে নেকি?

নহয় বাইদেউ তাক মই খুউব মৰম কৰো নহয়? সেই
কাৰণে সি মোক এবাৰ মাতি যায়হি।

বৰ লেতেৰা ল'ৰা। তাক কম্পাউণ্ডত সোমাবলৈ
নিদিবি কিন্তু।
নিশাৰ চকুযোৰ চলচলীয়া হৈ পৰিল। বুকুখন বিয়াই
গ'ল। এই মুহূৰ্ততে দৌৰি যেন তাই তললৈ নামি গৈ

ভায়েকৰ লগত ঘৰলৈ গুছি যাবগৈ। কিন্তু উপায় নাই।
ঘৰ পালেগৈ মাকে মৰিয়াই মৰিয়াই ইয়াত থৈ যাবহি।

কাৰ মূৰটো খাবলৈ ঘৰ পালিহি? তাত ইমান সুখত
দুঃখলীয়া ঘৰত থাকিব পাইছ। কিয় আহিলি?

সিবাৰ তেনেকৈ যাওঁতে তাইক মৰমেৰে মতাৰ সলনি
সেৱা পাতি যোৱাগৈ এচাৰি এডালেৰে কেবা চাটো দিলে।

ভায়েকে কান্দি কান্দি বাইক নেমাৰিবি অ' বুলি গগণ
ফলাতেহে মাকে এচাৰিডাল দূৰলৈ দলিয়াই দিলে। নিশাৰ
আৰু অকণো ভাল নালাগিল। তাই বুজিলে তাইৰ ঘৰত
থকা মানে মাকৰে বিপদ। বেমাৰী বাপেক, ভায়েক,
ককায়েক আৰু ভনীয়েকৰ কাৰণে কিমান কষ্ট কৰিব
লগা হৈছে মাকে। নাই তাই ঘৰত নথকাই মঙ্গল। ওলাই
গুছি যোৱা ঘৰখনলৈকে তাই পুনৰ গুছি আহিছিল।

নিশা থকা ঘৰখনৰ মালিকনী বাইদেউক প্ৰথম দিনা
লগ পাই তাইৰ খুউব ভাল লাগিছিল। বিয়া এখনৰ খুওৱা
ঘৰটোত তাই মাকৰ সৈতে কাম কৰি আছিল। কাম মানে
আমত্ৰিতসকলে খাই এৰি যোৱা পাতবোৰ পেলাই দিয়াৰ
পিছত টেবুলবোৰ তিতা ফটাকানিৰে সুন্দৰকৈ মুছি
পেলোৱা।

তোৰ নাম কি অ'? বহুত মানুহৰ লগত খোৱা ঘৰলৈ
সোমাই যোৱা বাইদেউজনীয়ে সুধিছিল।

নিশা.....।
পঢ়িছনে কি.....?

পঢ়িছিলো। দেউতাৰ অসুখ হোৱাৰ পৰা আজি
কেবামাহো স্কুললৈ যাব পৰা নাই।

হয় নেকি? মই পঢ়ুৱাম তোক। মোৰ ঘৰত
থাকিবনে? কামবনো কৰিবি।

থাকিম। আনন্দৰ অতিশয্যাত তাইৰ চকুযোৰ
তিৰবিবাই উঠিছিল। বুকুখন দূৰু দূৰু কঁপিছিল। মনটো
উৰু উৰু কৰিছিল। এৰি থৈ অহা স্কুলখনৰ ছোৱালীবোৰ,
স্কুলৰ চাৰ-বাইদেউসকল, স্কুলৰ বহল খেল পথাৰখন
মনত আকৌ ভাহি উঠিছিল। তাই যে আকৌ স্কুললৈ যাব
পাৰিব, আকৌ পঢ়িবলৈ পাব, স্কুলৰ খেল-ধেমালিবোৰত
আকৌ যোগ দিব পাৰিব কথাবোৰ ভাবি ভাবি দুগুণ
উৎসাহেৰে সেইদিনা বিয়া ঘৰত ৰাতি এঘাৰ বজালৈকে
কাম কৰিছিল।

.....নিশা ভালকৈ পঢ়িবি। বৃত্তি পৰীক্ষা দিব লাগিব
নহয়। এইবুলি কোৱা ক্লাচৰ বাইদেৱে তাই পুনৰ স্কুললৈ
গ'লে কিমান যে ভাল পাব সেই কথা ভাবি ভাবি তাই
মনত সাহস পাইছিল। সেই বাইদেউৱেই যে তাইক
ইংৰাজী গ্ৰামাৰৰ কিতাপ এখন আৰু জ্যামিতিৰ বাকচ এটা
নিজেই কিনি দিছিল।

কিন্তু ইউনিফৰ্মৰ চোলাটো নোহোৱাৰ কাৰণেহে তাই
স্কুললৈ যোৱা বাদ দিব লগাত পৰিছিল। যি'বা এটা চোলা
আছিল সেইটো ঠায়ে ঠায়ে ফিচিকি গৈছিল। চিলালেও
চিলনি নোৰোৱা হৈছিল, লগতে চুটি হৈছিল। নতুন এটা
চিলালে স্কুললৈ যাব পাৰিব বুলি মাকে কৈছিল যদিও সেই
নতুন চোলাটো আৰু চিলোৱা হোৱা নাছিল। দেউতাকৰ
কফৰ অসুখটো বেছি হৈ হস্পিতালত থাকিব লগা হৈছিল।
গতিকে তাই মাকৰ লগতে ইঘৰ-সিঘৰত গৈ কাম
কৰিবলৈ যাব লগাত পৰিছিল।

শিক্ষানুষ্ঠানত ছাত্র-শিক্ষকৰ নিয়মানুষ্ঠিততা

শ্ৰীসাবিত্ৰী বেজবৰুৱা
জ্যেষ্ঠ প্ৰবন্ধা, শিক্ষা বিভাগ

নিয়মানুষ্ঠিততা মানি চলাটো শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ এবাৰ নোৱাৰা দায়িত্ব। শৃঙ্খলাহীন শিক্ষানুষ্ঠানৰ মাধ্যমেৰে শৈক্ষিক পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰি। নিয়মানুষ্ঠিততা অবিহনে শিক্ষকে শিক্ষানুষ্ঠানৰ উন্নতিত বৰঙণি যোগাবলৈ অসমৰ্থ হয়। সেইদৰে সম্ভাৱনাপূৰ্ণ মেধাবী শিক্ষার্থীসকলেও উপযুক্তভাৱে বিকাশ লাভ কৰিবলৈ অক্ষম হয় নিয়মানুষ্ঠিততাক অনুশাসনৰ আন এক ৰূপ হিচাপে গণ্য কৰা হয়। সেয়েহে শিক্ষাবিদ ৰ'চে (ROSS) আঙুলিয়াই দিয়ে "অনুশাসন" (Discipline) আৰু 'শিষ্য' (Disciple) একে জাতীয় শব্দ (Discipline and Disciple are cognate words) শিষ্যত্বৰ মনোভাৱ হলেহে ছাত্ৰৰ বাবে শিক্ষা গ্ৰহণ আৰু অনুশাসন বক্ষা কৰি চলাটো সম্ভৱ হৈ উঠিব পাৰে। আৰু তাৰ ফলত অনুগত্য আৰু অনুশাসনৰ মনোভাৱ জাগি উঠিব পাৰে। ভাৰতৰ পুৰণি বৈদিক শিক্ষা ব্যৱস্থাতো এনে এক মনোভাৱ স্পষ্টভাৱে পাব পৰা যায়। এই প্ৰসঙ্গত উল্লেখযোগ্য যে ইংৰাজী শব্দ (Discipline) ৰ উৎপত্তি এনে এক ভাৱৰ পৰাই হৈছে। ই লেটিন ভাষাৰ Disciplina শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে যাৰ অৰ্থ হৈছে (Disciple) (শিষ্য)। সেয়েহে গুৰুৰ প্ৰতি শিষ্যৰ মনত প্ৰয়োজন হোৱা বিনয় আৰু আত্মসমৰ্পণৰ অৱস্থাই হৈছে অনুশাসন।

শিক্ষানুষ্ঠানসমূহ পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত নিয়মানুষ্ঠিততা বা অনুশাসনৰ প্ৰয়োজনীয়তা খুউব বেছি। অনুষ্ঠানখন সুসংগঠিত ভাবে চলাই নিবলৈ হ'লে নিজাববীয়াকৈ কিছুমান নিয়ম কানুন বান্ধি লব লাগিব। শিক্ষানুষ্ঠানৰ একোখনকৈ নিজস্ব সময়ৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব। ইয়াৰ লগতে শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ এখন বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা তথা শৈক্ষিক দিনপঞ্জী (Prospectus and Academic Calender) প্ৰস্তুত কৰি লব লাগিব যাতে শিক্ষানুষ্ঠানৰ কৰ্তব্যৰত দিন, (Working day) পাঠ্যক্রম তথা সহপাঠ্যক্রমিক কাৰ্য্যাবলী, (Curriculum & Extra curricular activities) শিক্ষানুষ্ঠানৰ আদৰ্শী সভা, Freshers Meet) ছাত্র-শিক্ষকৰ সন্মিলন, (Students-teacher's association) আলোচনাচক্র, (Seminar) গ্ৰীষ্মকালীন শিবিৰ, Summer camp) ৰাষ্ট্ৰীয় সামাজিক সেৱা (Na-

tional Social Service), বছৰেকীয়া খেল ধেমালী (Annual games and sports), বঁটা বিতৰণী সভা (Prize distribution ceremony), ছাত্র একতা সভাৰ নিৰ্বাচন (Student Union Election), শপত গ্ৰহণ অনুষ্ঠান (Oath-taking ceremony), প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা (Adult education programme), কম্পিউটাৰ শিক্ষা (Computer education), আভ্যন্তৰীণ পৰীক্ষা Internal examination), বন্ধৰ দিনৰ তালিকা List of Holidays), আদিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশবোৰৰ বিষয়ে ছাত্র-শিক্ষক তথা কৰ্মচাৰীসকলৰ নিয়মানুষ্ঠিততা পালনৰ ক্ষেত্ৰত খেলিমেলিৰ মনোভাৱ দকৈ শিপাব নোৱাৰে। ইয়াৰ উপৰিও শিক্ষানুষ্ঠান প্ৰাপ্তনৰ উচিত ব্যৱহাৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিলেহে বিদ্যালয়ত শান্তি বিৰাজ হ'ব। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষানুষ্ঠানৰ মূৰব্বীজনৰ দায়িত্ব অতি গৰুৰ। বিশেষকৈ প্ৰধান শিক্ষক বা অধ্যক্ষজনে সুচিন্তিতভাৱে সহকৰ্মীসকলৰ লগত যোগাসূত্ৰ বজাই ৰাখি সকলো কাৰ্য্যসূচী বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰাৰ প্ৰচেষ্টা চলাব লাগিব।

শিক্ষাদানৰ ক্ষেত্ৰত নিয়মানুষ্ঠিততা বা অনুশাসনৰ প্ৰয়োজনীয়তা বেচি। শিক্ষানুষ্ঠানত নীতি নিয়ম বন্ধা নাথাকিলে শিক্ষক শিক্ষার্থী আৰু প্ৰধান শিক্ষক বা অধ্যক্ষৰ মাজত সমন্বয় গঢ়ি নুঠে আৰু খেলি মেলিৰ সৃষ্টি হয়। সেয়েহে শিক্ষাদান কাৰ্য্যসূচী সফল কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ হলে শৃঙ্খলিত পৰিবেশ গঢ়ি উঠিব লাগিব।

অনুশাসনহীন শ্ৰেণীকোঠাত তথা শিক্ষানুষ্ঠানত শিক্ষা আহৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো শিক্ষার্থীসকল বাধা প্ৰাপ্ত হয়। পাঠ আহৰণত মনোযোগ দিবৰ বাবে আৰু শিক্ষানুষ্ঠানৰ অন্যান্য কাৰ্য্যত নিষ্ঠাৰে মনোনিবেশ কৰিবলৈ হলে এটি সুস্থ পৰিবেশৰ প্ৰয়োজন।

নিয়মানুষ্ঠিততা বা অনুশাসনক কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ পদ্ধতি সময়ৰ লগে লগে সলনি হৈ আহিছে যদিও শিক্ষকে ছাত্ৰৰ নিয়মানুষ্ঠিততা বক্ষা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কাৰ্য্যকৰী দায়িত্ব সদায় বহন কৰিব লাগে। এই নিয়মানুষ্ঠিততা বক্ষা সম্বন্ধীয় দায়িত্বও বৰ্তমান অধিক জটিলতাপূৰ্ণ হৈ উঠাটো লক্ষ্য কৰিব পাৰি। ইয়াৰ তাত্ত্বিক দিশৰ ধাৰণাক শিক্ষকেই শিক্ষানুষ্ঠানত কাৰ্য্যকৰী

নুঠিল। কোনো "ধুম ৰ'ব"।
সোনকালে ধুলেহে শুকাব।
তাই অকনো আগ্ৰহ নেদেখুৱালে।
বাইদেউ মই স্কুললৈ কেতিয়াৰ পৰা যাম?
স্কুললৈ? তয়ে কচোন.....? তোৰ দেখোন কাম
শেয়েই নহয়। স্কুললৈ যাবলৈ সময় উলিয়াব পাৰিব
জানো? তোৰ মাৰাক সুধিছিলো জীয়েৰৰ দৰমহা
লাগিবনে পঢ়ুৱাব লাগিব। মাৰেতো দৰমহা লাগিব বুলিহে
ক'লে। মাৰাক এতিয়ালৈকে পাঁচ শ টকা দিলোৰেই গম
পাইছনে?

নিশাৰ বুকুখন বিয়াই গ'ল। তাৰমানে তাই আৰু
পঢ়িবলৈ নাপায়। মাকেও তাইক পঢ়াত গুৰুত্ব নিদিলে।
কিন্তু হাড়ক মাটি কৰি তেজক পানী কৰিও মাকে দেখোন
ককায়েক আৰু ভায়েকক পঢ়ুৱাই আছে। তাইকতো মাকে
পঢ়ুৱাব নালাগে, তাই নিজে কাম কৰিহে পঢ়িলেহেঁতেন।
মই ঘৰতেই পঢ়িম বাইদেউ। মোক কিতাপ আনি
দিবছোন। ইমান পঢ়িবলৈ মন যায়।

হ'ব বাৰু যাচোন সেইবোৰ হ'ব। নিজৰ কামত ধৰ।
মাৰাৰ ইমান দুখ মাৰালৈ বেয়া নালাগে। কামত মনোযোগ
নিদিয় কিয় অকণো?

তাই উচপ খাই উঠিল। কামত মনোযোগ দিয়া নাই
বুলি কিয় ক'লে বাৰু? তাই দেখোন ৰাতিপুৱাৰ পৰা
ৰাতি দহ এঘাৰ বজালৈ কামেই কৰি থাকে। আচলতে
তাই বুজি পালে পঢ়াৰ কথা কোৱা দেখিহে মালিকনীয়ে
এইবোৰ আসোৱাহ উলিয়াইছে। তাইৰ দুখ লাগিল। মনে
মনে ভীষণ খঙা উঠিল। চতুৰ্থ শ্ৰেণীত হেডচাৰে কোৱা
কথাযাৰলৈ আজি তাইৰ বৰকৈ মনত পৰিল—“যি পিতৃ
মাতৃয়ে নিজৰ সন্তানক বিদ্যালয়লৈ নপঠায়, সেই পিতৃ
মাতৃ সন্তানৰ শত্ৰু।

মাকে যদি মালিকনী বাইদেউক ক'লেহেঁতেন টকা
কেইটা নালাগে দিয়ক ছোৱালীজনীয়ে পঢ়কচোন। তাইৰ
পঢ়িবলৈ বৰ আগ্ৰহ। ইচ্ছা মাকে যদি তেনেকৈ ক'লে
হেঁতেন।

সৰ সৰকৈ চকুপানী ওলাই আহিল ভাৰতীয় দুই
চকুৰ। যেন পাৰ ভাঙি নামি আহিল চকুলোৰ বান। ■

দেউতাৰে ভাল হৈ আহিলে তই স্কুললৈ যাব পাৰিব।
মাকৰ কথাত তাই পতিয়ন গৈছিল। পিছে দেউতাক
হস্পিতেলৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ পিছতো তাইৰ স্কুললৈ যোৱা
আৰু হৈ নুঠিল। তাইতকৈ দুবছৰ ডাঙৰ ককায়েক আৰু
তিনিবছৰৰ তলৰ ভায়েকহঁতক কিন্তু মাকে স্কুললৈ পঠাই
কষ্ট কৰি হ'লেও।

মা মই কেতিয়াৰ পৰা স্কুললৈ যাম? মোৰ লগবোৰ
এইবাৰ 'এইট' পাবগৈ।

পাওকদে। কি কৰিম মই, তয়ে কছোন? দেউতাৰে
যে আকৌ চাকৰি কৰি তহঁতক ভাত খুৱাব আশা দেখা
নাই।

মাকৰ লগত লোকৰ ঘৰত কাম কৰিবলৈ ওলাই
যাওঁতে তাই প্ৰায় লগ পায় স্কুললৈ ওলাই যোৱা তাইৰ
লগৰীয়াবোৰক। মেখেলা চাদৰ পিন্ধি ৰাস্তাত কথাপাতি,
জাক পাতি ওলাই যোৱা ছোৱালীবোৰ দেখিলে তাইৰ বুকু
ভুকুৱাই কান্দি দিবলৈ মন যায়। এৰি থৈ অহা স্কুলখনলৈ
ঘনে ঘনে মনত পৰে। কিমান সহজতে স্কুলৰ চাৰ
বাইদেউৰে কোৱা কথাবোৰ মনত ৰৈ গৈছিল। কিমান
ভাল আছিল সেই দিনবোৰ।

কিন্তু দেউতাক হস্পিতালত থাকোতেই যিমানবোৰ
ধাৰ লাগিল মাকৰ টেটুত সেই ধাৰৰ মেৰপাক এবাবলৈ
কিমান যে কষ্ট কৰিব লাগিব মাকে বা তাই সেয়া একমাত্ৰ
নেদেখাজনেহে জানে। তথাপিও তাই অকণমান আশা
দেখিছিল মালিকনী বাইদেউক লগ পায়। কিন্তু তাই এই
ঘৰলৈ অহাৰ পিছত দেখোন বাইদেউৰে এদিনো তাইৰ
পঢ়াৰ নামেই নুলিওৱা হ'ল। অসমীয়া কিতাপ পত্ৰ তাই
এইখন ঘৰত দেখাই নাই বুলিব পাৰি। মনমী আৰু
মোচুমি ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুলত পঢ়ে যে সেই কাৰণেই
নেকি? ইংৰাজী কিতাপ পত্ৰহে তাই দুই এখন দেখিছে।
তাই পঢ়িব খুজিলে সেয়ে একমাত্ৰ এই অসমীয়া বাতৰি
কাকতখন। কিন্তু সেইখনো তাই শান্তিৰে পঢ়িব নোৱাৰে।
তাই পঢ়া দেখিলেই সকলোৱে চিঞৰে, নিশা তললৈ
যাচোন, দোকানৰ পৰা আহ। যাচোন নিশা এয়া আইতাৰ
ঘৰত দি আহ। মুঠতে নিশা, নিশা আৰু নিশা।

নিশা ঐ নিশা। কি হ'ল কাপোৰ নোধোৰ নেকি?
চাউলখিনিও আধা বছাকৈ এৰিলি। কি কৰিছা অথনিৰে
পৰা ইয়াত? মালিকনী বাইদেউৰ মাতত তাই উচপ খাই

কপ দিব লাগে। সেই বাবে শিক্ষানুষ্ঠানৰ অনুশাসন বজাই
বখাটো শিক্ষকৰ মহান কৰ্তব্য হোৱা উচিত। এই ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজন
হোৱা সংশ্লিষ্ট ক্ৰিয়া ব্যৱস্থাৰ বাস্তৱ জ্ঞান-অভিজ্ঞতা শিক্ষকৰ
থকাটো বাঞ্ছনীয়।

শিক্ষানুষ্ঠানৰ অনুশাসন বন্ধাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকৰ ব্যক্তিত্বৰ
প্ৰভাৱ (Influence of teacher's personality) প্ৰতিজন
ছাত্ৰৰ লগতে শিক্ষকে ব্যক্তিগতভাৱে সম্বন্ধ স্থাপন কৰি
(Individual attention to Students) তেওঁলোকৰ
ব্যক্তিগত সমস্যাসমূহৰ বুজ লোৱা, ছাত্ৰসকলৰ মাজত
নিৰাপত্তাৰ মনোভাৱ গঢ়ি তোলা (Feeling of Security),
ক্ৰিয়াভিত্তিক শিক্ষা পদ্ধতি গ্ৰহণ (Active method of
teaching), সহ পাঠ্যক্রমৰ সদ ব্যৱহাৰ (Unitisation of-
co-curricular activities), শিক্ষক-অভিভাৱক সন্মিলন,
(Parent-teacher assocotion) ছাত্ৰ-সংস্থাৰ ভূমিকা,
(Role of Student's Union) ৰাজনীতিৰ প্ৰভাৱমুক্ততা,

(Absence of Politics) প্ৰচলিত নিয়মৰ অনুগত (Re-
spect for the existing rules), আৰু যথোচিত শাস্তিৰ
ব্যৱস্থা (Reasonable punishment) আদিৰ নিচিনা
অৱস্থাসমূহ পায়মানে গঢ়ি তুলিবলৈ আৰু এইবোৰ কাৰ্যকৰী
কৰিবলৈ প্ৰতিজন ছাত্ৰ-শিক্ষক তথা কৰ্মচাৰী সমন্বিত প্ৰধান
শিক্ষক বা অধ্যক্ষজনে সক্ৰিয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।

শিক্ষানুষ্ঠানৰ অনুশাসন বা নিয়মানুৱৰ্তিতাৰ লগত
সামাজিক জীৱনৰ অনুশাসন ওতঃ প্ৰোতভাৱে জড়িত। সেয়েহে
বহল অৰ্থাৎ ক'বলৈ গলে অনুশাসনৰ সমস্যা হৈছে সামাজিক
জীৱনৰ এক জটিল প্ৰশ্ন। সামাজিক জীৱনৰ অনুশাসনৰ মানদণ্ড
আৰু নৈতিক অনুভূতিৰ ওপৰত শিক্ষানুষ্ঠানৰ অনুশাসন নিৰ্ভৰ
কৰে। সেইবাবে সামাজিক জীৱনৰ বহল পটভূমিতহে
শিক্ষানুষ্ঠানৰ অনুশাসনৰ ৰচিত আৰু পৰিচালিত হয়। এই
ক্ষেত্ৰত শিক্ষকসকল ছাত্ৰসমাজৰ লগত বন্ধু (Friend), দাৰ্শনিক
(Philosopher) আৰু পথ প্ৰদৰ্শক হিচাপে (Guide) ভাগ
লোৱাটো বাঞ্ছনীয়।

বিচৰা বস্তুটো নোপোৱাটোৱেই ব্যৰ্থতা নহয়, বিচৰা বস্তুটো পাবলৈ কৰা সংগ্ৰাম
এৰি দিয়াটোৱে প্ৰকৃত ব্যৰ্থতা।

-- জৰ্জ ইলিয়াট

নিৰ্দোষিতা সকলো আনন্দ আৰু সুখৰ মূল।

-- কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ

শিক্ষাৰ ঘাই শিপাডাল তিতা, কিন্তু ইয়াৰ ফল বৰ সোৱাদ লগা।

-- এৰিষ্টটল

সাহিত্যৰ নামত গৌৰৱ কৰিবলৈ যি জাতিৰ সমল আছে, সেই জাতিৰ ভাগ্য বৰি
কেতিয়াও মাৰ নাযায়।

-- মিত্ৰদেৱ মহন্ত

এৰা-বোটেলা

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা, প্ৰবন্ধ
অসমীয়া বিভাগ

(১)

দিনটোৰ ব্যস্ততাৰ মাজত কোনোমতে সময়কণ
উলিয়াই দৌৰা দৌৰিকৈ গা-টো তিয়াই মিউনিচিপালিটিৰ
সুগন্ধি ভৰা একাঠু পানী গচকি পূজাখলী পালোগৈ। শাওঁনৰ
পঞ্চমী তিথিৰ শক্তি পূজাৰ হোম তেতিয়াও শেষ হোৱা
নাই। ঘৃতাক্ত বিল্বপত্ৰৰ হোমাঞ্জলি চলি আছে। এঘৰীয়া
পূজা, মানে মোৰ সম্পৰ্কীয় বাইদেউৰ ঘৰ। হলেও মানুহ
কিছু গোট খাইছে। দুই-চাৰি লগ হৈ ইটো সিটো আলোচনা
কৰি 'টাইমপাছ' কৰিছে। অতি ব্যস্তভাৱে আলোচনা কৰি
থকা ব্যক্তি দুজনৰ কাষৰ খালী থকা প্লাষ্টিকৰ চকী খনতে
বহি ললে। ইতিমধ্যে দুয়োজনৰ কথা-বতৰা বেছ জমি
উঠিছে। বক্তাজনৰ চুলিবোৰ সত্তৰ শতাংশ পকিলেও
মুখখন ঘূৰণীয়া পকা আপেলটোৰ দৰে হোৱাত পয়ত্ৰিশ
বছৰীয়া যুবকজনৰ দৰে হৈ আছে। কথাবোৰো তেনে
বসাল। মানুহজনৰ কথাবোৰ ইমানেই 'বসো বৈ সঃ' যে
গৰমত গামি জামি যোৱা 'মই'-জনৰ হাতৰ বিচনিখন
কেতিয়া বন্ধা হৈ তেখেতৰ কথাৰ মাজত সোমাই পৰিলো
গৰ্মকে নাপালোঁ। হাতত চাহকাপ লৈ অহা বাইদেউৰ
মাততহে এক প্ৰকাৰ উচপখাই উঠিলোঁ। চাহকাপ দেখি
একপ্ৰকাৰ মোৰ পেটে-পেটে খঙহে উঠিছিল। কাৰণ চাহ
খোৱাতকৈ ব্যক্তিজনৰ কথা শুনাতেহে বেছি মজা আছে।
লগে লগে বাইদেউৱে ব্যক্তিজনৰ লগত চিনাকি কৰি
দিলে--

"এখেত ভট্টাচাৰ্য্য, হেড্‌মাষ্টৰ।"

লগে লগে প্ৰতি-চিনাকি.....। মোৰ
মনটো বৰ ভাল লাগিল। কাৰণ অন্ততঃ এতিয়া বৈঠকৰ
বৈধ শ্ৰোতাৰ পামিটখন পালোঁ।

হেড্‌মাষ্টৰ ভট্টাচাৰ্য্যই মোৰ ফালে চাই এমোকোৰা
হাঁহি ভৰা মুখ খনেৰে ক'লে--

"আমি এই মাত্ৰ খাই উঠিছোঁ, চাহ কাপ ঠাণ্ডা হ'ব
খাই লওঁক।"

"হেৰি চাৰ.....? আপুনি ভাগৱতী
ডাক্তৰৰ সেই এবাৰৰ কেপচুলতে ককালৰ বিষ ভাল
পালেনে?"

উদগ্ৰীবভাৱে মোৰ কাষত থকা এক নম্বৰ শ্ৰোতা
শ্ৰীযুত কাকতিয়ে হেড্‌মাষ্টৰক প্ৰশ্ন কৰি আগৰ পৰাই চলি
থকা কথাৰ আঁত ধৰিলে।

"হয়, বুজিছে.... 'এম্, ডি, ভাগৱতী' ডাক্তৰ আচলতে
মোৰ কাৰণে ভগৱান'। কাৰণ তেখেতে দিয়া কেপচুলৰ
আধাখিনি খাওঁতেই সেই যে মোৰ কঁকালৰ বিষ পলাল
আজিলৈ আৰু নাই।"

"হেৰি চাৰ.....? আপোনাৰ সেই কেপচুলৰ নামটো
মনত আছেনে?" কাকতিয়ে বৰ আগ্ৰহেৰে ভট্টাচাৰ্য্য
চাৰক সুধিলে।

কেবা বছৰ হ'ল। ঔষধৰ নামটো পাহৰিলো
হে.....।

"হেৰি চাৰ আপোনাৰ কাগজখন মানে সেই
'প্ৰেক্‌চিপচনখন' আছে নহয়? মোক দিলে বৰ উপকাৰ
হ'ব। ক'ত যে ঔষধ পানী কৰিলোঁ। তথাপি ককালৰ
বিষটো এৰাব নোৱাৰিলোঁ।"

"বৰ চোন বৰ, ইমান উদগ্ৰীব নহ'ব"। ভট্টাচাৰ্য্য চাৰে
অলপ গহীনাই ক'লে।

কপালত বিৰিঙি উঠা ঘামৰ টোপাল কেইটা
পাঞ্জাপীৰ পেকেটৰ পৰা উলিওৱা বগা ৰুমাল খনেৰে
মচি চাৰে আকৌ আৰম্ভ কৰিলে--

"বুজিছে কাকতি আজি দুমাহ মান আগত মই আকৌ
গলো ভাগৱতী ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ।

"কিয়...? পুৰণা বিষটো আকৌ উক দিলে নেকি...?
এইবাৰ বিষ কঁকালৰ নহয়, একেবাৰে মূৰৰহে।
লেখা-পঢ়া কৰিবই নোৱাৰো, মুৰটো ঘূৰাই থাকে।"

"ভাগৱতী ডাক্তৰে কি ক'লে...."

"কব আৰু কি, মোৰ বাবে ভগৱান স্বৰূপ সেই
ভাগৱতী ডাক্তৰে আৰু দুটা নতুন বেমাৰ মোৰ ওপৰত
জাপি দিলে-- 'ডায়বেটিছ আৰু গেষ্ট্ৰিক। মোৰ মুৰটো
আচন্দ্ৰাই কৰি উঠিল। সেমেকা মন এটা লৈ সেইদিনা
ঘৰলৈ উভতিলো, হাতত দুখন দীঘল প্ৰেক্‌চিপচনলৈ।"

"তাৰ পিছত? উৎকণ্ঠেৰে কাকতিয়ে প্ৰশ্ন
কৰিলে।

“সেইদিনা মোৰ বিচনাত চটফটাওতে ৰাতি পূৱাল। পিছদিনা ৰাতিপুৱাই গুৱাহাটী পালোগৈ; লগত মোৰ পত্নী তিনিজন ডাক্তৰক দেখুৱালোঁ। একসৰে, ই.চি.জি আৰু যে ক’ত কি ...? কিন্তু বেমাৰ বিচাৰি নাপালে। তেতিয়াৰ পৰা মোৰ আৰু একো নাই, ভগৱানৰ কৃপাত সুন্দৰ চলি আছে। মাত্ৰ বয়সতকৈ আগে চুলি কেইদাল পকিল।

পকক দিয়ক, অন্ততঃ এবাৰলৈ ৰক্ষা পৰিল যেতিয়া। কথাৰ মাজতে কাকতিয়ে সহানুভূতিৰ চলেৰে ক’লে।

চাওঁক কাকতি, ভগৱানৰ স্বৰূপ ভাগৱতী ডাক্তৰেই মোৰ বাবে যমো হ’ল।

পেটৰ বিষৰ প্ৰেকচিপচন খোজা কাকতিয়ে কোনো উত্তৰ নিদি ভেবা লাগি ভট্টাচাৰ্য্য চাৰৰ মুখলৈ চাই ব’ল। ইমান সময় ভট্টাচাৰ্য্য চাৰে মোৰ লগত প্ৰত্যক্ষ ভাৱে কথাৰ মাকো মৰাৰ আহৰিয়েই পোৱা নাছিল।

কথাৰ সুৰুঙা পাই এইবাৰ ময়েই সুধিলো—

আপোনাৰ স্কুল.....?

ইয়াৰ পৰা ৪২ কিলোমিটাৰ দূৰ। ‘নিৰদী’ ছোৱালী হাইস্কুল। অৱশ্যে ইয়াত বেছি বছৰ হোৱা নাই। গুৱাহাটীত আছিলো। তাৰ পৰা বদলি হৈ আহিছো।

তাত কেনে লাগিল আপোনাৰ। মই বৰ আগ্ৰহেৰে সুধিলো।

চব একে বুজিছে। এটা কিবা কওঁ বুলিও সুৰটো সলাই ভট্টাচাৰ্য্য চাৰে কবলৈ ধৰিলে। দুমাহমান আগৰ কথা। স্কুলৰ কিবা এটা কামত এদিন মই দিছপুৰলৈ গলো। দিছপুৰ ষ্টেপেজত নামিয়েই মই এৰি অহা স্কুলখনৰ ছাত্ৰী এগৰাকীক দেখিলো। ছোৱালীজনী এতিয়া বোৱাৰী হৈছে। তথাপি মই ভালদৰেই চিনি পাইছোঁ। কাৰণ ছয় বছৰ কাল মই স্কুলত পঢ়ুৱাইছো।

তাৰ পিছত কি হ’ল? মই প্ৰশ্ন কৰিলো।

হব আৰু কি? মই যিমানেই চিনাকি ভাৱ দেখুৱাইছো, সিমানেই ছোৱালীজনীয়ে মোক নেদেখাৰ ভাওঁ লৈছে। মই এক প্ৰকাৰৰ লাজ পোৱাৰ দৰে হ’লো।

এখেজ- আগবাঢ়ি গৈ মই উপযাচিয়েই মাত লগালো। হেৰা? তুমি ‘জুনা’ নোহোৱানে.....?

মোৰ মাতত ঠত মত খাই তেওঁ ক’লে আপোনাক.....?

কিয়... তোমালোকৰ ভট্টাচাৰ্য্য চাৰ.....?

চাৰ, মই আপোনাক একেবাৰে চিনি পোৱা নাই

.....?

নাপাবাতো, কিন্তু মইটো একেদৰেই আছে। বুজিছা

নিজকে ফাঁকি দিব নাপায়। মোৰ অনুৰোধ অন্ততঃ তোমাৰ এই আচৰণ ল’ৰা-ছোৱালীক নিশিকাবা। আমি তোমালোককতো এই শিক্ষা দিয়া নাছিলো। আমাৰ শিক্ষাৰ মূল্যই বা ৰাখিলা ক’ত।

লাজতে ছোৱালীজনী ৰঙা-চিঙা পৰি হাত যোৰ কৈ ক’লে— চাৰ মোৰ ভুল হৈছে, ভবিষ্যতে এনেকুৱা নকৰোঁ। আমি সচিবালয়ৰ কোৱাৰ্টাৰতে থাকোঁ। কেতিয়াবা আহিবাছোন...?

এনেতে পূজাৰ অন্ত হোৱাত পুষ্পাঞ্জলীৰ আয়োজন চলিল। আমিও বহাৰ পৰা উঠি হাত-মুখ ধুই পুষ্পাঞ্জলী দিবলৈ বহিলোঁ।

(২)

গুৱাহাটীৰ পৰা বৰপেটা অভিমুখী বাছখনে বকুলতল পাবলৈ তেতিয়াও প্ৰায় তিনি কিলোমিটাৰ মান বাকী। ঠাং-খোৱা ভিৰত ককালৰ পৰা তললৈ নামি যোৱা লংপেণ্টটো বেনটডালত ধৰি ওপৰলৈ উঠাই অকণমান সকাহ ললে বৈকুণ্ঠ মাষ্টৰে। ৩১নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ, অত্যন্ত ব্যস্ত পথ। আজিকালি ৰাষ্ট্ৰীয়পথ আৰু গলিপথৰ মাজত গুণগত পাৰ্থক্য বেছি নাই। মাত্ৰ মাজে মাজে থকা চৰকাৰী নামাকিত ফলক কেইখনেহে ইয়াৰ অভিন্ন বজাই ৰাখিছে। আজি ৰাৰ বছৰে মাষ্টৰে এই পথটোৰে অহা-মোকা কৰিছে। এই কেইটা বছৰত চিনাকি-অচিনাকি কিমান মানুহ লগ পাইছে তাৰ সীমা-সংখ্যা নাই। বকুলতল পালে মাষ্টৰে এক প্ৰশান্তি লাভ কৰে। কাৰণ বকুলতলৰ পৰা তেওঁৰ কৰ্মস্থলী মাত্ৰ দহ, বাৰ মিনিটৰ বাট।

সোঁহাত খনেৰে ওপৰৰ লোৰ হেণ্ডেল ডালত ভালদৰে খামোচ মাৰি ধৰি মাষ্টৰে ঘড়ীটোলৈ এবাৰ চালে। এঘাৰ বাজিবলৈ তেতিয়াও ৩০ মিনিট বাকী। অন্ততঃ ক্লাচত সোমোৱাৰ আগতে কিছু সময় জিৰাব পাৰিব। এনেতে পিছফালৰ পৰা ল’ৰা এজনে ভিৰৰ মাজতে কোনোমতে মূৰটো উলিয়াই মাত লগালে—“চাৰ ইয়ালৈ আহক, মোৰ চিটটোতে বহি লওঁক।”

মাষ্টৰে অলপ ইতস্ততঃ কৰিছিল যদিও ছাত্ৰ জনৰ একান্ত অনুৰোধত বহিবলৈ বাধ্য হ’ল।

পূৰ্বৰ চেহেৰাৰ লগত মিল নাথাকিলেও সুন্দৰ সু-স্বাস্থ্যৰ নিপোটল ল’ৰাজনৰ মুখলৈ চাই মাষ্টৰে বেছ ভালকৈয়ে চিনিব পাৰিলে।

হেৰা...? তোমাৰ নামটো কি আছিলহে...?

চাৰ... ‘দীপেন মজুমদাৰ’।

তোমাক আঠ দহ বছৰ দেখা নাই। সেয়ে নামটো

পাহৰিয়েই গৈছিলো। বাক, তুমি... ক’ত কি কৰি আছা...?

চাৰ বি.এ. পাছ কৰাৰ পাছত মই ডিফেন্সৰ চাকৰি এটাত সোমালো। বৰ্তমান ডিমাপুৰতে আছোঁ। কম্পিউটাৰ কোৰ্চ এটাও শিকি আছোঁ। শেষ হলে প্ৰমোচনৰ সুবিধা পাম।

বৰ ভাল কাম কৰিছা। আজিৰ এই দুৰ্যোগৰ দিনতো যে চাকৰিৰ এটা ল’ব পাৰিছা সেইটো অন্ততঃ তোমাৰ ভাগ্য। কামৰ সৰু-বৰ নাই।

“চাৰ আপোনালোকৰ আশীৰ্বাদত আৰু খেলাৰ চাৰ্টিফিকেট কেইখনে বৰ কাম দিলে।”

এনেতে বকুল তলত বাছখন ৰখোৱাত ল’ৰাজনে নমস্কাৰ কৰি বাছৰ পৰা নামি গ’ল।

ল’ৰাজনৰ ফালে চাই থাকোতে ইতিমধ্যে বাছখনে পুনৰ গতি আৰম্ভ কৰিলে। এক পুলকিত মনৰ আবেগে বৈকুণ্ঠ মাষ্টৰক লৈ গ’ল বহু বছৰ আগলৈ...।

এদিনাখন ‘বৈকুণ্ঠ মাষ্টৰো’ এনেকুৱা এজন ছাত্ৰ আছিল। সেয়া এৰি অহা শতিকাতোৰ সত্তৰৰ দহকৰ কথা, মানে তেওঁৰ স্কুলীয়া জীৱনৰ কথা। সেইয়ে বাদামী ৰঙৰ পাঞ্জাৰী আৰু শুধ বগা ধুতি পৰিহিত ‘দেৱ বাবু’ই অন্ধ আৰু ভূগোলৰ সূত্ৰ নোৱাৰিলে বন্ধোৱা বগা দাঁত কেইটা কৰচি কৰচি কাণটিপাৰে মুখমণ্ডল গৰম কৰাৰ কথা; আৰু তৰুণ বাবুই ‘বি ভাৰ্ব’ৰ ৰূপ সম্পূৰ্ণকৈ ক’ব নোৱাৰালৈকে কাঁঠৰ স্ক্লেৰে হাঁতৰ ওলোটা পিঠিত কোবোৱাৰ কথা.....। চাৰৰ এই কোব খাইয়ে সহপাঠী ‘অমিয়’ ইঞ্জিনিয়াৰ হ’ল, ‘মচনুৰ’,

ই.এ.চি হ’ল, ‘ইয়াচিন’ প্ৰফেচাৰ হ’ল আৰু ‘অমিত’ ডাক্তৰ হ’ল। ডাক্তৰ হৈও কিন্তু সি নিজকে বচাব নোৱাৰিলে। বিয়াৰ তিনিবছৰ পিছতে কণমানি ল’ৰাটোক মাকৰ সৈতে এৰি সি চিৰদিনৰ বাবে আঁতৰি গ’ল। ৰাইজকেই সি চিনিলে নিজৰ শৰীৰটোৰ কথা অকনো নাভাবিলে...।

সঁচাকৈয়ে সেই শিক্ষকবোৰ যেন মনীষী আছিল আৰু সেই মনীষী শিক্ষক সকলোৰেই ছাত্ৰ ‘বৈকুণ্ঠ মাষ্টৰ’। ছাত্ৰাৱস্থাত বৈকুণ্ঠ মাষ্টৰহঁতে শিক্ষকক যথেষ্ট শ্ৰদ্ধা আৰু ভয় কৰিছিল। নে তাৰেই প্ৰতিদান দিলে আজি ‘দীপেনে’...? বাছত আসন এৰি দিয়াটো মাষ্টৰৰ বাবে নতুন কথা নহয়। কেতিয়াবা একেবাৰে চিনাকি বা পঢ়ি থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এনেকৈ আসন এৰি দি সন্মান কৰে। কিন্তু ‘দীপেন’ যেন আজি ব্যতিক্ৰম। পুৰণি ছাত্ৰ হলেও সি নিজেই চিনাকি দিলে। বৈকুণ্ঠ মাষ্টৰে মনতে ভাবিলে গোটেই ছাত্ৰ সমাজকে যদি ‘দীপেন’ৰ আদৰ্শৰ দৰে শিক্ষা দিব পাৰিলে সমাজখন কিমান মধুৰ হ’লহেতেন...।

মাষ্টৰৰ দুচকুৰে ক’ব নোৱাৰাকৈ দুধাৰি চকুলোঁ সৰু-সৰুকৈ বৈ আহিল।

কোনোবাই দেখাৰ আগতে বৈ অহা আনন্দৰ চকুলো দুধাৰি মোহাৰি, চিনাকি বাছ আহানটোত নামি মাষ্টৰে অইন দিনাৰ দৰে খৰখেদাকৈ খোজ লৈ স্কুল চৌহদৰ ভিতৰত সোমাই গ’ল এক বুজাব নোৱাৰা আনন্দৰ অনুভূতি আৰু এমোকোৰা আশা বকুত লৈ...।

“জানা বাল্মীকি, দুৰ্জনৰ সঙ্গত সন্তৰো মতি নষ্ট হৰে।”

(কথা-ৰামায়ণ, বয়নাথ মহন্ত ১৮শ শতিকা।)

“যুক্তিযুক্ত বচন ল’ৰাৰ উক্তিহেই হওক, কিন্তু ভাটো চৰাইৰ মাতেই হওক, গ্ৰহণীয়; যুক্তিহীন বচন বুঢ়াই বোলক কিন্তু শুক মুনিহেই বোলক বৰ্জ্জনীয়।”

— মনু

অধ্যয়ন কোঠা সজোৱাৰ কৌশল

শ্ৰীশুনী তালুকদাৰ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে এটা নিজস্ব অধ্যয়ন কোঠা সজাই লোৱাটো শিক্ষা জীৱনৰ অপৰিহাৰ্য অঙ্গ। এটা পৰিয়ালত বহুত গৰাকী সদস্য-সদস্যা থকা হেতুকে এটা নিজস্ব ৰুচি সম্পন্ন অধ্যয়ন কোঠা প্ৰতিজন শিক্ষার্থীৰ থকাটো বাঞ্ছনীয়। এই অধ্যয়ন কোঠাটো নো কেনেকে ঠিক ঠাক কৰি ল'ব ইত্যাদি বহু কথাই আমাৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত ভুমুকি মাৰে।

নিজৰ অধ্যয়ন কোঠাটো কেনেদৰে মন আকৰ্ষণ কৰিব পৰা যায় তাৰ কেইটামান কিটিপ তলত উল্লেখ কৰিলো। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই কিটিপ কেইটা অনুকৰণ কৰি অধ্যয়ন কোঠাটো সজাই তুলিব পাৰিলে উপকৃত হ'ব।

প্ৰথমতে, অধ্যয়ন কোঠাটো বৈঠক খানা বা বৃহৎ কমৰ পৰা যাতে আঁতৰত হয় সেয়া মন কৰিবলগীয়া। আকৌ কোনো ব্যক্তি আহা যোৱা কৰা সময়ত যাতে সহজতে দৃষ্টিত নপৰে সেয়াও গুৰুত্ব দিয়াটো অতি প্ৰয়োজনীয় কথা। সাধাৰণতে আলহীবিলাক যিকোনো সময়তে ঘৰলৈ আহিব পাৰে আৰু তেওঁলোকে ড্ৰইংকমত নানান কথা আলচ কৰে। গতিকে অধ্যয়নৰ কোঠাতো ড্ৰইংকমৰ সমীপত থাকিলে অধ্যয়ন বেলিকা যথেষ্ট অসুবিধাৰ সৃষ্টি হয়।

দ্বিতীয়তে, অধ্যয়ন কোঠাটোলৈ মুকলি বতাহ, পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে প্ৰাকৃতিক পোহৰ সোমাব পৰা ব্যৱস্থা থাকিব লাগে। অধ্যয়ন প্ৰক্ৰিয়াত ব্যৱহৃত মেজখনৰ সন্মুখ ভাগৰ খিৰীকি থকাটো অতি প্ৰয়োজন। ইয়াৰোপৰি অন্যান্য কৃত্ৰিম সাধনৰ দ্বাৰাও অধ্যয়ন কোঠাটোত অনুকূল বাতাবৰণৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰি।

তৃতীয়তে, অধ্যয়ন কোঠাটোত কান তাল মৰা শব্দেৰে 'ষ্টেৰিঅ', ডেক, টিভি আদি বজাব নোৱাৰে। লগতে অস্বাস্থ্যকৰ কথা তীব্ৰ চিঞৰেৰে আলোচনাৰ পৰা বিৰত থকা ভাল। অন্যথা

অধ্যয়ন কোঠাটোৰ অনুকূল বাতাবৰণ নাইকীয়া হৈ পৰে।

চতুৰ্থতে, বিজ্ঞাপন, চলচ্চিত্ৰ আদিৰ অশ্লীল ফটো বেৰত আৰিব নালাগে। ইয়াৰ বিপৰীতে মহৎলোক মানচিত্ৰ, প্ৰকৃতিক দৃশ্য তথা বৈশিষ্টপূৰ্ণ ফটোহে কোঠাটোৰ বেৰত আৰিব লাগে। যিবিলাক ফটোৱে নিজস্ব লক্ষ্যত উপনীত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বহুলভাৱে প্ৰেৰণা যোগাব পাৰি।

পঞ্চমতে, অধ্যয়নৰত অৱস্থাত কিছুমান সামগ্ৰী সহজতে পোৱাতেই ৰাখিব লাগে। যেনে- ঘড়ী, কলম, টৰ্চলাইট, দিয়াচলাই, পানীৰ গ্লাচ আদি। অধ্যয়ন কৰি থকা সময়ত আমি প্ৰায়ে দেখিবলৈ পাবোঁ যে ইলেকট্ৰিক লাইট নুমাই যায়। সেই খিনি সময়ত যথেষ্ট অসুবিধাৰ পৰা পৰিত্ৰান পাবলৈ হ'লে টৰ্চলাইট, দিয়াচলাই যথাস্থানত সাজু ৰাখিবই লাগে।

ষষ্ঠতে, প্ৰয়োজনীয় পাঠ্যপুথিৰ পৰা বাতৰি কাকত, আলোচনী বিলাক অলপ বেলেগে ৰাখিব লাগে। ইয়াৰোপৰি পাঠ্যপুথিৰ লগত সম্পৰ্ক থকা কিতাপ বিলাকো আচুতীয়াকৈ ৰাখিব লাগে। প্ৰতিখন কিতাপত ডাঠ কাগজৰ বকলা থকাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। লগতে বকলাৰ ওপৰত স্পষ্টকৈ কিতাপখনৰ নাম থাকিব লাগে।

সপ্তমতে, অধ্যয়ন কৰা মেজখনৰ একাষে এই ডায়েৰী ৰখাটো অতি মনকৰিবলগীয়া কথা। য'ত প্ৰতিদিনৰ কাৰ্যক্ৰমনিৰূপে তথা নিজস্ব প্ৰগতিৰ মূল্যাংকণ লিপিবদ্ধ কৰিব পৰা যায়। লগতে এটি অন্য ডায়েৰীও হাতে পোৱাত ৰাখিব লাগে। এই ডায়েৰীত অধ্যয়ন কৰি থকা সময়ত হঠাৎ পোৱা দৰকাৰী কথা বিলাক লিখি থ'ব পৰা যায় আৰু পিছত ইয়াৰ পৰা যথেষ্ট লাভবান হ'ব পাৰি।

উপ সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ হকে প্ৰাণ আহুতি দিয়া বীৰ শ্বহীদ সকলক জনাইছো শতকোটি প্ৰণাম। একাবদ্ধ ছাত্ৰ সমাজে অসমী আইৰ প্ৰতিটো সংকটৰ মুহূৰ্তত স্বদেশৰ হকে সংগ্ৰাম কৰি আহিছে। আজিৰ এই সংকট পূৰ্ণ মুহূৰ্তত আকৌ আহান জনাইছো ছাত্ৰ সমাজক স্বদেশৰ হকে কিছু কৰাৰ বাবে। এই চেগতে মই সেই সকল প্ৰাতঃস্মৰণীয় মহামনিষীলৈ নিবেদিত মোৰ অশ্ৰুসিক্ত অঞ্জলি তথা গভীৰ শ্ৰদ্ধা যি সকলে নিজৰ আশা সুধীয়া প্ৰচেষ্টাৰে নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ক এক বোধিদ্ৰুম ৰূপে প্ৰতিস্থিত কৰিলে।

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভালৈ উপসভাপতিৰ পদত বিনা প্ৰতিদ্বন্দিতাৰে নিৰ্বাচিত হৈ আপোনালোকক সেৱা কৰাৰ সুযোগ কণ পাই নিজকে গৌৰবাধিত তথা আনন্দ অনুভব কৰিছো।

বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থা সম্পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক; কিন্তু আজি সমাজ ব্যৱস্থাই কৰি আছে কি? বধ্যভূমিত পৰিণত নিৰাশা হতাশাৰ কেতবোৰ ক্ৰেদান্ত সমস্যা যাৰ পৰা মুক্ত হবলৈ আমাৰ হয়তো লাগিব প্ৰায় এক শতিকা। আমাৰ কাৰ্যকালৰ ভিতৰতে আমি সাধ্যানুসাৰে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ আয়োজন কৰিছিলো আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহ তথা মুকলি আধিবেশন বৰ উৎসাহ উদ্দীপনাৰে অনুষ্ঠিত কৰিছিলো। এইটো অনস্বীকাৰ্য যে আজিৰ এই বাস্তৱ পৰিস্থিতিত অভিভাৱক তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কৰ্তব্য পালনক কোনেও নুই কৰিব নোৱাৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নিজৰ সমাজখনৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতা সীমাহীন। সমাজখন কোন পথে ধাৰহমান হৈছে তাক লক্ষ্য কৰাটো সচেতক ছাত্ৰ সমাজৰ কৰণীয়। আমি জনা উচিত আমাৰ প্ৰথম পৰিচয় অসমীয়া। কিন্তু দেখা গৈছে যে কিছুমান অশুভ শক্তিয়ে আমাৰ সমাজখনক গ্ৰাস কৰি পেলাইছে। অসমীয়া সমাজখন নিশেষ হোৱাৰ উপক্ৰম ঘটিছিল। সমাজদ্ৰোহী, সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ সৃষ্টিকাৰী অশুভ শক্তি সমূহক আঁতৰ কৰা দায়িত্ব একমাত্ৰ ছাত্ৰ সমাজৰ অন্যথা ঐতিহ্যমণ্ডিত অসমী আইৰ তথা ভাৰত মাতৃৰ অস্তিত্ব বিপন্ন হোৱাটো ধুকপ।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন চালুকীয়া অনুষ্ঠান। গতিকে এই মহাবিদ্যালয়ত নানান অভাবে জুমুৰি ধৰাটো স্বাভাৱিক। কিন্তু সকলো ষাট প্ৰতিষাট নেওচি যদি আমি লক্ষ্যৰ পিনে আগুৱাই যাওঁ তেতিয়া হ'লে হয়তো আমি কোনো অসুবিধা নাপাওঁ। অন্যদিশত পিচ পৰা হ'লেও আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন এটা দিশত অইন মহাবিদ্যালয়ত কৈ কোনো ওণে পিছ পৰা নহয়। সেইটো হ'ল শিক্ষা।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভাৱ অভিযোগৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি মই তলত উল্লেখিত বিষয় তিনিটাৰ ওপৰত মহাবিদ্যালয় অধ্যক্ষৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰো।

- ১। শ্ৰেনী সমূহ নিয়মীয়া কৰা।
 - ২। পুথিভণ্ডালৰ সা-সুবিধা বৃদ্ধি কৰা।
 - ৩। মহাবিদ্যালয়ৰ ভিতৰ চৰাত প্ৰাক্তন ছাত্ৰৰ প্ৰাধান্য বিস্তাৰত বাধা আৰোপ কৰা।
 - ৪। নৱাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ পৰা কৰ্মচাৰীৰ নামত অতিৰিক্ত বৰঙণি আদায় দিয়াতো নিষিদ্ধ কৰা।
- এই চাৰিটা সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতি ক এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে টানি অনুৰোধ কৰিলো।

মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী শ্ৰীদিপ্তী ৰায়ৰ অকাল মৃত্যুৰ হয় আৰু এই চেগতে মৃতকৰ প্ৰতি গভীৰ শোক নিবেদিত। লগতে তেওঁৰ বিদেশী আত্মাই চিৰশান্তি লাভ কৰক তাৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছোঁ। এইখিনিতে মোক যিসকলে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছে মই তেখেত সকললৈ কৃতজ্ঞতাৰ শৰাই আগবঢ়ালো আৰু বিশেষকৈ ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয় ববীয়া সকলৰ ওচৰত আৰু লগতে পাটাছাৰকুছি আঞ্চলিক ছাত্ৰ সন্থাক সুৰিছোঁ।

সদৌ শেষত অজানিতে হোৱা ভুলৰ ক্ষমা মাৰ্জনা বিচাৰিছো আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়খনৰ ভবিষ্যত উজ্জল কামনা কৰি মই মোৰ ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনখন সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়

শ্ৰীঅনুপম দাস

উপ সভাপতি

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়, পাটাছাৰকুছি

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে কলিঙ্গাৰ কেঁচা তেজেৰে দেশ মাতৃৰ চৰণ ধুওৱা জ্ঞাত-অজ্ঞাত বীৰ সকললৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাচিছোঁ, লগতে সেইসকললৈ প্ৰণিপাত জনাইছোঁ যাৰ কঠোৰ শ্ৰম, ত্যাগ, একত্ৰতা আৰু সাধনাৰ বলত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় আজিৰ এই অৱস্থাত উপনীত হৈছে।

বৰ্তমান আমাৰ সমাজ জীৱন অস্থিৰতাই ছানি ধৰিছে। এফালে স্থিতাবস্থা বাহল ৰখাৰ বাবে এচামৰ নিকৃষ্টতম প্ৰচেষ্টা আনফালে পুতি গন্ধময় সামাজিক জীৱন ধাৰাৰ অৱসান ঘটাই এক নতুন সমাজ গঢ়াৰ অবিৰত প্ৰচেষ্টাৰ সংঘাতে সাধাৰণ মানুহৰ ভবিষ্যত অনিশ্চিত্যতাৰ অটল গহুৰত নিমজ্জিত কৰিছে। দেশৰ ৰাজনৈতিক, সামাজিক, আৰু অৰ্থনৈতিক সমস্যাই দেশৰ প্ৰগতিৰ গতিধাৰা মন্থৰ কৰি তুলিছে। চৌদিশে হত্যা, ধৰ্ষণ, অপহৰণ, লুণ্ঠন, বোমা বিস্ফোৰণৰ দৰে মহাকালৰ বিভীষিকা। সমাজৰ এনে দুৰ্বিসহ সময়ত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ২০০০-২০০১ ইং বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদত বিপুল ভোটেৰে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদত কাম কৰাৰ সুবিধাকণ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

এই চমু কালচোৱাত মহাবিদ্যালয়ৰ কিমান দূৰ সেৱা কৰিব পাৰিলো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্যৰ বিষয়, অৱশ্যে মোৰ জ্ঞানেৰে কেতিয়াও কৰ্মত অৱহেলা কৰা নাই। তথাপি জ্ঞাত অজ্ঞাত ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থী।

স্মৰণীয় দিনটো

মহাবিদ্যালয়ৰ সংবিধানিক নিয়ম অনুযায়ী পৰোক্ষ নিৰ্বাচন পদ্ধতিৰে সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পিছত “অনুষ্ঠানৰ নিয়ম শৃংখলা মানি চলাৰ লগতে মোৰ ওপৰত ন্যস্ত কাৰ্যসমূহ নিষ্ঠা আৰু আন্তৰিকতাৰে পালন কৰিম। এই মহাবিদ্যালয়ৰ সামূহিক পবিত্ৰতা ব্যাহত কৰা বিশেষকৈ ছাত্ৰ-

সমাজৰ বৃহত্তৰ স্বার্থৰ পৰিপন্থী কোনো কাৰ্যত মই নিজকে লিপ্ত নকৰিম” বুলি ঈশ্বৰৰ নামত মাননীয় অধ্যক্ষ মহাশয়ৰ আগত এখন সাধাৰণ সভাত শপত গ্ৰহণ কৰা দিনটো মোৰ বাবে স্মৰণীয়।

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ দিনবোৰ

কাৰ্য্যভাৰ হাতত লোৱাৰ পিছত ৩০-১১-২০০০ ইং তাৰিখৰ পৰা ৬-১২-২০০০ ইং তাৰিখলৈ সাতদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ পালন কৰা হয়। ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ কাৰ্য্যসূচীৰে মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ পালন কৰা হয়। ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ মাজত মিলা প্ৰীতি, শাৰীৰিক, মানসিক, সাংস্কৃতিক বিকাশ আৰু পাৰদৰ্শিতা প্ৰদৰ্শনৰ কাৰণে বিভিন্ন ধৰণৰ খেল, কুইজ, আবৃত্তি, গীত, নাট ইত্যাদি প্ৰতিযোগিতা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত আয়োজন কৰা হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মানীয় অধ্যক্ষ ড° ৰমেশ চন্দ্ৰ শৰ্মাদেৱে পতকা উত্তোলন কৰি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আনুষ্ঠানিক ভাবে মুকলি কৰে। ছাত্ৰ একতা সভাৰ তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰীযুত মনিকান্ত দাস দেৱে শ্বহীদ তৰ্পন কৰে। ক্ৰীড়া উদ্বোধন কৰে লঘু খেল বিভাগৰ তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰীযুত তপন কাকতি দেৱে। উলাহ মালহৰ

মাজেৰে মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ ৬-১২-২০০০ ইং তাৰিখে

সামৰণি পৰে। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সামৰণি দিনাখন মাননীয় অধ্যক্ষ ড° ৰমেশ চন্দ্ৰ শৰ্মা দেৱৰ সভাপতিত্বত এখন মুকলি সভা অনুষ্ঠিত হয়। এই সভাতেই বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত পাৰদৰ্শিতা লাভ কৰা ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলক বঁটা প্ৰদান কৰা হয়। মুকলি সভা পাটোছাৰকুছি সমষ্টিৰ বিধায়ক শ্ৰীযুত মোহন দাস, মুকলি সভা পাটোছাৰকুছি সমষ্টিৰ বিধায়ক শ্ৰীযুত দেবধৰ বৰমা মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰবক্তা শ্ৰীযুত শৰ্মা, বজালী মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰবক্তা শ্ৰীযুত বসন্ত শৰ্মা উপস্থিত আছিল। বক্তা কেইগৰাকীৰ তত্ত্ব গধুৰ ভাষণেৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক শিক্ষাৰ প্ৰগতিশীল ভূমিকাৰ বিষয়ে অবগত কৰায়। এইদৰে বিভিন্ন কাৰ্য্যসূচীৰ জৰিয়তে ৬/১২/২০০০ ইং তাৰিখে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সফল সামৰণি পৰে।

নৱাগত আদৰণি সভা

নতুনকৈ আদৰণি এক কৃষ্টিপূত প্ৰথা। পৰম্পৰা অনুযায়ী “নৱাগত আদৰণি সভা” পাতি নৱাগত সকলৰ আদৰণি জনোৱা হয়। ২৫/৮/২০০১ ইং তাৰিখে নৱাগত আদৰণি সভাখন অনুষ্ঠিত কৰা হয়। ৰাতিপুৱা মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত নিৰ্মল শইকীয়াদেৱে পতকা উত্তোলন কৰে। ছাত্ৰ একতা সভাৰ তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰীযুত মনিকান্ত দাস দেৱে শ্বহীদ তৰ্পণ কৰে আৰু প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা উন্মোচন কৰে আলোচনী বিভাগৰ তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰীযুত মনোজ কুমাৰ শৰ্মা দেৱে। ৰাতিপূৱা ১০-০০ বজাত ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত শইকীয়া দেৱৰ সভাপতিত্বত নৱাগত

আদৰণি সভাখন অনুষ্ঠিত হয়। নৱাগত আদৰণি সভাত মূখ্য অতিথি হিচাপে বোলছবি আৰু মঞ্চজগতৰ বিশিষ্ট অভিনেতা শ্ৰীযুত মিহিৰজ্যোতি বৰুৱাদেৱ, নিৰ্দিষ্ট বক্তা সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ সভাপতি শ্ৰীযুত প্ৰবীণ বড়ো দেৱ উপস্থিত থাকে। বিশিষ্ট অতিথি হিচাবে স্থানীয় বিধায়ক শ্ৰীপবিত্ৰ ডেকাদেৱক আমন্ত্ৰণ কৰা হৈছিল যদিও বিশেষ অসুবিধাৰ বাবে তেখেত উপস্থিত থাকিব নোৱাৰিলে। দিনৰ ১ বজাত ন-সতীৰ্থ সকলক আদৰ আপ্যায়ন কৰা হয়। আবেলি তিনি বজাৰ পৰা সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান আৰম্ভ হয় আৰু তাৰ লগে লগে সামৰণি পৰে নৱাগত আদৰণি সভাৰ সমূহ কাৰ্যসূচী।

মহাবিদ্যালয়ত উদযাপন কৰা বিভিন্ন উৎসৱ সমূহ

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰতি বছৰে স্বাধীনতা দিৱস, গণৰাজ্য দিৱস, সৰস্বতী পূজা পালন কৰা হয়। মোৰ কাৰ্য্যকালতো স্বাধীনতা দিৱস, গণৰাজ্য দিৱস আৰু শিক্ষা সমন্বয়ৰ সেতু সৰস্বতী পূজা পালন কৰা হয়।

উন্নয়নমূলক কামৰ চমু বিৱৰণ

মোৰ কাৰ্য্যকালত সমস্যা জৰ্জৰিত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ সামগ্ৰিক পৰিবেশৰ নতুনত্ব অনাৰ বাবে বিশেষকৈ যত্ন লৈছিলো। মাত্ৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্য কালত ইমানবোৰ জলন্ত সমস্যা সমাধান কৰাটো সম্ভৱ নহয়। তৎসত্ত্বেও সুযোগ সুবিধা আৰু সীমাবদ্ধ আৰ্থিক ধনেৰে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৃহৎ স্বার্থৰ হকে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ সহযোগত যিখিনি কাম কৰি সফলতা লাভ কৰিলো তাৰ চমু খতিয়ন দাঙি ধৰিলো।

- ১। ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাত দৈনিক অসমীয়া বাতৰি কাকতৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।
- ২। ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ ওপৰত চিলিঙৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।
- ৩। ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাত খোৱা পানীৰ ফিল্টাৰৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।
- ৪। ছোৱালীবোৰৰ বাবে চুৰিদাৰ পৰিধান কৰাৰ অনুমতি প্ৰদান কৰা হয় (কৰ্তৃপক্ষৰ সহযোগত)।
- ৫। নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ অন্তৰে অন্তৰে মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদটো চাফাই কৰা হয়।
- ৬। শ্বহীদ বেদীটো ৰং কৰা হয়।
- ৭। শৌচাগাৰ আৰু প্ৰস্ৰাৱাগাৰ চাফাই কৰা হয়।
- ৮। ক্লাচ চলি থকা সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰ বাৰঙাত ডেক্স-বেঞ্চ পাৰি বহাটো বন্ধ কৰা হয়।

ইয়াৰ উপৰি ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সন্মুখ ভাগ হাফ ওৱাল গাঠি তাৰ ওপৰত গ্ৰীল লগোৱাৰ প্ৰস্তাৱ কাৰ্য্যনিৰ্বাহক সভাত লোৱা হৈছিল যদিও অতি দুখৰ বিষয় অধ্যক্ষ মহোদয়ে আজিলৈকে কামটো নকৰিলে। সেয়েহে অধ্যক্ষ মহোদয়ক উক্ত কামটো সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালো।

অভাৱ অভিযোগ

অভাৱৰ অন্ত নাই। আমাৰ মহাবিদ্যালয়তো বহুতো অভাৱ

পৰিলক্ষিত হোৱা দেখা যায়।

লগতে নিম্নোক্ত কামসমূহ আচিৰেই হাতত লবলৈ মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষৰ লগতে মোৰ পৰবৰ্তী ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য বৃন্দক গুৰুত্ব সহকাৰে দৃষ্টিপাত কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।

- ১। মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মুখ ভাগত এখন ফুলনি বাগিছা গঢ়ি তোলা।
- ২। শ্ৰেনী কোঠা সমূহত বিজুলী বিচনীৰ ব্যৱস্থা কৰা।
- ৩। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে পঢ়াৰ বাবে এটি সুকীয়া কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰা।
- ৪। ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা দুটা আগৰ তুলনাত বেছি আহল বহল কৰা।
- ৫। মহাবিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰখন সম্পূৰ্ণ কৰি উলিওৱা।
- ৬। মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মুখ ভাগত মাটি পেলোৱা ইত্যাদি।

শ্ৰদ্ধা নিবেদন আৰু কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ

মাননীয় অধ্যক্ষ ড° ৰমেশ চন্দ্ৰ শৰ্মা মহোদয় প্ৰমুখ্যে সমূহ অধ্যাপক অধ্যাপিকালৈ মোৰ গভীৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদিত্তো আৰু কৃতজ্ঞতাৰে সুৰিছোঁ। ছাত্ৰ একতা সভাৰ তত্ত্বাবধায়ক মাননীয় শ্ৰীযুত মনিকান্ত দাস ছাৰে দেহে কেহে প্ৰতিটো কামতে সহায় সহযোগিতা আৰু দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱাত তেখেতৰ ওচৰত মই ঋণী আৰু মোৰ গুৰুদায়িত্ব পালনৰ প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে সহায় সহযোগ কৰি, দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা অধ্যাপক-অধ্যাপিকা ক্ৰমে— সৰ্বশ্ৰী নিৰ্মল শইকীয়া, মোহন কলিতা, তপন কাকতি, ড° প্ৰবোধ চন্দ্ৰ গোস্বামী, হেমন্ত শীল, মানিক দাস, জিতেন ভাগৱতী, মনোজ শৰ্মা, অনিল মজুমদাৰ, সদা দাস, অনুপ শৰ্মা, গীতাত্ৰী গোস্বামী, সাবিত্ৰী বেজবৰুৱা আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰী গোটৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম।

আমাৰ দুৰ্ভাগ্য

ইংৰাজী ১৭-৮-২০০১ তাৰিখটো আমাৰ বাবে অতি দুৰ্ভাগ্যৰ দিন। মোৰ কাৰ্য্যকালৰ উক্ত দিনটোতে আমাৰ আটাইৰে মৰমৰ স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক ছাত্ৰী নিৰ্বাচন কৰা হৈছিল।

আমি আকালতে হেৰুৱাব লগা হয়। মৃতকৰ আত্মাৰ সদগতিৰ কাৰণে শোকসভা কৰা হয় আৰু শোক সন্তপ্ত পৰিয়ালবৰ্গলৈ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰা হয়।

ঋণী

ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপসভাপতি প্ৰমুখ্যে সমূহ সদস্য বৃন্দৰ ওচৰত মই চিৰঋণী হৈ ৰ'ম তাৰোপৰি মোৰ কাৰ্য্যকালত মোক বিভিন্ন ধৰণে সহায় কৰাসমূহ বন্ধু বান্ধৱীলৈকে কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। সদৌ শেষত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি কামনা কৰিছোঁ লগতে মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময় চোৱাত অনিচ্ছাকৃত ভুল-ত্ৰুটিৰ মাজনা বিচাৰি সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়
জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

ধন্যবাদেৰে
শ্ৰীউৎপল মজুমদাৰ
সাধাৰণ সম্পাদক

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জন্ম জন্মতে মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে আমাৰ দেশৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ কাৰণে মিসকল বীৰ-বীৰত্বগাই প্ৰাণ আহুতি দিলে সেইমকল মহান গুৰুশৰ্মাৰ মোৰ শত প্ৰণাম মাৰ্চিছোঁ।

তুপৰি মোক মিসকল বন্ধু-বান্ধবীয়ে ২০০০-২০০১ চনৰ বাবে এই মহান শিক্ষানুষ্ঠানখনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ মহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰি সন্মান কৰাৰ সুবিধা দিলে সেইমকল বন্ধু-বান্ধবী তথা মৰমৰ দাদা-বাইদেউ মকলক মোৰ আতৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

জ্ঞানশ্য মই কাশ্যকালৰ মমমত কিমানখিনি সন্মান জাগৰণৰ পাৰিছোঁ তাৰ খতিয়ান বন্ধু-বান্ধবী মকলৰ ওচৰত। **ইয়াত কাশ্যকালৰ** ভিতৰত কেতিয়াবা অজানিত কাৰণত তুল কটিকৰিব পাৰে তাৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা মাগিছোঁ। নগতে মোৰ কাশ্যকালৰ মমমত বিভিন্ন দিশত **আত্মজিয়াই দি** মহাম কৰাৰ বাবে সাধাৰণ সম্পাদকৰ নগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ মকলকো ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মোৰ কবলগীয়া একো নাই যদিও এটা কথা বাবে বাবে হৈ মাম মে -- পাটখাৰবুছি নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়খন এখন জাগৰণ শিক্ষানুষ্ঠান যদিও ইয়াত বহুতো অসুবিধা আছে। মহাবিদ্যালয়খনৰ চৌহদ পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখা, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিমমববীয়াই বেজ পৰিধান কৰা, পানীৰ সুব্যৱস্থা, ফুলনি এখন নিৰ্মান, খেল পথাৰত মাটি পালোৰা, খেল বিভাগত ক্ৰিকেট, ভলি, পাঁচখাৰাৰ মিটাৰ দাঁৰ অনুস্থিত কৰা, পুষ্টিভাললৈ কিতাপ জনা, জিৰণি কোঠাত চিত্ৰাংকন প্ৰতিযোগিতা অনুস্থিত কৰাৰ সিদ্ধান্তই মুখ্য। মাহওক এই আসুবিধাৰ মাজেৰে আমাৰ নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়খনে জমমৰ শিক্ষা জগতত উল্লেখযোগ্য বৰঙণি যোগাই আহিছে। তাৰ বাবে মনুহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী মকলে মজাগ হৈ নিজ নিজ কৰ্তব্য কৰি মাবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।

মাৰ্গ শশত পাটখাৰবুছি নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উত্তৰাণতৰ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ এই ক্ষুদ্ৰ প্ৰতিবেদনৰ আমৰণি মাৰিলাঁ।
জমত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়

শ্ৰীনিৰ্মল বয়

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক
ছাত্ৰ একতা সভা

গুৰু খেল বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই জাতিৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ আৰ্থ প্ৰাণ আহুতি দিয়া জাত জাত বীৰ স্বহীদ মকললৈ অশ্ৰু জ্ঞানি নিবেদিছোঁ। নগতে মই নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা গুৰু তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী মকললৈ মোক আতৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলাঁ।

নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ গুৰু খেল সম্পাদক ৰূপে মিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক এই সুবিধাৰ দিলে তেখেতমকললৈ মোৰ আতৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই কাশ্যকালৰ লেখাৰ পিছত ২৮ নবেম্বৰৰপৰা ৩ ডিচেম্বৰলৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতা মনুহ পাতিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ প্ৰতিযোগিতা আতি সুশৃংখলাবদ্ধভাৱে খেলুইমুলত মনোভাৱে অতি আনন্দেৰে চলাই আহিছে। উক্ত প্ৰতিযোগিতাখন পৰিচালনা কৰিছিল মাননীয় শ্ৰীমুত কিশোৰ শৰ্মা ছাৰেছে। তেখেতক উক্ত খেল পৰিচালনা কৰাত বিশেষভাৱে মহাম কৰিছে মাননীয় শ্ৰীমুত মানিকান্ত দাস, উপন কাৰুতি, জিতেন ভাগৱতী, ৰুদ্ৰ কলিতা, হেমন্তশীল শিক্ষাগুৰুমকলে, মোহোহে তেখেত মকললৈ মোৰ আতৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ প্ৰতিযোগিতাত বিশেষভাৱে মোক মহাম কৰা বন্ধুমকল হ'ল কমল মনু, পৰিষ্কাৰ, ছাইকউদিন, মুলু, গোপাললৈ মোৰ আতৰিক কৃতজ্ঞতা নিবেদিছোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰৰ অসুবিধাৰ বাবে আমি পাটখাৰবুছি বিদ্যাপীঠৰ খেল পথাৰলৈ মাৰলগীয়া হৈছে। বিদ্যাপীঠৰ খেল পথাৰতে আমি সুন্দৰকৈ খেল মনুহ চলাই আহিছোঁ। এই চেগতে মহাবিদ্যালয়ৰ কৃতপক্ষক আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বাবে এখন স্থায়ী খেল পথাৰ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ প্ৰতিযোগিতাৰ শ্ৰেষ্ঠ খেলুই শ্ৰী কমল কুমাৰ ৰয়। তেওঁ পাৰদৰ্শিতাবে বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত ভাগ লৈ শ্ৰেষ্ঠ খেলুইৰ বঁটা লাভ কৰে। ছেলালী শাখাত শ্ৰেষ্ঠা খেলুইৰ বঁটা লাভ কৰে শ্ৰীমতী ললিতা দাসে। দুয়োজন শ্ৰেষ্ঠ খেলুইক মই আতৰিক মৰম তথা উল্লসিত উজ্জ্বল কামনা কৰিছোঁ।

মই নিজেও এজন খেলুই হিচাপে বহুতো প্ৰতিযোগিতাত অংশ লৈছোঁ।

মোৰ কাশ্যকালত কিশোৰ শৰ্মা ছাৰৰ মহামত দুটা প্ৰতিযোগিতা নতুনকৈ পতা হৈছিল। চাইকল ৰেছ আৰু মাতোৰ প্ৰতিযোগিতা। উক্ত প্ৰতিযোগিতাত বঁটা লাভ কৰে শ্ৰী মনু বাড়াই।

মোৰ কাশ্যকালত এটা ডিচকাচ কিনা হয়। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত মেজুলিৰ অভাৱ যদিও আমি সম্পূৰ্ণৰূপে প্ৰতিযোগিতাবোৰ পাতিবলৈ সক্ষম হৈছে। জ্ঞানশ্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অৰ্থাৎ খেলুইৰ উপস্থিতি মোৰেভা হেৰাৰ বাবে কিছুমান খেল বাতিল কৰিবলৈ বাধ্য হৈছিলোঁ।

শেষত মোৰ কাশ্যকালত অজানিতে হেৰা তুলৰ বাবে আটাইৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ।

জমত নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়
শ্ৰীধনজিৎ কলিতা
সম্পাদক, গুৰু খেল বিভাগ

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

"হে শ্বহীদ তোমাক মহত্ৰ প্ৰণাম
তোমাৰ তেজৰ শপত লালো
বাৰ্ষিক জননীৰ মান"

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মি মকল ব্যক্তিয়ে জম্মী জাইৰ জাহিৰ বক্ষাৰ সংগ্ৰামত প্ৰাণ
অৰ্হতি দিলে সেই মকলৰ মৃত্যুত মোৰ জাতৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞানী জনাইথো জাৰু মি মকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
বন্ধু-বান্ধবীয়ে তোমাৰ মাজৰ পৰা অকালতে স্বৰ্গগামী হ'ল সেই মকলোৰো শ্ৰদ্ধাৰে মোৰ
তোমত মকলৰ জাত্ৰাৰ চিৰ শান্তি জনাই উগ্ৰানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰিলোঁ।

২০০০-২০০১ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে মোক বিনা
প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে জন্ম লাভ কৰিবলৈ সুবিধা কন দিয়াৰ বাবে নিম্নলিখিত মহাবিদ্যালয়ৰ মনুহ
ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা অধ্যাপক-অধ্যাপিকালৈ মই মোৰ হিমা ভবা মৰম তথা জাতৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন
কৰিলোঁ।

পূৰ্বৰ বিভাগীয় সম্পাদকৰ পৰা কাশ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতেই আৰম্ভ হৈছিল
আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ "মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ"। **বিগত বছৰৰ দৰে এই বাৰো মোৰ তৰকৰ পৰা**
বিভিন্ন সংগীত, আধুনিক গীত, জ্যোতি সংগীত, বৰগীত, কোঁতুক, **বিমাৰ নাম, একক জাভিনমা,**
শেষত মোক একাংকিকা নাট আদি প্ৰতিযোগিতা চলোৱা হয়। মি মকল ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে এই
প্ৰতিযোগিতা বোৰত যোগান কৰি আমাক মহত্ৰ মহমোগ কৰিলে সেই মকললৈ মোৰ
অশেষ ধন্যবাদ লগতে উজ্বল ভৱিষ্ণুত কামনা কৰিলোঁ।

মই আশা মে উপমুক্ত সুবিধা জাৰু পৰিবেশ নাপালে কোনো ব্যক্তিৰ প্ৰতিভা বিকাশ হব
নিৰাশ। তথাপি সীমিত সা-সুবিধাৰ মাজেৰে হ'লেও ছাত্ৰী মকলে সকলো নিছ-নিছ
শিক্ষানুষ্ঠানত সন্মান্যতম হ'লেও নিজৰ প্ৰতিভা দেখুৱা উচিত। **মই আশা বাৰ্ষিকো আমাৰ**
মাজত প্ৰতিভাশালী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জন্ম কেতিয়াও নহয়।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰি বিভাগটোৰ উন্নয়নৰ হাবে-
মংপাৰোনাতি চেষ্টা কৰিছিলো। জ্ঞানশ্য সীমাবদ্ধ ক্ষমতাই জাহিল এই ক্ষেত্ৰত প্ৰতিবন্ধক স্বৰূপ।
আন আন মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰখনিও বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত জন্মৰ অভিযোগৰ
পৰা হাত মাৰিব পৰা নাই। এখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী মকলৰ প্ৰগতি হবলৈ হলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
মকলক মিশিৰ সা-সুবিধাৰ প্ৰমোজন সেইমিশি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে দিব পৰা নাই।
বিশেষকৈ আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এটি উপমুক্ত মানব স্বামী 'মফ'ৰ জন্ম। সেয়েহে মহাবিদ্যালয়ৰ
কৃৰ্ত্তপক্ষক মই বিনয় জনুৱাৰ কাৰো মাতে জতি মোৰকালে এটি "স্বামী মফ" নিৰ্মাণ কৰি আমাৰ
জন্মৰ মনুহ চুৰ কাৰ যেন।

মোৰ কাশ্যকালত বিভিন্ন দিশত পৰামশ আগবাঢ়োৱা তহাবধামক শ্ৰদ্ধাৰ শ্ৰীমুত হেমত
শীল ছাৰ লৈলৈ মোৰ জাতৰিক শ্ৰদ্ধা নিবেদিতোঁ। লগতে নিম্নলিখিত মহাবিদ্যালয়ৰ মনুহ ছাত্ৰ-
ছাত্ৰী তথা অধ্যাপক-অধ্যাপিকা মকলৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ।
শেষত মোৰ কাশ্যকাল শ্ৰেষ্ঠত জন্মত তুলন ক্ৰটি মনুহৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰিতোঁ। লগতে
মহাবিদ্যালয় শনিৰ উজ্বল ভৱিষ্ণুত কামনা কৰি মোৰ সংক্ষিপ্ত প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জন্মত নিম্নলিখিত মহাবিদ্যালয়

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰীকুলজিৎ দাস

সম্পাদক, সাংস্কৃতিক বিভাগ

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জম্ম মাতৃৰ জন্তি বক্ষাৰ সংগ্ৰামত মি মকলে বুকুৰ কোচা তেজোৰে
ইতিহাস ৰচিলে সেই বীৰ শ্বহীদ মকলৰ লগতে বিগত বছৰবোৰত দশ মাতৃৰ
সেৱাত প্ৰাণহতি দিয়া শ্বহীদ মকললৈ মশ্ৰুদ প্ৰণাম জনাইথো জাৰু শিক্ষানুষ্ঠানখন
প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত মি মকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগ জাৰু শ্ৰম নিহিত হৈ জাৰু
তোমত মকললৈ মোৰ জাতৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

২০০০-২০০১ ই চনৰ নিম্নলিখিত মহাবিদ্যালয়ত সমাজ সেৱা বিভাগৰ
সম্পাদক হিচাপে মোক বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে নিৰ্বাচিত কৰাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবৃন্দক কৃতজ্ঞতা জনাইথো। মই কাশ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতে
মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ লগত সংগতি ৰাখি
সমাজসেৱা বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। মাজে মাজে সমাজ
সেৱা বিভাগৰ তৰকৰ পৰা মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ চকাই কৰা হৈছিল। চকাই
কামত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী মকলৰ পৰা মই সম্পূৰ্ণ মহত্ৰ মহমোগিতা
পাইছিলোঁ।

ব্যক্তি জাৰু সমাজৰ মাজত থকা গভীৰতম সম্পৰ্কই সমাজ সেৱা তথা
সমাজৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতাৰ সৃষ্টি কাৰ। মই এই ক্ষেত্ৰত মোৰ দায়বদ্ধতা পালন
কৰাৰ কিমান চুৰ মকল হৈথো নাজানো, এয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য।

এই চোগতে বিভাগীয় তহাবধামক শ্ৰীমুত সাদা দাস ছাৰ জাৰু বিভিন্ন
বহুমুখীয়া দিশ-পৰামশাৰ উপকৃত কাৰ ছাৰ বাইদেউ মকললৈ মোৰ গভীৰ
শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিথো। বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন ধৰণে মহত্ৰ কৰা দীপক,
জলুপম, উৎপল, ৰাজেন, চন্দন, তৃপ্ত, বিপুল, দীপা, জুৰি জাৰু শীলা লৈ মোৰ
জাতৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিথোঁ।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্বল ভৱিষ্ণুত কামনা কৰি মোৰ বিভাগীয় প্ৰতিবেদনৰ
সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়।

ধন্যবাদেৰে

শ্ৰীপৰিষ্কীত তালুকদাৰ

সম্পাদক, সমাজসেৱা বিভাগ

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
তথা শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীক মই মোৰ হিয়া ভৰা শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জ্ঞাপন কৰিছো।
ছাত্ৰ একতা মণ্ডলৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিমোঁই জামি খুব কম দিনৰ ভিতৰত
মহাবিদ্যালয় মণ্ডল উদ্‌ঘাটন কৰিবলগীয়া হয়। সেয়েহে জৰুৰীকৈ
জ্ঞানৰে মোৰ কাৰ্য্যকাল কিমান দূৰ মকলতাৰে সম্পন্ন কৰিব পাৰিছো,
সেয়া মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোহে বিচাৰ কৰিব। "মহাবিদ্যালয়
মণ্ডল" ত ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ নানা ধৰণৰ প্ৰতিশোধিতা অনুষ্ঠিত হয়।
যেনেবাৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আগ্ৰহ পৰিলক্ষিত হয়। জাগৰিলে মৰহ সংখ্যক
প্ৰতিযোগিতা যোগান কৰিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদক সকলে এটা ডাঙৰ
অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়। কাৰণ আজিলৈ পাঞ্জা খেলৰ বাবে এখন
টেবুল নাই। কেৱল খেলৰ বাবে স্টেণ্ড নাই। উক্ত সোমগ্ৰীবাৰ বাহিৰৰ পৰা
আনিহে প্ৰতিযোগিতা চলাব লাগে। গতিকে জৰুৰীকৈ মহাবিদ্যালয়
দূৰ কৰিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

মোৰ কাৰ্য্যকাল চলি থকাৰ সময়ত ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাত চিলি,
পানী ফিল্টাৰ, আৰু পঢ়িবৰ বাবে এখন দৈনিক আমনীয়া বাতৰি কাকত
আদিৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

কাৰ্য্যকাল হেৰাৰ ভিতৰত বিভিন্ন দিশত সুপৰামৰ্শ দি মোৰ
কৰনিয়মিত সুচাৰুৰূপে পালন কৰা মাননীয় জৰুৰী ড° ৰমেশ চন্দ্ৰ শৰ্মা,
অন্যান্য বহু মকল সৰ্বশ্ৰী, নিৰ্মল, দ্বিপ জ্যোতি, বিৰাজ, পুলক (মুন্),
কিশোৰ আৰু জিতুদাসকো আভিৰূপ কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। লগতে শ্ৰদ্ধা,
শ্ৰীঅনুপম দাস, মুনিন্দ্ৰ দাস আৰু পৰাগ তহবিলদাৰৰ ওচৰত মই চিৰ
কৃতজ্ঞ।

মোৰ শেষত মোৰ ভুল ক্ৰটিবাৰৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি মই মোৰ
প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

ধন্যবাদ

জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়
শ্ৰীগৌতম দাস
সম্পাদক ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাকমুহূৰ্ত্তত এটা অতিৰিক্ত জীয়াই ৰাখিবলৈ শিৱকল ব্যক্তিয়ে শ্যামল মাটি
বুকুৰ তেজৰে ৰাঙলী কৰি ত্যাগৰ অৰিমাতে অধীন আহতি দিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ মন্ত্ৰ
প্ৰণাম।

দ্বিতীয়তে, শিৱকল ব্যক্তিয়ে আশেপাশে পৰিশ্ৰম, স্বাৰ্থত্যাগ আৰু চেৰ্টাৰ অৰিমাতে নিৰ্মল
হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম দিলে তেখেত সকলোমতে মোৰ আভিৰূপ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন
কৰিলোঁ। লগতে মোৰ ওপৰত গভীৰ আস্থা আৰু বিশ্বাস ৰাখি শিৱকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মহাম
মহামোগিতা আৰু বিপুল সমৰ্থনাৰ নিৰ্বাচনত বিজয়ী কৰিলে তেওঁলোকৰ ওচৰত মই
চিৰকৃতজ্ঞ।

এইনবাৰৰ দৰে এইবাৰো পূৰ্বৰ বিভাগীয় সম্পাদকৰ পৰা অনুষ্ঠানিকভাৱে কাৰ্য্যভাৰ
গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতে আৰম্ভ হৈছিল 'মহাবিদ্যালয় মণ্ডল'। মোৰ বিভাগৰপৰা
বিভিন্ন ধৰণৰ খেল-খেলালৈ অনুষ্ঠিত হয় আৰু এই প্ৰতিযোগিতা সমূহত ছাত্ৰীসকলে
আশানুৰূপে যোগান কৰিছিল যদিও এইখিনিতে উল্লেখযোগ্য যে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
সংখ্যাৰ তুলনাত খেলুৱৈৰ সংখ্য নিচেই কম। দুখৰ বিষয় যে মোৰ কাৰ্য্যকালত প্ৰতিযোগিতা
অভাৱত দৰা-কইনা সাজোৱা প্ৰতিযোগিতা বাতিল কৰিবলগীয়া হয়। গতিকে মই বিনয়
অনুৰোধ কৰিছোঁ অৰিমাতে মাতে ছাত্ৰীসকলে বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত যোগান কৰিবলৈ
অগ্ৰসৰ হয়। ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে জামাৰ ছাত্ৰী সকলৰ কেইটামান
অসুবিধাৰ কথা ৰাফ্টকৈ অনুষ্ঠ কৰি তাক তলত জ্ঞাত কৰিলোঁ।

- (১) ছাত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাৰ গাত লাগি থকা অস্থায়ী প্ৰশ্নৰ গাৰটোৰ পৰিবেশ বিনষ্ট
কৰিছে।
- (২) জিৰণি কোঠাটো ছাত্ৰী অনুপাতে মকল আৰু বহু জামাৰো কম হৈছে। সেয়েহে ছাত্ৰী
জিৰণি কোঠাটো অল্প আচুতীয়া ঠাইত স্থায়ীভাৱে নিৰ্মাণ কৰিব বুলি প্ৰতিশোধিতা
উন্নয়ন কৰিলোঁ।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ: মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিশত পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা তহবিলদাৰী
শ্ৰীমতী নিৰ্মলী মহত চৌধুৰী বাইদেউৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ। জামাৰো মোৰ কাৰ্য্যকালৰ আৰম্ভণিৰ
পৰা মহাম কৰি জহা বাবে সৰ্বশ্ৰী গীতুবা, শীলা, নীহাৰদা, হিমানদা, মাধুৰী, নিৰ্জি, মৰিয়ল,
দিপ্তী, সুভাষ, পৰিত্ৰ লগতে নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা জৰুৰীকৈ -
জৰুৰীকৈ সকলৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ।

ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা-- মোৰ শেষত মই মোৰ কাৰ্য্যকাল হেৰাত জ্ঞানিতে ৰৈ মেৰা ভুল ক্ৰতিসমূহৰ
বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নয়ন অৰিমাতে কামনা কৰি
মই মোৰ মুহূৰ্ত্ত প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু নিৰ্মল হালৈ মহাবিদ্যালয়

ধন্যবাদেৰে
শ্ৰীসবিতা ডেকা

সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা।

১৯৯৮ চনৰ পৰা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক আৰু আলোচনী সম্পাদকৰ
নাম সমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল :

আলোচনী সম্পাদক

বিনয় দত্ত

১৯৮৮-৮৯

প্ৰদীপ ঠাকুৰীয়া

১৯৮৯-৯০

ৰঞ্জিত কুমাৰ বয়

১৯৯০-৯১

মনোৰঞ্জন পাঠক

১৯৯১-৯২

তপন বয়

১৯৯২-৯৩

নয়ন কুমাৰ মেধী

১৯৯৩-৯৪

বিবেকানন্দ দাস

১৯৯৪-৯৫

গনেশ শৰ্মা

১৯৯৫-৯৬

চন্দ্ৰ হালৈ

১৯৯৬-৯৭

কংকণ শৰ্মা

১৯৯৭-৯৮

গৌতম শৰ্মা

১৯৯৮-৯৯

আলকাচ আলী

১৯৯৯-২০০০

দীপক শৰ্মা

২০০০-২০০১

সাধাৰণ সম্পাদক

অনিল চন্দ্ৰ বয়

১৯৮৮-৮৯

সুৰেণ কলিতা

১৯৮৯-৯০

চমেন দাস

১৯৯০-৯১

হেমন্ত কুমাৰ বয়

১৯৯১-৯২

ভবেশ পাঠক

১৯৯২-৯৩

পৰেশ ডেকা

১৯৯৩-৯৪

হিতেশ বয়

১৯৯৪-৯৫

উৎসৱ বয়

১৯৯৫-৯৬

ধীপেন নাথ দাস

১৯৯৬-৯৭

হেমেন কলিতা

১৯৯৭-৯৮

দিপুল পাটগিৰি

১৯৯৮-৯৯

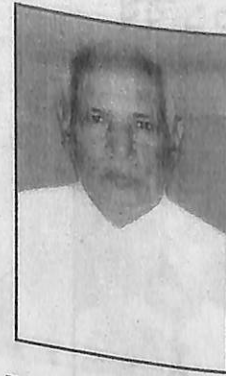
অনুপম দাস

১৯৯৯-২০০০

উৎপল মজুমদাৰ

২০০০-২০০১

সম্পাদনা সমিতি "প্ৰাগ্‌জ্যোতি" ২০০০-২০০১ ইং বৰ্ষ

ড० ৰমেশ চন্দ্ৰ শৰ্মা
সভাপতি

ড० প্ৰবোধ চন্দ্ৰ গোস্বামী
উপদেষ্টা

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা
তত্ত্বাবধায়ক

শ্ৰীঅনুৰূপা শৰ্মা
প্ৰবক্তা, সদস্য

শ্ৰীঅনুপ কুমাৰ শৰ্মা
প্ৰবক্তা, সদস্য

শ্ৰীদীপক শৰ্মা
সম্পাদক

শ্ৰীউৎপল মজুমদাৰ
সদস্য

শ্ৰীৰাজেন শৰ্মা
সদস্য

নিৰ্মল হলে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা
ইং ২০০০-২০০১ বৰ্ষ

ড० ৰমেশ চন্দ্ৰ শৰ্মা
অধ্যক্ষ
সভাপতি

শ্ৰীমনিকান্ত দাস
তত্ত্বাবধায়ক
ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰীমনোজ কুমাৰ শৰ্মা
তত্ত্বাবধায়ক
আলোচনী বিভাগ

শ্ৰীকিশোৰ কুমাৰ শৰ্মা
তত্ত্বাবধায়ক
গুৰু খেল বিভাগ

শ্ৰীঅনিল চন্দ্ৰ মজুমদাৰ
তত্ত্বাবধায়ক
তৰ্ক আৰু আলোচনা বিভাগ

শ্ৰীহেমন্ত কুমাৰ শীল
তত্ত্বাবধায়ক
সাংস্কৃতিক বিভাগ

শ্ৰীসদানন্দ দাস
তত্ত্বাবধায়ক
সমাজ সেৱা বিভাগ

শ্ৰীনিৰ্মালী মহন্ত চৌধুৰী
তত্ত্বাবধায়ক
ছাত্ৰী জিৱনি কোঠা

শ্ৰীঅনুপম দাস
উপ-সভাপতি

শ্ৰীউৎপল মজুমদাৰ
সাধাৰণ সম্পাদক

শ্ৰীনিৰ্মল ৰয়
সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক

নিৰ্মল হলে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা
ইং ২০০০-২০০১ বৰ্ষ

শ্ৰীদীপক শৰ্মা
সম্পাদক, আলোচনী বিভাগ

শ্ৰীপৰীক্ষিত তালুকদাৰ
সম্পাদক, সমাজ সেৱা বিভাগ

শ্ৰীগৌতম দাস
সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৱনি কোঠা

শ্ৰীধনজিৎ কলিতা
সম্পাদক, গুৰু খেল বিভাগ

শ্ৰীসমিতা ডেকা
সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৱনি কোঠা

শ্ৰীপিন্টু মজুমদাৰ
শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতা

শ্ৰীকমল কুমাৰ ৰয়
বছৰ শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ

মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ

মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহৰ শ্ৰেষ্ঠ নাট্যদল
বহি বাওঁফালৰ পৰা শ্ৰীউৎপল মজুমদাৰ, শ্ৰীমৃদুল কলিতা
থিয় হৈ বাওঁফালৰ পৰা শ্ৰীপ্ৰদীপ শৰ্মা, শ্ৰীদ্বীপেন বৈশ্য
(শ্ৰীদিগন্ত কলিতা ফটোত অনুপস্থিত)

শ্ৰীললিতা দাস
বছৰ শ্ৰেষ্ঠা খেলুৱৈ

শ্ৰীববিতা ভূঞা
বছৰ শ্ৰেষ্ঠা গায়িকা

প্ৰশ্নোত্তৰ শিতান

নিৰ্মল হালে মহাবিদ্যালয় আলোচনী 'প্ৰাগ্‌জ্যোতি'ৰ সম্পাদকলৈ বিভিন্নজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰেৰণ কৰা প্ৰশ্নসমূহৰ যথাযথ উত্তৰ সম্পাদকৰ মেজৰ পৰা দিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে —

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, সংসৰত বলেৰে বা ধনেৰে সংগ্ৰহ কৰিব নোৱাৰা বস্তুটো কি ?
উত্তৰ : জ্ঞান।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, বেগিং মানে কি ?
উত্তৰ : বেগিং মানে আন্তৰিকতাপূৰ্ণ চা-চিনাকি যদিও বৰ্তমান সময়ত ই হ'ল এক সামাজিক ব্যাধি আৰু পৈশাচিক প্ৰবৃত্তি চৰিতাৰ্থ কৰাৰ এক আলম।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, মৃত্যু যদি চিৰন্তন সত্য হয়, চকুলোঁ বাক দুধাৰে বয় কিয় ?
উত্তৰ : 'জাতস্য হি প্ৰবো মৃত্যু' মায়ৰ জালত বন্দী মানৱে আবেগৰ বশৱৰ্তী হৈ চকুলোঁ টুকে।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, আজিৰ সমাজত নাৰী আৰু পুৰুষক সমান বুলি সকলোৰে কয়, কিন্তু নাৰীয়ে যিকোনো কাম কৰিবলৈ আগবাঢ়ি গ'লে প্ৰায়ে পুৰুষৰ পৰা লাঞ্চিত হোৱা দেখা যায়। ইয়াৰ কাৰণ আপুনি কি বুলি ভাবে জনাবনে ?
উত্তৰ : আচলতে ই এটা ভ্ৰান্ত ধাৰণাহে। প্ৰতিভাৰ ক্ষেত্ৰত নাৰীপুৰুষৰ বিচাৰ কৰা নহয়। প্ৰতিভা থাকিলে হেজাৰ লাঞ্ছনা বধনাও অতিক্ৰম কৰা দেখা যায়।

প্ৰশ্ন : প্ৰিয় সম্পাদক, স্বাধীনতা দিৱস বা তেনে কোনো ৰাষ্ট্ৰীয় উৎসৱত কিছুমান সংগঠনে দিয়া বন্ধৰ আহ্বানৰ কিবা প্ৰয়োজনীয়তা আছে বুলি ভাবেনে ?
উত্তৰ : এই বিষয়ত মোৰ কব লগা বিশেষ নাই। যিহেতু প্ৰত্যেক সংগঠনে একোটি নিজস্ব সাংগঠনিক নীতি আছে। মোৰ বোধেৰে বন্ধ সংস্কৃতিয়ে কৰ্মসংস্কৃতিক নাশ কৰে। বন্ধ সংস্কৃতিতকৈ কৰ্ম সংস্কৃতিহে শ্ৰেয়।

প্ৰশ্ন : বন্ধুৰ সম্পাদক ডাঙৰীয়া, ইতিমধ্যে ভাৰতৰ জনসংখ্যা এশ কোটিতকৈও অধিক। খাদ্য সমস্যা, নিবনুৱা সমস্যা, আৰু অন্যান্য এশ একুৰি সমস্যা থকা সত্ত্বেও টেষ্ট টিউবত সন্তান জন্ম দিয়াৰ প্ৰয়োজন আপুনি কি বুলি ভাবে ?
উত্তৰ : প্ৰয়োজনৰ তাগিদাত স্বকীয় মাতৃত্ব আৰু পিতৃত্বৰ গৌৰৱ অৰ্জন মানুহৰ চিৰন্তন বাসনা। মানবীয় সমস্যা সমাধানৰ ই এক অত্যাধুনিক বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিও।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক দা, প্ৰেম সম্পৰ্কে আপোনাৰ ধাৰণা কি ?
উত্তৰ : হৃদয় হৃদয়ক জনাৰ সন্মেল আবেগ আৰু সঁচা মৰমেই হৈছে প্ৰেম।

প্ৰশ্ন : বন্ধুৰ সম্পাদক ডাঙৰীয়া, ল'ৰা এজনে মোৰ লগত অতি আন্তৰিকতাৰে বন্ধুত্ব গঢ়িছিল, কিন্তু এতিয়া দেখোন তেওঁ মোৰ 'চকুৰ কুটা দাঁতৰ শাল হৈ পৰিছে। এতিয়া কি কৰা উচিত ?
উত্তৰ : তুমি বা তেওঁৰ কি জগৰ লগালা ? এক ফুল দো মালী নহয়তো ? বন্ধুত্বৰ ক্ষেত্ৰত কিছু এৰা-ধৰা কৰি চলাটো ভাল।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, ধৰি লওক মই ভিক্ষাৰী এজনক খাবলৈ ভাত দিলো, কোনোৱা এজনে বন্ধ দিলে। এতিয়া কোনজন মানুহে ভিক্ষাৰী জনক উপকাৰ কৰিলে ?
উত্তৰ : কথা হ'ল আপুনি যদি ভোকাৰ সময়ত ভোকাতুৰক ভাত দিয়ে সেইটো উপকাৰ, অন্যহাতে বিবস্ত্ৰজনক বস্ত্ৰ দান কৰাটোও উপকাৰ হয়। যদিহে অভোক্ত ভাত আৰু অপ্ৰয়োজনত বস্ত্ৰ দিয়াত উপকাৰৰ কথায়েই আহিব নোৱাৰে।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, বন্ধুত্ব কেতিয়াবা প্ৰেমত পৰিণত হব পাৰে, কিন্তু প্ৰেমৰ শেষ পৰিণতি হিচাপে বন্ধুত্ব হব পাৰেনে ?
উত্তৰ : অসম্ভৱ।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, ল'ৰা এজনে মোৰ লগত অতি আন্তৰিকতাৰে বন্ধুত্ব গঢ়িছিল, কিন্তু এতিয়া দেখোন তেওঁ মোৰ 'চকুৰ কুটা দাঁতৰ শাল হৈ পৰিছে। এতিয়া কি কৰা উচিত ?
উত্তৰ : তুমি বা তেওঁৰ কি জগৰ লগালা ? এক ফুল দো মালী নহয়তো ? বন্ধুত্বৰ ক্ষেত্ৰত কিছু এৰা-ধৰা কৰি চলাটো ভাল।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, ধৰি লওক মই ভিক্ষাৰী এজনক খাবলৈ ভাত দিলো, কোনোৱা এজনে বন্ধ দিলে। এতিয়া কোনজন মানুহে ভিক্ষাৰী জনক উপকাৰ কৰিলে ?
উত্তৰ : কথা হ'ল আপুনি যদি ভোকাৰ সময়ত ভোকাতুৰক ভাত দিয়ে সেইটো উপকাৰ, অন্যহাতে বিবস্ত্ৰজনক বস্ত্ৰ দান কৰাটোও উপকাৰ হয়। যদিহে অভোক্ত ভাত আৰু অপ্ৰয়োজনত বস্ত্ৰ দিয়াত উপকাৰৰ কথায়েই আহিব নোৱাৰে।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, বন্ধুত্ব কেতিয়াবা প্ৰেমত পৰিণত হব পাৰে, কিন্তু প্ৰেমৰ শেষ পৰিণতি হিচাপে বন্ধুত্ব হব পাৰেনে ?
উত্তৰ : অসম্ভৱ।

প্ৰশ্ন : সম্পাদক ডাঙৰীয়া, বন্ধুত্ব কেতিয়াবা প্ৰেমত পৰিণত হব পাৰে, কিন্তু প্ৰেমৰ শেষ পৰিণতি হিচাপে বন্ধুত্ব হব পাৰেনে ?
উত্তৰ : অসম্ভৱ।

উত্তৰ : অসম্ভৱ।

পতাকা
উত্তোলনেৰে
মহাবিদ্যালয়
সপ্তাহৰ
শুভাৰম্ভ কৰাৰ
এক মূহূৰ্ত্তত
অধ্যক্ষ ড°
ৰমেশ চন্দ্ৰ
শৰ্মাদেৱ।

মহাবিদ্যালয়
প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা
উন্মোচনৰ এক
বিশেষ মূহূৰ্ত্তত
তত্ত্বাৱধায়ক
শ্ৰীমনোজ কুমাৰ
শৰ্মাদেৱ।

মহাবিদ্যালয়ৰ নৱাগত
আদৰ্শ সভাত বিশিষ্ট
অতিথিৰ আসনৰ পৰা
ভাষণৰত অৱস্থাত সদৌ
অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ সভাপতি
শ্ৰীযুত প্ৰবীণ বড়োদেৱ।

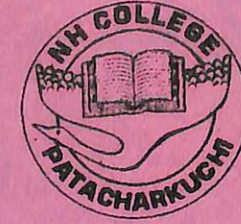

মতামত

আজিৰ নৱপ্ৰজন্মই জ্ঞান অন্বেষণৰ যাত্ৰা পথত সন্মুখীন হোৱা বিভিন্ন সমস্যা তথা অভিজ্ঞতাৰ বিষয়ে জানিবলৈ আমি কাৰ চাপিছিলো মহাবিদ্যালয়ৰ কেইজনমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত। এই সন্দৰ্ভত মতামত বিচাৰি তেওঁলোকক কেইটামান প্ৰশ্ন কৰিছিলো।

- প্ৰশ্ন : ছাত্ৰ সকল প্ৰত্যক্ষ ৰাজনীতিৰ পৰা মুক্ত হব লাগে। আপুনি এই ক্ষেত্ৰত একমত নে?
- উত্তৰ : ১। মুক্ত হোৱাটো বিচাৰো। কাৰণ, বৰ্তমান সময়ত বেছিভাগ ৰাজনৈতিক দলেই ছাত্ৰ সমাজকলৈ ৰাজনীতি কৰা দেখা যায়। তাৰ ফলত ছাত্ৰসকলে নিজৰ কৰ্তব্য তথা অধ্যয়নৰ লক্ষ্যৰ পৰা পথভ্ৰষ্ট হোৱা দেখা গৈছে।
◆ অনুপম দাস, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
- ২। মুক্ত হব নালাগে। আজিৰ ছাত্ৰ কালি দেশৰ নাগৰিক। তেওঁলোকৰ ওপৰতে দেশৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভৰশীল। তাক সাৰ্থক ৰূপ দিবলৈ ছাত্ৰ জীৱনৰ পৰাই প্ৰত্যক্ষ ৰাজনীতিত প্ৰৱেশ কৰি নিজক গঢ় দিয়া উচিত।
◆ দিপেন বৈশ্য, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
- প্ৰশ্ন : ছাত্ৰ হিচাপে একবিংশ শতিকাৰ আপুনি কিদৰে আদৰিব বিচাৰে?
- উত্তৰ : ১। একবিংশ শতিকাৰ শান্তি-সম্প্ৰীতি, একতা আৰু মিলনৰ সেতু হিচাবে আদৰিব বিচাৰো।
◆ নিমালী দাস, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
- ২। একবিংশ শতিকাত থিয় হৈ মই সুঁৱৰিম বিগত সময়ছোৱাৰ কদৰ্য্য আৰু লজ্জিত অধ্যায়বোৰ। আঁচনি কৰিম নতুনৰ। বিচাৰিম মই ন শতিকাৰ কঢ়িয়াই আনক অস্থিৰতাৰ বিপৰীতে সুস্থিৰতা।
◆ বিকাশ বয়, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
- প্ৰশ্ন : ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়ৰ প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাসমূহত অসমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আশানুৰূপ সফলতা অৰ্জন কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণ সম্বন্ধে আপোনাৰ মতামত কি?
- উত্তৰ : সুপৰিকল্পনাৰ অভাৱ, অনুপযুক্ত শিক্ষা ব্যৱস্থা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আত্মবিশ্বাসৰ অভাৱ, দূৰদৃষ্টিহীনতা, অসমীয়া মাধ্যমত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অধিক নিৰ্ভৰশীলতা ইত্যাদি কাৰণৰ বাবে অসমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়ৰ পৰীক্ষাসমূহত আশানুৰূপ সফলতা অৰ্জনৰ প্ৰধান অন্তৰায় বুলি মই ভাবো।
◆ প্ৰদীপ শৰ্মা, স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ
- প্ৰশ্ন : ভাৰত সামৰিক দিশত পাৰমাণৱিক শক্তিৰ অধিকাৰী হোৱাটো আপুনি উচিত বুলি ভাবেনে?
- উত্তৰ : শিক্ষা, সংস্কৃতি, উদ্যোগ, কৃষি আদিৰ উন্নতিৰ লগতে দেশ এখন শক্তিশালী কৰিবলৈ অথবা বহিঃশক্তিৰ আক্ৰমণৰ পৰা আত্মৰক্ষা কৰিবলৈ সামৰিক দিশতো উন্নতিৰ প্ৰয়োজন। সেয়েহে ভাৰত সামৰিক দিশত পাৰমাণৱিক শক্তিৰ অধিকাৰী হোৱাটো মই উচিত বুলি ভাবো।
◆ ৰাজীৱ মেধি, স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ
- প্ৰশ্ন : অসমীয়া জাতিৰ সুন্দৰ ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে আপুনি আশাবাদীনে?
- উত্তৰ : হয়, মই আশাবাদী। এটা জাতিৰ ভৱিষ্যত সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ হোৱাটো সকলোৰে কামনা কৰা উচিত। কিয়নো, সুন্দৰে কঢ়িয়াই আনে সুখৰ বতৰা।
◆ বিপুল দাস, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

English Section

PRAGJYOTI

NIRMAL HALOI COLLEGE MAGAZINE

13th Annual Publication
2000-2001 Year

Prof-in Charge
Sri Monoj Kr. Sarma

Editor
Sri Dipak Sarma

*Peace comes not from the absence of conflict in life
but from the ability to cope with it.*

— Anonymous

*Conversation means being able to disagree and still
continue the discussion.*

— Dwight Macdonald

A nation without heroes is a nation without a future.

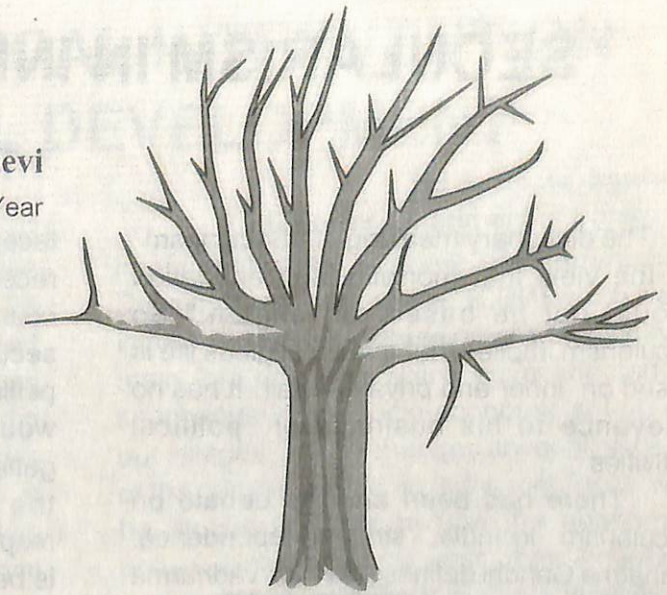
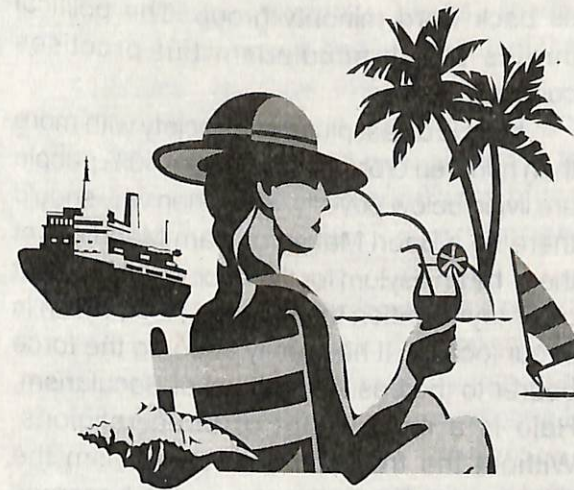
— Marya Mannes

TO AUTUMN

Sri Girija Devi

B.A 1st Year

O my affectionate 'You'
Your fanciful calm sight
Is pictured in my heart
A picturesque picture of feeling
For spiritual realities
The night fall plays on
My heart's song
That Spells around me.....
That Spells around me.....
From the noisy world of Machine
....From the resounding deep sea
Of melancholy.
To the reality of life
To the Serenity of heavenly peace.
That is 'you'-- the great
O my adorable
Autumnal Autumn.

MY FEELINGS

Diganta Haloi

T.D.C III Year

The up and down
motion of
my tears tries to
flow towards you.
My foolish heart
Always tries to
reside in your heart.
Now I Feel your presence
everywhere and in every thing
in my life sea.
A darkness is gradually
coming towards my life.
Only you can change
track of my life.
So, do very soon
because my life
is going to doom!

SECULARISM IN INDIA : IN BRIEF

Nirmali Mahanta Choudhury M.A.
Lecturer, Deptt. of English.

The dictionary meaning of "Secularism" is the view that mortality and education should not be based on religion." So secularism implies that man's religious life is based on inner and private affair. It has no relevance to his business or political activities.

There has been endless debate on secularism in India, since independence. Mahatma Gandhi defines it as "Sarvadharm Sambhav". Pandit Jawaharlal Nehru adhered to its western concept of complete separation of the church and the state. Andre Malraun, the French socialist intellectual, asked Jawaharlal in 1958, "what was the greatest challenge he faced as prime Minister? Without hesitation. Nehru replied " Perhaps creating a secular state in a religious country". The Indian constitution is full of lofty ideals. The state will not make any discrimination to all on the ground of religion, caste or community, against any person professing any particular form of religious faith. No particular religion will be identified as state religion. The constitution of India aims to establish a secular state. The great philosopher statesman Sarbapalli Radha Krishnan told the constituent Assembly in December 1946. " The people whether they are Hindus or Muslims, princes or peasants belong to the country.....It is not possible for us to think that we belong to separate identities".

After fifty five years of the independence, the Nehruvian ideal remains woefully unrealised. On paper, India is unquestionably a secular state with secure Constitutional guarantees for all citizens. Yet at a social and political level secularism seems a delightful and abstraction. Secularism, now in India,

faces a new challenge. It is proved by the recent happening in the some parts of the country. Since, the early 1980' & the fires of sectarian conflict have been burning. It is petting Indian against the Indian. The religious wounds and political manipulation have generated a fierce communal rage. It destroy the soul of India. Hate has become respectable and the consensus of tolerance is being challenged. Secularism is yet a still born child which has been limited to only some simple tolerance. The incident of Gujrat, to-day is one of the worst examples of communal riots that has happened in secular India. More than twelve Lakh people participated in Gujrat riots. The communal riots are not new to India. Yet what happening in Gujrat is really frightening. Nearly seven hundred people die in post-Godra riots. The prime Minister Atal Biharee Bajpayee has described the incident as a "blot on the Nation's image". So secularism is projected at different wave length. In name of secularism a particular community is labelled as backward minority group. The political parties speak secularism but practises communalism.

India is a vast pluralistic society with more than hundred crore people. About 40% people are living below poverty line. Then why should there be a Babri Mahjid or Ram Mandir? Let there be an asylum for the poor. In this content one may mention the name of Hajo, which is in our locality. It has really become the torch bearer to the basic principles of Secularism. Hajo is a melting pot of three religions. Without the true spirit of secularism the country will be in turmoil and it becomes doubtful, whether we can wipe out communal riots from the country or not.

BANKS, POLITICAL INTERVENTION AND RURAL DEVELOPMENT

Sri Anup Kr. Sarma
Lecturer, Department of English.

India is a country of villages. Nearly five lakh villages exist in India of which only 28 per cent of the population lives in towns and cities, 72 per cent of the total population lives in villages. This shows how crucial a role the villages play in the national economy villages are the determinants of the development of the country. The Union Government has taken keen interest apprehending the importance of villages in economic development of the country. The Union Government has taken keen interest in uplifting the different spheres of rural areas.

There were times i. e. before independence, when the villages were infested with all kinds of problems. The Government, since it was unaware of the economic importance of the rural, was reluctant or rather apathetic to the villages. Poverty, backwardness, ignorance, superstition primitive methods of agriculture paralysed the path of development. Lack of proper electricity, pure drinking water, sanitation schools, hospitals, banks, roads, etc. engulfed the hopes and aspiration of the poor villagers. But now the Government is seized of these problems and has wrought many plans and launched new schemes to relieve them and uplift the conditions of the rural community. This is prominent especially after 1947.

Independence has dawned a new era in India, so far as the rural development is concerned. With India getting freedom from the bondage of the British the conditions in the Indian villages have undergone remarkable changes. There are several types of changes taking place in the entire country. As it is mentioned earlier our Government has

implemented the scheme of "Community Development Programme" (CDP) which was introduced in 1952. These programmes have main fold activities which have effected a seachange in the socio-economic set-up of our villages. These changes cover all aspect of the community life. In this paper focus will be thrown upon as to how the economic policy, including bank and other financial organisations and the N.G.O.s and political intervention have been instrumental in effecting rural development

Banks and Rural Development in the N.E. Region

With the nationalization of 14 major commercial banks in July, 1969, the rural economy takes a new dimension. The new banking policy aims at ruralisation of banks. As a result there has been a phenomenal growth of bank branches Further an ordinance called the 'Rural Banks ordinance' (RBO) promulgated by the President on September 26, 1975, gave a momentum to the task of ruralising banks. Before nationalisation banks were catering to the needs of only a small section of people belonging to the upper strata of society. That elitist approach of banks has since given way to an egalitarian one. In the post nationalised period the profit motive gives way to welfare motive. Before nationalisation, there was lack of banking facilities in rural areas. But after nationalisation, most of the branch expansion took place in rural areas. The proportion of rural branches has gone up manifold.

Before nationalisation banks were financing large and medium scale industries, while the priority sector namely agriculture, small scale industries and exports was being

neglected. After nationalisation these sectors received greater attention. By March 1985, about 40 percent of total credit was provided to priority sector. The DIR (Different Ratio of Interest) scheme was introduced in 1972 by the public sector banks for the uplift of weaker sections of society. Under this scheme banks are required to lend up to one per cent of their lending at a rate of 4 percent interest to specially underprivileged classes. Under this scheme land less labourers, small land owners, rural artisans and SC and ST members were covered. With a view to augmenting banking facility in rural area, the Regional Rural Banks (RRBS) were established on October 2, 1975 on the recommendation of the working group set up by the Government of India. The RRBS have played a vital role in the development of rural economy by financing farmers and petty entrepreneurs in villages.

The rural banks have arrived on the rural economic scene as a great saviour of the poor village folk. The villages have heaved a sigh of relief. Besides these rural banks other Organisations like NABARD, North Eastern Council (NEC) Institute of Rural Development at Hyderabad Regional Rural Development Centres, DRDAS, Non-Governmental organisations have also accelerated the graph of rural development in the region NABARD

The North Eastern Council (NCE) constituted under the NEC Act 1971 came into existence with effect from August 1, 1972 under a presidential order as a regional body to look after the common economic interests of the different states of the region. N.E.C., apart from vitalising the transports, power generation and industrial sectors, has laid special emphasis on the development of Agriculture and other sectors since fifth five year plan, NEC has been undertaking various integrated programmes for the development of Agriculture and Allied sectors alongwith

irrigation, flood control, soil and water management programmes for tackling peculating problems of the agricultural sector like jhumming or shifting cultivation etc. Total outlay of 7th plan for Agricultural. Sector under NEC plan was 44-7 crores. The 8th plan of NEC would give more emphasis on the development of multiple cropping system for augmenting agricultural production through selective development programmes. During the 9th plan NEC proposed to take up Intensive cultivation and plantation of ram fibre and setting up tissue culture laboratory. In the Animal Husbandry Sector 25 projects at a cost of Rs 14-46 crores, in the Horticulture sector, 23 projects at a cost of Rs 9-88 crores, in the fishery sector projects worth 4-75 crores and Agricultural sector 37- schemes at a cost of about 2 crores were under taken by the NEC in all the seven North Eastern states.

Under the 20 point programme the marginal farmers were to get loan on nominal interest to purchase agricultural implements, chemical fertilizers and high quality seeds. Several types of loans are advanced by the banks for setting up of cottage industries, breeding cattle starting a poultry or piggery. The weavers get loan for running their handloom industry. The all-round prosperity of the villagers depends on economic prosperity. The banks in the country side are playing a very significant role from economic point of view.

POLITICAL INTERVENTION RURAL DEVELOPMENT

Economic Development and political intervention are the two sides of the same coin. Our Government has chalked out and implemented Rural Areas Development Schemes (RADS) to provide basic amenities like healthy living conditions, education and health facilities, market and transport facilities, electricity etc. in our villages. Again from time to time and with the change of Government

at the centre, various schemes, under the prime Minister's leadership, such as "Prime Minister's Gram Swaraj Yojana" "Prime Minister's Gramin Viksh Yojana". "Self Employment programme for Rural poor", have been launched to uplift the lives in villages. The Union Government and the concerned state governments are now seized of the problems prevalent in pre-independent India as well as the inherent potentialities of rural areas as a contributory factor to the acceleration of the curve of national economic development. At the initiative and keen interests of our Government, the conditions in the villages are changing very fast. A great change has taken place in the life of the villagers. Before independence, they had no say in the affairs of the villages. Now Gram Sabha, Gram Panchayat and Panchayati Adalats are there. They are their own bodies manned by their own representatives. Due to the functioning of these bodies the villagers have now begun to understand their rights and duties. They now take more interest in politics, the transformation being complete with even the ills of politics infesting the village elections. Rural development is dependent not only on the availability of the capital and political intervention. Certain other spheres like Human Resource Development. Increase of Literacy, awareness and Application of the latest innovations in the field of science and technology, integrated with the other two could accelerate the graph of rural development in N.E India- N.E. Region of India is immensely rich in natural resources. Proper utilization of these resources in the area is a must. Both the people and the government, through co-ordination and understanding, must proceed in this respect

FACTORS RETARDING THE COURSE OF COMPLETE RURAL DEVELOPMENT

There is very often an allegation that the Union Government apprises of the problems and prospects of this region with a step

motherly attitude. The allegation is not totally baseless. The most sensitive and pertinent issue of the entire region is the burning issue of the growing insurgency. But the Union Government has not whole heartedly chalked out any strategy either to minimise or to put an end to this sensitive issue regarding the path of development. A huge portion of public revenue has to be spent on military and paramilitary forces Non- Resident Indian industrialists. Due to the insurgent activities forcing investors, industrialists are least interested in investing money and setting up industries. Paradoxically enough, many existing industries trading agencies and N.G.Os, have either stopped functioning or shifted to a more secure location. This has led to the rise of another acute problem, the problem of Unemployment. Banks are no doubt offering loans to people on easy terms and at a low rate of interest. However, granting of such loans often results in non-repayment by the borrowers. Non repayment adversely affects the profitability and viability of banks. Some times such loans are written off on political considerations. The political of loan meals and writing off bank-loans have given a set bank to Indian banking. There is no wonder that there are allegations of misuse of public money for political purposes through loan melas and the like. The issue of rapid urbanisation has also its adverse effect upon rural development. Natural hazards mainly flood cause irreparable damage to the development of villages.

SUMMING UP

The term 'development' itself signifies ceaselessness or transition. Rural development, there fore is in a transitional stage. The villages are changing very rapidly and the main structure of the rural society is in the process of change. The economic programme of the government has proved a boon to them and there by an attempt is being made by the government to convert every village into a heaven provided the village community co-operates with it sincerely.

THE DRUG MENACE, PREVENTION AND ITS CONTROL

Pranjal Kalita
T.D.C 3rd Year

Drugs have infiltrated our lives to such an extent that they are no longer seen for what they are while the society is paying a heavy price for its indifference. Out of 50 million drug-addicts in the world, India has a share of 3 millions. A large number of addicts are unemployed educated youths, workers or students. Mumbai the crime ame commercial capital of India is one of the most drug-affected cities in the world.

The use of dependance- producing substances, in some form or the other has been a universal phenomenon. In India also the abuse of alcohol, opium and canabis had been known from long. But induction of drugs like heroin, hashish, minor tranquillizers etc. is a new trend. During the last five years or so, the drug abuse situation seems to have acquired altogether a serious dimension of late there has been a sudden spurt in the problems of trafficking in drugs and the number of drug abuses is assuming an alarming proportion in the North and the North- Eastern states. The smuggling of heroin through Indo-Pak, Indo-Burma and Indo-Nepal borders has also become a serious matter. "The Narcotic drugs and psychotropic substance act of 1985" provides for minimum punishment of ten years rigorous imprisonment and a fine of Rs 1 Lakh. Moreover, the court has been empowered to impose fines exceeding these limits for

reasons, to be recorded in their judgement punishment for financing illicit traffic and harbouring offenders and for repeat offences death penalty.

The ministry of welfare is the nodal ministry to co-ordinate and monitor all aspects of the problems of drug abuse which included identification of the aspects of the problem. Accordingly the ministry of welfare has been making efforts to educate people about the ill effects of drug abuse by imparting knowledge through mass-media and also by supporting voluntary organisations by giving grant for extensive publicity. The ministry of health and family welfare is concerned with the treatment aspect of the problem of drug abuse. It has initiated activities both on long term and short term basis to deal with this problem.

A Nucleus group has been set up in the ministry of information and broadcasting to carefully plan the media, campaign about drug abuse. The state Govt. have further, been requested to undertake informative education and motivation programmes to keep the people away from addiction to drugs.

The best way to counter the drug menace is to arouse consciousness to do away with the self imposed fearfull, silence, that seems to be ruling most citizens' lives. What is at stake is not only the future of the youth and thus the future of the nation but in the ultimate analysis the future of civilised society.

